

Orientering om småviltjakt i Torpa statsallmenning og Fellesstrekningen 2017

Generelle regler (både innen- og utenbygdsboende):

1. Jakt og fangst kan bare drives mot løsning av jaktkort og betaling av jegeravgift. Innehaver skal ha jaktkort (inkl. Orientering om småviltjakt i Torpa statsallmenning og Fellesstrekningen) med seg under jakt og plikter å vise det fram når det blir krevd av jakttoppsyn, politi eller noen fra fjellstyret (fjellova §25). Bevis for betalt jegeravgift og våpenkort skal være med under jakt.
2. Jaktkortet gjelder innenfor Torpa statsallmenning og Fellesstrekningen som ligger i Gausdal kommune.
3. Småviltkortet omfatter de arter som er lovlige etter de til enhver tid gjeldende forskrifter gitt av Direktoratet for naturforvaltning (DN). Ved jakt på andre arter enn spesifisert under gjelder jakttider og regler etter forskrifter gitt av Direktoratet for Naturforvaltning, men innenfor perioden 15.9 – 23.12. Jakt/fangst på jaktbare rovviltarter kan jaktes gratis utover denne perioden, men tillatelse fra fjellstyret må innhentes.
4. Alle som jakter bak hund skal ha løst kort for jakt med hund.
5. Under jakt er det forbudt å bruke mer enn en hund pr. jeger.
6. Alle jegere skal levere jaktrapport etter endt jakt senest 31. desember.
7. Alle jakthunder eldre enn 12 mnd skal ha godkjent sauerenhetsbevis.
8. Ungdom t.o.m. 20 år jakter gratis, men må løse jaktkort hos kortutstedere. Manglende innlevering av fangstrapport medfører tap av frikort påfølgende år.
9. Opplæringsjakt: Ungdom som har fylt 14 år fram til de har fylt 16 kan jakte småvilt uten å ha jegerprøve eller å ha betalt jegeravgift dersom det jaktes sammen med erfaren jeger (betalt jegeravgift i min. 3 år).
10. Overtredelser kan føre til politianmeldelse og tap av rett til jaktkort i allmenningen.

Regulering av småviltjakta 2017 (etter vedtak 29.08.2017):

Jakttid på rype kun i begrenset periode, fra og med 15. september til og med 5. oktober.

Bag-limit 2017: 1 rype pr. jeger pr. dag og totalkvote på maksimalt 5 ryper pr. jeger i løpet av årets jakt sesong (gjelder både innen- og utenbygdsboende jegere).

Øvrig småviltjakt, herunder jakt på skogsfugl og hare går som normalt, med unntak av Fellesstrekningen hvor det IKKE tillates jakt på storfugl og orrfugl i perioden f.o.m. 1.11 t.o.m. 23.12.

Som et alternativ til rypejakt åpnes det opp for salg av treningskort for fuglehund fra og med 6. oktober (følger fastsatt reglement for treningsfelt fuglehund i Torpa statsallmenning).

Jaktkortpriser:

	Korttidskort	Ukekort	Sesongkort
Innenbygdsboende	100,- pr. døgn	500,-	750,-
Utenbygdsboende	180,- pr. døgn	1000,-	1500,-

Selgere av jaktkort og kart:

Lenningen Fjellstue	2890 Etnedal	908 92 425
Dokka Sport	2870 Dokka	611 12 224
Joker Torpa (Fagerlund)	2880 Nord-Torpa	611 19 523
Joker Etnedal	2890 Etnedal	611 20 124
Synnfjellporten	2880 Nord-Torpa	902 80 681
Internett	www.inatur.no	

Det må tas høyde for at ikke alle stedene er åpne hver dag utover høsten.

Kortområdets grenser

Med jaktkortet kan det jaktes i Torpa statsallm og fellesstrekningen i Gausdal. Grensene i grove trekk: Vest fra Lenningen hyttesenter - nord til Tronhus – toppen av Solskiva – toppen av Djuptjernkampen – Sørensen av Reinsjøen – øst til Snæreskampen – til Dokkelva – sørover langs Dokkelva/Dokkfløy til ca midt på Dokkfløy – Skjervungfjellet – Spåtind hotell – langs Synnfjorden – Lenna – Lenningen.

Det er jeger selv som har ansvaret for å holde seg innenfor jaktområdets grenser!
Nytt kart over området kan kjøpes for kroner 100 der det selges jaktkort.

Jakt i verneområder

NB! I Oppsjømyra naturreservat og Røssjøen naturreservat er det av småvilt kun lov å jakte rype, orrfugl, storfugl, jerpe og hare! I de øvrige verneområdene er det ingen begrensninger. Grensene for verneområdene finner du på vårt nye kart!

Treningskort for fuglehunder

Torpa fjellstyre har treningsfelt for fuglehund ved Lenningen i tiden 1. jan til 1.apr. Dersom påska er før 1. apr. varer treningsperioden til skjærtorsdag. Kort løses ved Lenningen Fjellstue.

Båndtvang og ulovlig trening av hunder

Ulovlig trening av hunder og brudd på båndtvangsbestemmelser anmeldes til politiet og rapporteres til Norsk Kennel Klubb.

Utleiehytter

Torpa fjellstyre har 4 rimelige hytter til utleie: Lenningshytta, Røssjøkollhytta, Folungtjernhytta og Storlibua. Disse bookes via www.inatur.no.

Torpa fjellstyre:

Adr: Torpa Fjellstyre, Nord-Torpvegen. 375, 2880 Nord-Torpa. E-post: torpa@fjellstyrene.no
Hjemmeside: www.torpa-fjellstyre.org. Tlf: 975 44 177 (fjelloppsyn Truls Vesterås)

ÅRSMELDING DOVRE FJELLSTYRE

2017

Innholdsfortegnelse	
1 INNLEDNING	5
1.1 Fortsatt drift	5
2 ORGANISERING	5
2.1 Arbeidsmiljø og likestilling.....	5
2.2 Ytre miljø	5
2.3 Fjellstyret	6
2.4 Administrasjon/Oppsyn.....	6
2.5 Fordeling arbeidsoppgaver.....	6
2.6 Styremøter.....	7
3 INFORMASJON – TILTAK	7
3.1 Informasjon	7
3.2 Rekruttering.....	7
3.3 Jegerprøven	8
4 FISKEFORVALTNING	8
4.1 Fiskekort	8
4.1.1 Snøhetta fellesfiskekort.....	9
4.2 Fiskekultivering.....	9
4.2.1 Settefisk	9
4.3 Fangstmengde	10
4.4 Informasjon	10
4.5 Annet	10
5 SMÅVILTFORVALTNING	11
5.1 Salg av jaktkort	11
5.2 Fangstrapporter.....	12
5.4 Små Rovvilt	12
6 STORVILT.....	13
6.1 Villrein.....	13
6.1.1 Villreinjakt.....	13
6.1.2 Forvaltning.....	13
6.1.3 Rekruttering av ungdom.....	14
6.1.4 Feltskyting.....	14
6.2 Elg	14
6.3 Rådyr.....	15
6.4 Hjort.....	15
7 OPPDRAGSARBEID	15
8 JORDBRUK.....	16
8.1 Beitebruk	16

8.2 Setring.....	16
9 VEGER OG STIER.....	16
9.1 Seterveger	16
9.1.1 Grimsdalsvegen	16
9.1.2 Dørålsvegen og Haverdalssetervegen	16
9.2 Stier og anlegg	16
10 BUER, CAMPINGPLASSER.....	17
10.1 Buer	17
10.1.1 Oversikt over fjellstyrets buer	17
10.1.2 Utleie	18
10.2 Fjellcamping.....	18
10.3 Båter	18
11 OPPSYN – TILSYN	19
11.1 Oppsyn i vernede områder	19
11.2 Ulovligheter	19
12 TILSKUDD	20
12.1 Jordbruksformål.....	20
12.2 Allmennyttige formål/ Rekruttering av ungdom.....	20
13 DIVERSE.....	20
13.1 Villreinprosjekt	20
13.2 Moskus	20
13.3 Fjellrev	20
13.4 Jerv.....	20
13.5 Kadaverregistrering og skadedokumentasjon.....	20
14 ØKONOMI OG REGNSKAP	21

1 INNLEDNING

Dovre Fjellstyre ble etablert på 1920-tallet som et forvaltningsorgan for Grimsdal statsallmenning og Dovrefjell statsallmenning. Grunnlaget for etableringen var "fjelloven" (Lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane) som gir fjellstyrene i Midt- og Sør-Norge regler for forvaltningen av statsallmenningene.

Gjennom fjelloven er fjellstyrene tillagt administrasjonen av bruksrettene som i hovedtrekk omfatter setring, beite, jakt, fangst og fiske. I dag er fjellstyresystemet solid innarbeidet i natur- og utmarksforvaltningen på statsgrunn i Midt- og Sør-Norge.

Årsmeldinga skal gi en oversikt over aktiviteten i statsallmenningene i Dovre i 2017, og skal være et viktig hjelpemiddel for vurdering av egen virksomhet samt informere myndigheter, oppdragsgivere og brukere av statsallmenningene.

1.1 Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om videre drift av fjellstyret sin virksomhet. Styret stadfester at forutsetningen fremdeles er til stede.

2 ORGANISERING

Dovre fjellstyre består av et styre på fem personer som velges av kommunestyret hvert 4. år. Fjellstyret har ansatt egne fjelloppsyn som står for den daglige driften.

Dovre Fjellstyre forvalter et område på ca 921 km², som inkluderer 3 nasjonalparker, 8 naturreservater og 6 landskapsvernområder.

Fjellstyret har tilhold i Dovre fjellsenter og hadde ved utgangen av 2017 to fast ansatte.

Fjelloppsynet har politimyndighet innenfor natur- og miljølovene og samarbeider med politiet, Statens Naturoppsyn, fylkesmannens miljøvernnavdeling, Statskog og kommunen. Foruten disse er det et godt samarbeid med de ulike fjellstyrene og bygdeallmenningene i nabokommunene og rettighetshaverne i Dovre.

2.1 Arbeidsmiljø og likestilling

Fjellstyret hadde 2 tilsatte pr. 31.12.2017, som utgjorde 2 årsverk.

I tillegg har fjellstyret i 2017 hatt en ansatt som sesongoppsyn i forbindelse med villreinjakta samt sommerhjelp.

Ingen av de tilsatte har vært utsatt for alvorlige ulykker eller skader i forbindelse med utføring av sitt arbeid i 2017.

Ved utgangen av året hadde fjellstyret 2 tilsatte, en av hvert kjønn. Arbeidstid og lønn er rettvist fordelt mellom kjønn. Personalpolitikken regnes for å være kjønnsnøytral på alle områder.

Styret har 5 medlemmer, 3 menn og 2 kvinner.

2.2 Ytre miljø

Fjellstyret driver ikke virksomhet som forurensar det ytre miljø utover det som er vanlig og akseptabelt i slike virksomheter. Spesialavfall blir tatt vare på og innlevert på kommunens miljøstasjon.

2.3 Fjellstyret

Fjellstyremedlem	Varamedlem
Stian Brenden, leder	Oddleif Angård
Gunn Jane Ulekleiv, nestleder	Nina Bentsdal
Frode Stordal	Ingerid Bjørkås
Brynjar Berge	Nils Gråberg
Anne Stine Hjerkind Ekre	Martin Hjerkind

Tabell 1 Fjellstyremedlemmer med varamedlemmer

2.4 Administrasjon/Oppsyn

Ansatt	Arbeidsoppgaver
Kari Svendsgard	Fjelloppsyn og daglig leder i 100 % stilling
Asgeir Myhrmoen	Fjelloppsyn, 100 % stilling
Hans Olav Arnekleiv	Sesongoppsyn villreinjakt
Mari Sverdrup	Sommerhjelp
Juni Arnekleiv	Sommerhjelp

Tabell 2 Ansatte i Dovre fjellstyre 2017

2.5 Fordeling arbeidsoppgaver

For hver dag føres det statistikk over antall timer og hva som gjøres. Arbeidet for fjellstyret er delt inn i oppgaver som er refusjonsberettiget (oppsyn, skjøtsel, saksbehandling og annet), og ikke refusjonsberettiget som for eksempel administrasjon av salg av jakt og fiskekort. Videre føres det oversikt over det arbeidet som utføres for miljøforvaltningen og andre oppdragsgivere.

Oppdragsgiver/arbeidsbeskrivelse			Kontroller og rapporter av ulovligheter					
F J E L L S T Y R E T	f.	Oppsyn (info/kontr./tilsyn)	839	K O N T R O L L E R T E	Småviltjakt	17		
		Skjøtsel/ikke innt.br.utearb.	398		Storviltjakt	316		
		Saksbehandling	502		Fiske	14		
		Annet ref. beret. innearb.	1196		Motorferdsel	9		
	r	f.				Verneregler	4	
						Annet	0	
			adm. Kort / hytteutleie		34	R A P P. P.	Småviltjakt	0
			Regnskap		170		Storviltjakt	0
			Fiske		0			
			Motorferdsel		2			
M i l j ø - f o r - v a l t n - i n g e n		SNO verneområder	382	Verneregler	0			
		Jerv (bestandsregistrering)	72	Annet	0			
		Skadedokumentasjon/spor	136	A n t a l l o p p - g j ø r p å s t e d e t	Småviltjakt	0		
		Fjellrev	58		Storviltjakt	13		
A n d r e		Dovre Elgutvalg	151		Fiske	0		
		Andre	81		Motorferdsel	3		
		Villreinprosjekt	56	Verneregler	0			
		Villreinutvalg	202	Annet	0			
Sum			4277	Antall informerte (inkl. de kontrollerte)		1378		

Tabell 3 Antall kontrollerte og rapporterte

Tabell 4 Timebruk fordelt på arbeidsoppgaver

Ute i fjellet informerte fjelloppsynet 1696 personer. I tillegg har fjellstyret svært mange henvendelser til kontoret. Antall personer som er informert per telefon er ikke tallfestet, men antallet er trolig større enn de som blir informert ute i felten.

2.6 Styremøter

Dovre Fjellstyre avviklet 6 styremøter der 22 saker er behandlet. Fjellstyremøtene er åpne for alle og annonseres via våre nettsider. Møteboka legges ut på nettsidene, Dovre fjellsenter og Dovre kommune en uke før møtet. Alle møtereferat fra 2017 er tilgjengelig på nettsidene.

Representasjon i utvalg, styrer og råd:

- ◇ Villreinutvalget for Rondane Nord, Stian Brenden
- ◇ Snøhetta Villreinutvalg, Stian Brenden
- ◇ Dovre Beitelag, Gunn Jane Ulekleiv
- ◇ Dovre Elgutvalg, Frode Stordal
- ◇ Grimsdalen, Asgeir Myhrmoen (vara Frode Stordal)
- ◇ Samordningsorganet for Fjellstyrene i Rondane, Stian Brenden (vara Gunn Jane Ulekleiv)
- ◇ Samordningsgruppen for Hjerkinns PRO, Stian Brenden
- ◇ FOSA (fjellstyrene i Opplands settefiskanlegg), Brynjar Berge
- ◇ Personalutvalg Dovre fjellstyre, Stian Brenden og Gunn Jane Ulekleiv
- ◇ Rådgivende utvalg for Fokstugumyra NR, Kari Svendsgard
- ◇ Faglig rådgivendeutvalg Nasjonalparkstyret for Dovrefjell og Sunndalsfjella, Stian Brenden
- ◇ Referansegruppe for verneplanprosessen i tidligere Hjerkinns skytefelt, Stian Brenden og Kari Svendsgard

3 INFORMASJON - TILTAK

3.1 Informasjon

Informasjon til de ulike brukerne av statsallmenningene er en viktig del av fjellstyrets arbeid. Telefon, internett, post, e-post og møter er viktige informasjonskanaler, og det legges betydelig vekt på å møte brukergruppene ute i felten.

Både innenbygds- og utenbygdsboende jegere har mulighet til å søke på småviltjakt via søknadsskjemaene på nettsiden. Innenbygdsboende kan også søke villreinjakt via nettsiden.

Dovre fjellstyre benytter nettstedet inatur til salg av fiske- og småviltjaktkort.

Søknads- og trekningsprosedyre for utenbygdsboende villreinjegere og elgjakt foregår via inatur og administreres av Fjellstyrene i Oppland.

Fem av fjellstyre sine hytter leies ut via inatur. Dette er Vålåsøyhytta, Ellandkollbua, Tolleivshaugbua, Korpebu og Langtjønnbu.

3.2 Rekruttering

For å stimulere ungdommen i Dovre til å utøve jakt og fiske har fjellstyret gjort følgende tiltak:

- Kursavgift for jegerprøven for alle innenbygdsboende under 20 år dekkes av fjellstyret.
- Småviltjakt kunne utøves gratis for ungdom under 20 år, forutsatt at fjellstyret ble kontaktet på forhånd og at det innleveres fangstrappport.
- Førstegangsjegere villreinjakt under 20 år fikk gratis villreinkort på ett fritt dyr og 50 % reduksjon i kortprisen for villreinjakt for resterende år frem til det året de fyller 20.
- Fiske kunne utøves gratis for ungdom under 20 år, forutsatt at fjellstyret ble kontaktet på forhånd og at det ble innlevert fangstrappport.

3.3 Jegerprøven

I 2017 arrangerte Dovre fjellstyre og Dovre Jeger og Fiskeforening jegerprøvekurs med totalt 9 deltakere, hvorav 7 under 20 år. Fjellstyret dekket kursavgiften for innenbygds ungdom under 20 år.

4 FISKEFORVALTNING

Fjellstyret forvalter fiske i 40 fiskevatn (7800 daa vannareal) og 170 km elvestrekninger. Det selges et fiskekort som gjelder på all statsgrunn i Dovre samt i tre private vatn og i ett vatn som ligger i Joramo Bygdeallmenning. Fjellstyret leier fiskeretten av Statskog i Hjerkinnt utmål og Fokstua utmål.

4.1 Fiskekort

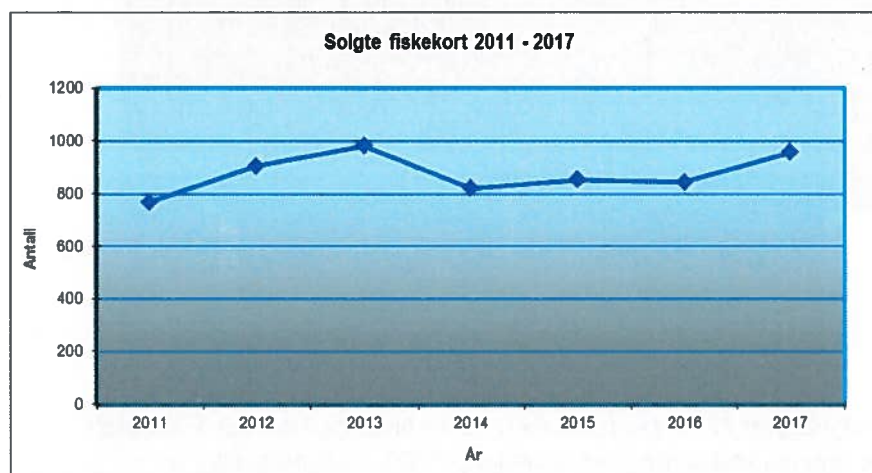
2017 ble det solgt 958 fiskekort. 152 av disse var familiekort. På familiekortet kan flere i samme familie fiske til en rimeligere pris. Antall solgte fiskekort har vært stabilt de siste årene.

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
INNENBYGDS:	ord.	fam.	ord.	fam.	ord.	fam.	ord.	fam.	ord.	fam.	ord.	fam.	ord.	fam.
Stang														
1 døgn	30	4	44	6	28	3	27	34	32	1	27	6	16	0
2 døgn	5	0	7	2	5	13	2	18	3	0	6	1	6	0
3 døgn	1	0	1	0	4	10	1	4	1	0	2	1	0	0
Uke	2	1	5	0	3	11	1	19	3	0	4	2	2	1
Sesong	13	3	18	5	16	4	16	11	9	2	16	3	23	3
Garn/oter														
1 døgn	15	6	23	0	30	7	22	2	22	4	20	3	18	0
2 døgn	7	0	3	0	9	2	4	2	9	0	6	0	2	0
3 døgn	2	0	2	2	2	1	5	2	2	0	2	0	3	0
Uke	1	0	3	0	0	0	3	3	2	0	2	0	2	0
Sesong	51	4	55	8	53	4	47	3	41	3	35	5	42	4
UTENBYGDS:														
Stang														
1 døgn	237	43	276	37	311	55	274	2	271	54	241	63	370	55
2 døgn	97	17	93	20	96	21	86	2	88	13	79	18	83	15
3 døgn	48	11	61	11	69	10	74	0	64	16	85	14	68	16
Uke	55	13	57	18	70	12	52	1	59	16	50	16	57	15
Sesong	32	13	25	7	45	14	32	1	37	17	38	14	32	14
Garn/oter														
1 døgn	16	4	22	2	15	3	18	0	32	2	25	8	19	6
2 døgn	6	3	15	3	12	3	15	0	14	0	9	1	33	12
3 døgn	5	1	3	3	9	1	11	0	6	0	9	4	17	3
Uke	9	0	3	0	11	3	10	0	9	3	11	1	7	0
Sesong	11	5	21	8	13	4	12	5	13	5	14	4	6	8
SUM:	643	127	737	141	801	181	712	109	717	136	681	164	806	152
SUM:	770	878	982	821	853	845	958							

Tabell 4 Solgte fiskekort i perioden 2011 - 2017 fordelt på korttyper.

Dørålsvatnet i Rondane Nasjonalpark Foto: KS

Figur 1 Diagrammet viser solgte fiskekort 2011 - 2017

4.1.1 Snøhetta fellesfiskekort

Dovre fjellstyre statsallmenning er med i det felles fiskekortet for Snøhettaområdet. Det er ni større rettighetshavere som er med i dette samarbeidet. Fiskekortet selges via nettstedet inatur og turistkontorene.

4.2 Fiskekultivering

Dovre fjellstyre bruker hvert år av sine ressurser for å legge til rette for fiske i statsallmenningen. I hovedsak dreier dette seg om utsetting av fisk, prøvefiske, vegetasjonsfjerning og annen kultivering der dette er nødvendig. Ett av fjellstyre sine kultiveringstiltak har vært fangst av fisk i overbefolkta vatn som er satt ut i vatn med dårlige gyteforhold.

4.2.1 Settefisk

For å styrke fiskebestanden der den naturlige rekrutteringen er for svak setter fjellstyre ut settefisk. Settefisk som settes ut i elver og vatn som drenerer til Glommavassdraget hentes fra Evenstad Settefiskanlegg i Østerdalen. For elver og vatn som drenerer til Lågenvassdraget hentes fisken fra fjellstyrenes felles fiskeanlegg (FOSA).

I 2017 ble det satt ut 600 ettårig fisk i ulike elver og vatn. Fjellstyret hadde god hjelp av lokale frivillige med fiskeutsettinga.

Følgende vatn ble tilført settefisk: Haukskardtjønn, Langtjønn ved Nysetra, Hjerkinndammen, Nordre Horrtjønn, Sautjønn, Grønnbakketjønn, Bottjønn, Vegaskillet og Langtjønn.

Henting settefisk Evenstad. Foto: KS

4.3 Fangstmengde

Etter fiskesesongens slutt, mottok fjellstyret 77 fangstrapporter fra ulike elver og vatn. For å stimulere innleveringen av rapporter, får de som har løst sesongkort refundert kr 200,- ved innlevering av fangstrapport med påført riktig kontonummer. Den innrapporterte fangstmengden var 788 kg, fordelt på 443 kg ørret, 76 kg harr og 269 kg røye.

De største fangstene er gjort i Vålåsjøen, Kvitdalsvatna, Storrvatnet, Hjerkinndammen og Folla.

4.4 Informasjon

Informasjon om fiske på statsgrunn i Dovre er tilgjengelig på fjellstyre sine nettsider og inatur. Folderen med fiskeregler er også tilgjengelig der det selges fiskekort.

4.5 Annet

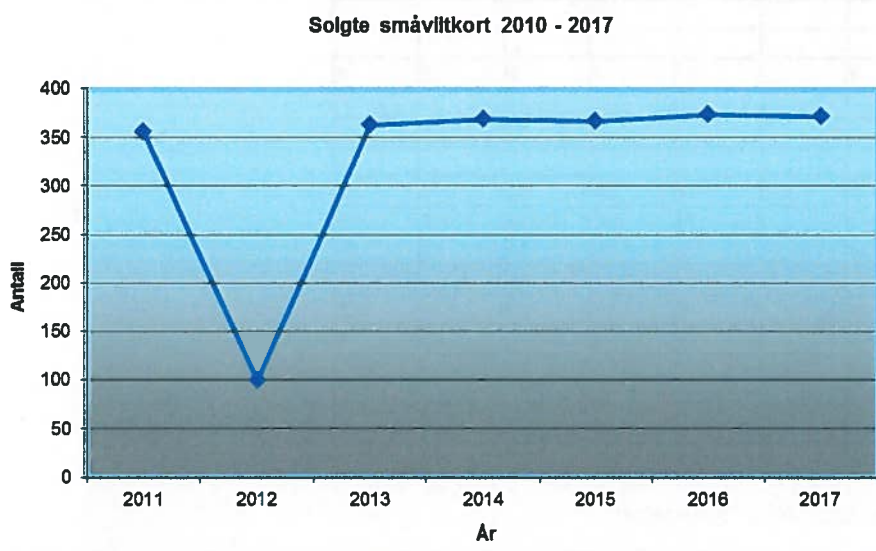
Dovre Fjellstyre er medeier i FOSA, som er et felles fiskeanlegg for fjellstyrene i Oppland. Det er fra dette anlegget fjellstyret henter fisken som settes ut i vatn og vassdrag som drenerer til Lågen. Fjellstyret videreførte ordningen med å gi ungdom under 20 år anledning til å fiske gratis i statsallmenningene. Åtte ungdommer benyttet seg av tilbudet.

5 SMÅVILTFORVALTNING

Fjellstyret forvalter småviltjakta i et 871 km² stort område. Ca 17,5 km² av dette er områder Dovre fjellstyre leier av Statskog (Fokstua utmål). I tillegg kommer et område i Lesja (Gråsona), som forvaltes i fellesskap med Lesja fjellstyre.

5.1 Salg av jaktkort

For jaktseasonen 2017 var det solgt 372 jaktkort. Resultatet fra taksering av rypebestanden som ble foretatt i august viste en varierende men generelt lav rypebestand. Jaktreglene var videreført fra året før. For å videreføre et begrenset uttak ble dagskvoten satt til en rype pr. jeger pr. dag, og 5 pr. sesong. I overkant av 90 % av jaktkortene var solgt til utenbygdoende jegere.

Figur 2 Diagrammet viser solgte småviltkort i perioden 2011 - 2017. I 2012 var det solgt kun treningskort

Rype på vårsnø Foto: KS

ÅRSMELDING DOVRE FJELLSTYRE 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 døgn							
Rypejakt	Innenbygds m/hund			3	1	2	
	Innenbygds u/hund			5	3	1	
	Utenbygds m/hund						
	Utenbygds u/hund			2	1		
2 døgn							
Rypejakt	Innenbygds m/hund		3		2	1	1
	Innenbygds u/hund			2	1	2	2
	Utenbygds m/hund		3				
	Utenbygds u/hund						
3 døgn							
Rypejakt	Innenbygds m/hund				2		
	Innenbygds u/hund			4	1	2	
	Utenbygds m/hund						
	Utenbygds u/hund			1			
Harejakt	Utenbygds m/hund	9	11	4	3	8	4
Ukekort							
Rypejakt	Innenbygds m/hund						
	Innenbygds u/hund						
	Utenbygds m/hund	135		153	144	153	169
	Utenbygds u/hund	143		119	139	132	117
Harejakt	Utenbygds m/hund	14		22	23	19	14
Sesongkort							
Rypejakt	Innenbygds m/hund	41		30	32	34	33
	Innenbygds u/hund	7		8	6	9	7
	Utenbygds m/hund						
	Utenbygds u/hund						
Harejakt	Utenbygds m/hund	7		6	6	7	9
	SUM	356	0	363	369	367	372

Tabell 5 Antall solgte jaktkort i perioden 2011 – 2017, *treningskort

5.2 Fangstrappporter

107 småviltjegere leverte fangstrappport i 2017. Rapporterte fangster var 89 liryper, 29 fjellryper, 10 harer, og 4 orrfugler.

Totalt er uttaket beregnet til 436 liryper, 102 fjellryper og 22 harer.

Jegernes eget inntrykk av viltbestanden viser at 81 % vurderer rypebestanden til middels eller god. 82 % av harejegerne vurderer harebestanden til middels eller god.

Ar	Rypejegere			Harejegere		
	God	Middels	Dårlig	God	Middels	Dårlig
2013	13	44	27	42	0	58
2014	18	53	29	75	0	25
2015	20	42	38	25	50	25
2016	18	71	11	15	69	16
2017	15	66	19	18	64	18

Tabell 7 Jegernes vurdering av viltbestanden prosentvis fordeling etter mottatte rapporter

5.4 Små Rovvilt

I samarbeid med Dovre kommune og de fleste av grunneierlagene i Dovre utbetales det skuddpremie på små rovviltarter (rødrev, mår, mink, ravn og kråke).

Dovre fjellstyre har stått for administreringen av skuddpremieordningen. I jaktåret 2016/2017 er det registrert felling av 66 rødrev, 10 mår, 1 mink og 2 kråke.

Totalt er det utbetalt kr 38 500,- i skuddpremie.

6 STORVILT

6.1 Villrein

Grimsdal statsallmenning og deler av Dovrefjell statsallmenning ligger innenfor Rondane Nord Villreinområde.

Den delen av Dovrefjell statsallmenning som ligger nord for E6 over Dovrefjell, ligger innenfor Snøhetta villreinområde.

6.1.1 Villreinjakt

Den totale villreinkvoten i Snøhetta Øst var på 1000 dyr, der fjellstyrets andel var 77 dyr. I tillegg fikk fjellstyret 4 villreinkort i forbindelse med jaktavtalen med Reinsutvalget i Sunndal. Av fjellstyre sine løyver ble det felt 49 dyr (60,4 %). Totalt hadde Snøhetta Øst en fellingsprosent på 52,5. Mellom Dovre og Lesja var grensene i henhold til «Gråsoneavtala» gjeldende.

I Rondane Nord var kvotetildelinga delt av Ula elv. Dovre sin del ligger nord for Ula og kvoten her var 544 dyr. Fjellstyre sin del var 286 dyr pluss to dyr fra jaktavtale med Folldal. Fellingsprosenten nord for Ula elv var 50,4 %, for hele Rondane nord villreinområde var fellingsprosenten 43,7 %.

Det ble også i 2017 avholdt åpent trekningsmøte for innenbygdsboende jegere. På møtet ble det informert om årets og fjorårets villreinjakt, restriksjoner i forbindelse med Forsvarets ryddeaktivitet i tidligere Hjerkinnskytefelt, ferdselsrestriksjoner og skyttelbuss langs Snøheimvegen.

212 innenbygdsboende jegere søkte på jakt. Av disse var det 6 førstegangsjegere under 20 år.

6.1.2 Forvaltning

Sammen med de andre fjellstyrene i Rondane Nord Villreinområde utførte fjelloppsynet minimumstelling i mars. Under minimumstillinga ble det funnet 1055 dyr nord for Ula.

Målsetningen er 1200 vinterdyr. Kalvetelling i juli var utført av NINA, strukturtelling i oktober av fjelloppsynet. Tellingene er av stor betydning for å kunne beregne kvoter og type dyr som skal felles. For å beregne reinens kondisjon og innholdet av radioaktive stoffer i kjøttet ble det samlet inn kjever og kjøttprøver fra skutte dyr under villreinjakta. Det ble og tatt ut CWD prøve av fire dyr, alle var negative. Fjellstyret hadde sekretærfunksjon for villreinutvalget i Rondane Nord.

Strukturtelling oktober 2017 Foto:KS

6.1.3 Rekruttering av ungdom

Som en del av arbeidet med å rekruttere ungdom til villreinjakt fikk alle Innenbyggsboende førstegangsjegere under 20 år gratis villreinkort. For resterende år frem til det året de fyller 20 fikk Innenbyggsboende ungdom refundert halve prisen av villreinkortet.

6.1.4 Feltskyting

I samarbeid med skytterlagene og grunneierlagene i Dovre ble det arrangert feltskyting på reinsfigurer ved Antonhuset. Jegerne fikk prøve geværet på ulike og ukjente avstander i fjellterreng. For barna var det luftgeværskyting. Blant deltakerne som stilte opp, ble det trukket ut ett bukke-kort (fritt under 50 kg) i Grimsdalen. Alle barn som deltok fikk en liten premie.

6.2 Elg

Statsallmenningene i Dovre er delt inn i 5 jaktfelt. I 3 av feltene var det innenbygdsboende jegere som jaktet. Etter reglene skal kvoten fordeles mellom innenbygdsboende- og utenbygdsboende jegere i forholdet 60/40. Alle feltene blir leid bort for perioder på 4 år.

Elg- og hjortejakt i statsallmenningene administreres av fjellstyrene.

Rent praktisk benytter Dovre fjellstyre seg av søknads- og tildelingsprosedyren i inatur.

Dovre fjellstyre har sekretærfunksjon for Dovre elgutvalg.

Felt	Ledig fra	Beliggenhet
Grimsdal nord	2019	Feltet består av den nordlige delen av Grimsdalen.
Grimsdal midt	2018	Feltet består av Haverdalen og den sørlige delen av Grimsdalen
Grimsdal sør	2018	Feltet består av Dørålen og Kollutholen/Kringla
Dovrefjell nord	2020	Feltet består av områdene nord for E6 fra Lesjabekk/Vålåsjøen i sør til grensa mot Oppdal i nord.
Dovrefjell sør	2020	Feltet består av områdene sør for E6 over Dovrefjell, fra Furuhaugli i sør til grensa mot Folldal i nord

Tabell 8 Elgfelt som Dovre Fjellstyre disponerer

Kolle og kalv ved Ragnhildstad i Dørålen Foto: KS

Årets grunnkvote var på 17 dyr. Det ble felt 12 dyr + 1 tilleggsdyr under årets jakt. Inntektene fra tilleggsdyr går til elgutvalget.

	Kvote	Felling elg 2017					
		Eldre dyr		1,5 års dyr		kalv	
Vald:		okse	ku	Okse	Ku	okse	Ku
Dovrefjell Nord	4						
Dovrefjell Sør	3	1	1				
Grimsdal nord	3	1		1		2	
Grimsdal midt	4			1	3		
Grimsdal sør	3	1		1	1		
Sum	17	3	1	3	4	2	

Tabell 9 Kvote og felling i 2017

6.3 Rådyr

Rådyrkvoten i Grimsdal statsallmenning var på 4 dyr.

Det var åpnet for bukkejakt på rådyr i statsallmenningen med jaktstart 10. august. Utfra innleverte jaktrapporter vurderes rådyrtettheten til å være liten men økende.

Det ble ikke felt rådyr i 2017.

Rådyrbukk på vårbeite Foto: KS

6.4 Hjort

Hjortekvoten var på 5 frie dyr, ett i hvert jaktfelt. Det ble ikke felt hjort i 2017.

7 OPPDRAGSARBEID

Dovre Fjellstyre utførte tjenester for en rekke oppdragsgivere. Oppdragsarbeidet utgjorde i 2017 i underkant av 600 000,- kr.

Oppdragsgiver	Oppdrag
Dovre Elgutvalg	Oppsyn under elgjakt og sekretærfunksjon
Grunneierlagene i Dovre	Oppsyn under villreinjakt og småviltjakt
NINA	Innsamling og måling av reinskjever
SNO	Jerveregistrering / Hikontroll fjellrev
SNO	Oppsyn i verneområdene / Oppsyn i statens utmål
Fm i Sør-Trøndelag / SNO	Telling og oppfølging av moskusstammen
Rondane Nord villreinutvalg	Sekretærfunksjon og dyretellinger
SNO	Skadedokumentasjon, rovdyr

Tabell 10 Oppdragsgivere

8 JORDBRUK

8.1 Beitebruk

Det foregår et utstrakt utmarksbeite i statsallmenningene. Det meste av beitedyrene i begge statsallmenningene er sau. I tillegg var det i Grimsdalen i 2017 geiter, gammel norsk spelsau, hester og storfe. I tilknytning til Dovrefjell statsallmenning var det i tillegg til sau en del storfe som nytter beiteene innenfor statsallmenningen store deler av beitesesongen.

Følgende sanke- og beitelag har delvis sine beiteområder innenfor statsallmenningene:

- ◊ Jore sankelag
- ◊ Hardbakken sankelag
- ◊ Einbuggdalen sankelag
- ◊ Bergsgrenda sankelag
- ◊ Skogsætre sankelag
- ◊ Streite-Mesæterhø sankelag
- ◊ Dovre Beitelag.

Jerven står normalt for hoveddelen av dokumenterte tap av sau på utmarksbeite som skyldes rovdyr. Kongeørn, gaupe og rødrev utgjør en liten del. Disse tapene skjer oftest like etter at dyra slippes ut, på innmark eller i mer bygdenære områder. I Dovre var det i 2017 en nedgang i antall erstatta sau/lam som tap til freda rovvilt.

8.2 Setring

Tradisjonell setring med melkeproduksjon foregikk på Haverdalssætra (Sætrom – ku) , Gautåsetra (Ruste – ku) og Tolleivshaugen (Bergseng – ku).

9 VEGER OG STIER

9.1 Seterveger

Det ble gitt et tilskudd på kr 39 400,- til 12 forskjellige seterveger. Satsene per km varierer mellom kr 240,- og 600,- avhengig av om veien er stengt for allmennheten, bomveg eller om den holdes åpen uten bomavgift.

9.1.1 Grimsdalsvegen

Grimsdalsvegen ble åpnet for allmenn ferdsel 5. juni. Iht. bestemmelsene for Grimsdalen landskapsvernområde skal veien være stengt i perioden 1. desember – 5. juni.

9.1.2 Dørålsvegen og Haverdalssetervegen

Bilvegen til Dørålseter og Haverdalen åpner for allmenn ferdsel 15. juni.

9.2 Stier og anlegg

Dovre fjellstyre, i fellesskap med Dovre kommune, har tidligere etablert en natur og kultursti mellom Dovre og Hjerkin. Stien er nå en del av pilegrimsleden og markedsføres som dette. Gruvlistien, Paradisrunden og Barthstigen i Grimsdalen er natur og kulturstier som er etablert i senere år. I tillegg har DNT merkede stier i statsallmenningene.

Barthstigen, Paradisrunda og Gruvlistigen ble gått opp med GPS for kartfesting og det ble samtidig gjort en registrering av behovet for utskifting av merkestikker.

10 BUER, CAMPINGPLASSER

10.1 Buer

Fjellstyret har totalt 18 buer. 1 bu brukes kun som oppsynsbu, 8 buer står åpne for allmennheten det meste av året, 9 buer leies ut.

Fjellstyret er godt i gang med restaurering og oppussing av buene. I 2017 ble det satt inn ny utdør i Halvfarhøbu. De fleste av buene er nå beisa og det er tilkjørt benker. Det ble rydda en del bjørk og kratt rundt Ellandkollbua slik at det åpner for utsikt mot Rondane.

Ellandkollbua med utsikt til Rondane Foto: KS

10.1.1 Oversikt over fjellstyrets buer

- ◇ Svånålegeret (oppsynsbu)

Buer som leies ut

- ◇ Vålåsøyhytta
- ◇ Langtjønnbua
- ◇ Naustbua ved Storrvatnet
- ◇ Storrwassbua
- ◇ Tollevshaugbua
- ◇ Ellandkollbua
- ◇ Korpebu
- ◇ Einøvlingsbua
- ◇ Veslehjerkinntjønnbua (stengt i perioden 20. april – 20. juni)

Åpne buer

- ◇ Falketindbua
- ◇ Raudhammerbua
- ◇ Sluskebu
- ◇ Veslebu
- ◇ Hornsjøbua (stengt i perioden 20. april – 20. juni)
- ◇ Halvfarhøbu (stengt i perioden 20. april – 20. juni)
- ◇ Dørålvassbu (stengt i perioden 20. april – 20. juni)
- ◇ Kjellsungskardbua (bua eies sammen med Lesja fjellstyre)

10.1.2 Utleie

I 2017 var det 308 utleiedøgn av buene i statsallmenningene. I tillegg kommer uregistrert bruk i de åpne buene, noe som er betydelig større enn den registrerte bruken. Skoler, barnehager og barne-/ungdomsorganisasjoner bruker buene gratis.

Hytte/bu	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Storrassbua	39	25	28	31	43	38	39	24
Naustbua	22	18	16	17	18	15	11	10
Langtjønnbua	3	3	5	4	7	4	12	14
Tollevshaugen		2	2	23	18	12	21	32
Vålåsjøhytta	29	26	19	71	79	71	77	117
Einøvlingbua	3	4		2	2	4		
Veslehjerkinntjønnbua						2		1
Ellandkollbua	16	2		9	26	39	40	28
Korpebu	-	-	-	-	29	47	66	82
Sum	120	83	82	163	223	232	257	308

Tabell 11 Antall utleiedøgn på de ulike buene

10.2 Fjellcamping

Dovre fjellstyre har fire fjellcampingplasser i Grimsdalen landskapsvernområde ved Grønbakken, Hellberget, Bjørnsgardseter og Tollevshaugen.

Bruk av campingplassene er økende, noe som medfører økt tilsyn med søppelrydding og annet vedlikehold.

I tilknytning til campingplassene og ved Pundarvangen har fjellstyret ført opp og har vedlikehold og tilsyn med utedoer.

Campingplassen ved Grønbakken Foto: KS

10.3 Båter

For å legge til rette for fritidsfiske har fjellstyret lagt ut båter for fri benyttelse ved følgende vatn:

Storrvatnet (2)	Hjerkinndammen
Nordre Horrtjønn	Kroktjønn
Nordre Kvitdalsvatnet	Einøvlingvatnet
Søre Kvitdalsvatnet	Veslevatnet på Einøvlingen
Hornsjøvatnet	Haukskardtjønn
Vålåsjøen (2 ute, 1 i hytta)	

Båtene ved Vålåsjøen er låste, slik at nøkkel må hentes på Furuhaugli Turisthytte. Alle båtene er merket med varsel om brukeren sitt ansvar for bruk av redningsvest.

Korpebu Foto: KS

11 OPPSYN – TILSYN

Det ble brukt totalt 1439 timer på oppsyn, tilsyn og skjøselsoppgaver. I dette inngår også den felles oppsynsvirksomheten under villreinjakta i Dovres del av Snøhetta- og Rondane villreinområder. Fjelloppsynet hadde oppsynslederansvaret i Rondane, nord for Ula elv på oppdrag fra Villreinutvalget.

11.1 Oppsyn i vernede områder

Fjelloppsynet utførte oppsyn og registreringer i verneområdene i begge statsallmenningene. Mye av dette arbeidet var gjennom tjenestekjøpsavtaler med Statens Naturoppsyn (SNO). Tjenestekjøpet som utføres for SNO omfatter blant annet overvåkning/registrering av flora og fauna, regelverk for motorferdsel og båndtvang, oppfølging av dispensasjoner, tilrettelegging og informasjon om verneområdene.

Dobbeltbekkasin på spillplass Foto: KS

11.2 Ulovligheter

Det var registrert noen få overtredelser i forbindelse med jaktutøvelse, båndtvang og motorferdsel der det ble skrevet rapport. Ved mindre ureglementerte tilfeller ble vedkommende gjort oppmerksom på forseelsen ved en OPS, dvs. «oppgjort på stedet» med en advarsel.

12 TILSKUDD

12.1 Jordbruksformål

Følgende tilskudd utbetalt til jordbruksformål i 2017..

Dovre Beitelag	kr 40 000,-
Tilskudd seterveger	kr 39 400,-

Tabell 13 Tilskudd til jordbruksformål

12.2 Allmenntilgittige formål/ Rekruttering av ungdom.

Kr 10 000,- er nytta til ungdomsretta arbeid. Fjelloppsynet har bistått skolene med fisketur, samt opplegg for barn og unge ved ulike arrangement i statsallmenningene. Tilskudd til rekruttering villreinjakt for innenbygdsboende ungdom hadde en kostnad på i underkant av kr 40 000,-. I tillegg kommer gratis småvilt – og fiskekort til ungdom under 20 år.

13 DIVERSE

13.1 Villreinprosjekt

Fjellstyre deltar i et villreinprosjekt som skal kartlegge villreinens bruk av randområdene mellom Kuva og Gråsida. Registreringene blir gjort av fjelloppsynet og lokale observatører.

13.2 Moskus

Fjelloppsynet utførte en del oppdrag i forbindelse med forvaltningen av moskusstammen. Blant annet konflikthåndtering dersom moskus kom inn i bebygde områder eller i nærheten av veg og jernbane. Minimumstelling og overvåkning.

13.3 Fjellrev

Fjelloppsynet foretok hikontroll ved kjente fjellrevlokaliteter.

13.4 Jerv

Fjelloppsynet foretok sporing og bestandsregistrering av jerv i Rondane/Dovre på oppdrag fra SNO. Det ble ikke registrert yngling av jerv i disse områdene i 2017.

13.5 Kadaverregistrering og skadedokumentasjon

Fjelloppsynet utførte kadaverregistrering og skadedokumentasjon gjennom tjenestekjøp fra SNO. Det var i 2017 ikke dokumentert tap av sau tatt av jerv i Dovre.

14 ØKONOMI OG REGNSKAP

Fjellstyrets regnskap viser et positivt årsresultat på kr 334 764,-

Dovre Fjellstyre har ført regnskapet som er revidert av Innlandet Revisjon IKS.

RESULTATREGNSKAP		BALANSE pr.31.12.2017	
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER		EIENDELER	
Driftsinntekter		Anleggsmidler	109 263
Salgsinntekt	3 098 055	Andeler FOSA	55 000
Annen driftsinntekt	151 965	Egenkapitalinnskudd KLP	85 117
Sum driftsinntekter	3 250 020	Kundefordringer	48 691
		Forskuddsbetalt forsikring	45 425
Driftskostnader		Bankinnskudd	3 429 144
Lønnskostnad	1 752 140	Bankinnskudd for	
Godtgjørelse styre	59 240	skattetrekk	149 232
Avskrivning varige			
driftsmidler	20 888	Eiendeler	3 921 872
Varekostnad	146 368		
Annen driftskostnad	960 345	EGENKAPITAL OG GJELD	
Sum driftskostnader	2 938 980	Egenkapital	3 536 608
		Leverandørgjeld	11 035
Driftsresultat	311 040	Forskuddstrekk	76 454
		Oppgjørskonto	
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		merverdiavgift	91 092
Finansinntekter	23 724	Skyldig arbeidsgiveravgift	40 408
Finansutgifter	0	Forskudd fra kunder	15 162
Netto finansposter	23 724	Skyldig feriepenger	144 814
Ordinært resultat	334 764	Gjeld og Egenkapital	3 921 872
ÅRSRESULTAT	334 764		

Vedtekter for Statskog SFs regionutvalg i Helgeland, Salten og Troms.

§ 1 (Partsstilling)

Regionutvalgene er direkte underlagt Statskog SFs administrerende direktør. Regionutvalgene er rådgivende organ med beslutningsmyndighet innenfor de områder som fremgår av vedtektenes bestemmelser om hovedoppgaver.

Regionutvalgene har ikke myndighet til å foreta rettslig bindende disposisjoner på vegne av Statskog SF.

§ 2 (Regionutvalgene)

Regionutvalgene er:

- Statskog Regionutvalg Helgeland, 7 medlemmer
- Statskog Regionutvalg Salten, 7 medlemmer
- Statskog Regionutvalg Troms, 8 medlemmer. NRL oppnevner i tillegg et konsultativt medlem som representerer reindriftsnæringen i Nord-Troms.

Medlemmene oppnevnes i tråd med retningslinjer gitt av Statskog SFs administrerende direktør.

§ 3 (Funksjonstid)

Funksjonstiden for et medlem av regionutvalgene er normalt fire år. Et regionutvalgsmedlem fungerer inntil nytt regionutvalgsmedlem er utnevnt, selv om funksjonstiden er gått ut.

§ 4 (Hovedoppgaver)

Regionutvalgene skal, med utgangspunkt i Statskog SFs vedtekter og strategier, drøfte og ta stilling til spørsmål av overordnet betydning på grunnlag av saksfremlegg fra Statskog SFs regionsjef. Regionutvalgene skal ikke gå inn i behandlingen av enkeltsaker.

Regionutvalgene er delegert ansvar innenfor langsiktig arealdisponering og ressursutvikling, med unntak av kjøp og salg av eiendommer, og skal herunder

- Beslutte langsiktig og rullerende grunneierplan og regionstrategi
- RU skal forholde seg til de samarbeidsavtaler SSF har inngått, jf samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Statskog SF vedr større grunndisponeringstiltak
- Vedta regional tiltaksplan for allment friluftsliv, forankret i Statskog SFs overordnede handlingsplan
- Være høringsinstans og komme med innspill til Statskog SFs forvaltning av jakt og fiske i regionen. Dette innebærer blant annet:
 - Statskog SFs gjeldende policyer og forvaltningsprinsipper innenfor fagområdet, og
 - regionens priser på jakt- og fiskeprodukter.
- Beslutte regionens overordnede prinsipper og føringer for disponering av økonomiske midler for ulike typer tilskudd og støtte.

§ 5 (Utvalgsleder)

Regionsutvalgene konstituerer seg selv med mindre annet følger av retningslinjer gitt av Statskog SFs administrerende direktør.

§ 6 (Vedtaksførhet)

Regionutvalget er vedtaksført når minst halvparten av de stemmeberettigede medlemmene møter. Som regionutvalgets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, eller ved stemmelikhet det som utvalgsleder har stemt for.

§ 7 (Habilitet)

Medlem av regionutvalget må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som har slik særskilt betydning for ham selv eller nærstående, at han må anses for å ha en framtreddende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

Med "nærstående" legger en til grunn samme definisjon som i aksjeloven § 1-5.

§ 8 (Godtgjøring)

Årlig godtgjøring til utvalgsleder og øvrige medlemmer av regionutvalgene, fastsettes av Statskog SFs administrerende direktør.

Reise- og diettgodtgjørelse følger statens regulativ.

§ 9 (Regionsjefens rolle)

Statskog SFs regionsjefer i den enkelte region der regionutvalget er opprettet, er ansvarlig for forberedelse, gjennomføring og oppfølging av regionutvalgsmøtene. Regionsjefen foretar all saksforberedelse og påser at disse er forsvarlig gjennomført. Regionsjefen har forslagsrett i møter, og forslag fremmet av regionsjefen skal oppfattes som innstilling som det skal voteres over. Regionsjefen iverksetter regionutvalgets vedtak.

§ 10 (Møter)

Regionutvalgene skal ha to faste møter i året (vår og høst), tilpasset Statskog SFs virksomhetsplanlegging og budsjettprosess. For øvrig skal det innkalles til utvalgsmøte når utvalgsleder eller når regionsjef i samråd med utvalgsleder beslutter dette.

I tillegg skal utvalgsleder og regionsjef, sammen, ha møter med fylkeskommunen og de aktuelle interkommunale regionrådene i sin region minimum annet hvert år.

§ 11 (Krav til innkallingen)

Innkalling til møter skal skje skriftlig til alle medlemmene. Innkallingen skal angi tid og sted for møtet og være sendt senest en uke før møtet skal holdes. Med innkallingen skal det følge et forslag til dagsorden og skriftlig saksutredning av de saker som skal behandles på møtet.

§ 12 (Saksbehandlingsprinsipper)

De ordinære utvalgsmøtene skal ha følgende dagsorden:

- Godkjenning av protokoll fra siste møte
- Regionsjefens redegjørelse
- Informasjonssaker
- Drøftingssaker
- Beslutningssaker
- Eventuelt

§ 13 (Møteprotokoll)

Det skal føres møteprotokoll for hvert møte. Det skal minst angi tid og sted, møtedeltakere, behandlingsmåten og regionutvalgets vedtak. Det skal fremgå at saksbehandlingen oppfyller kravene i § 6.

Er regionutvalgets vedtak ikke enstemmige skal det angis hvem som har stemt for og i mot. Medlem eller regionsjef som ikke er enig i en beslutning, kan kreve sin oppfatning innført i møteprotokollen.

Regionutvalgenes vedtak skal være offentlige.

Møteprotokollen føres av regionsjefen i møtet og skal underskrives av alle de medlemmer som har deltatt i møtet.

§ 14 (Taushetsplikt)

Det enkelte medlem av regionutvalgene plikter å opptre forsvarlig og lojalt i forhold til foretakets interesser ut fra de opplysninger medlemmet får kjennskap til under utøvelsen av vervet.

Regionutvalgenes medlemmer må likevel offentlig kunne gi uttrykk for sitt syn på en sak, med mindre dette innebærer at fortrolig informasjon blir kjent eller det foreligger et særlig vedtak som krever taushetsplikt.

§ 15 (Informasjon/kommunikasjon)

Regionutvalgene skal få omfattende og aktiv informasjon fra Statskog SF på de områdene som er relevante for regionutvalgene. Dette innebærer at regionutvalgene også skal ha informasjon som ikke direkte ligger under regionutvalgets myndighetsområde, dersom dette vil være av betydning for regionutvalgets arbeid.

Regionsjefen i den enkelte region er ansvarlig for den informasjon som gis til regionutvalgene.

§ 16 (*Vedtektssendring*)

Endringer i vedtektene vedtas av Statskog SFs administrerende direktør.

§ 17 (*Gyldighetstid*)

Disse vedtakter trer i kraft 18.10.2012, og gjelder inntil videre.

U 3 FEB 2015

SAK 13/10925-3

1

4

ROMSSA fylkkesuohkan
TROMS fylkeskommune

Samarbeidsavtale mellom Troms fylkeskommune og Statskog SF

1. Avtalepartene

Avtalen gjelder mellom Troms fylkeskommune og Statskog SF.

2. Formål

Formålet med denne avtalen er å styrke arbeidet med næringsutvikling i kommuner i Troms der Statskog SF er stor grunneier. Troms fylkeskommune og Statskog SF samarbeider om å utvikle næringsvirksomhet og verdiskaping, gjennom fylkesplanens og Statskog SFs strategier.

3. Avtalens varighet og økonomiske ramme

Avtalen gjelder for perioden 1.1.2015 – 31.12.2017. Statskog SF forplikter seg til å sette av 1 mill kr hvert år, og fylkeskommunen bidrar med utviklingsmidler innenfor årlige disponible rammer. Disse midlene stilles til rådighet for tilskudd til næringsutvikling innenfor de satsingsområder som fremgår av avtalens punkt 4, og skal forvaltes etter nærmere retningslinjer, jfr. vedlegg. Troms fylkeskommune og Statskog SF skal i avtaleperioden synliggjøre bidraget fra hverandre. Dette skal bl.a. skje gjennom organisasjonenes nettsted og ved aktivt bruk av media forøvrig. Avtalen kan sies opp med 6 mnd. varsel.

4. Satsingsområder

Midlene skal gå til næringsretta utviklingsprosjekter og økt folkehelse innenfor følgende områder:

- Prosjekter for bedre folkehelse gjennom tilrettelegging og stimulering for friluftsliv.
- Tilrettelegging for økt satsing på naturbasert reiseliv og næringsvirksomhet i og i tilknytning til Statskogs arealer og i verneområder spesielt.
- Tiltak innenfor skog- og trebearbeidende virksomhet
- Prosjekter som støtter bygdeutvikling.
- Tiltak innenfor miljøvennlig energiproduksjon.
- Prosjekter der skog og natur inngår i ulike former for tjenesteytende virksomhet.
- Prosjekter innenfor mineral og naturstein.

I særlige tilfeller kan områdene fravikes. Ved behov kan Troms fylkeskommune og Statskog SF utarbeide nærmere regler for prioritering av midlene.

5. Profilering

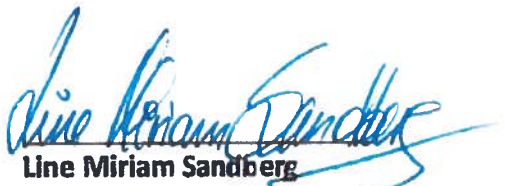
Avtalen og tiltak som gjennomføres i regi av avtalen, skal markedsføres som samarbeidsprodukt mellom avtalepartene.

6. Forvaltning av midlene

Vedtak i sakene følger fylkeskommunens ordinære rutiner på området, men skal skje i samråd med Statskog etter en grundig felles drøfting av søknaden. Saksbehandlingen utføres av fylkeskommunens administrasjon i samarbeid med Statskog SF. Administrative kostnader med forvaltning av midlene bæres av Troms fylkeskommune og Statskog SF. Ubrukte midler skal overføres. Troms fylkeskommune og Statskog SF kan utarbeide nærmere retningslinjer for forvaltning av midlene.

Sted/dato

Tromsø 3/2/15

Line Miriam Sandberg
Fylkesråd for kultur og næring i Troms

Øistein Aagesen
Adm dir Statskog SF

Samarbeidsavtale
mellom
Statskog SF
og
Nordland fylkeskommune

1. Avtaleparter

Avtalen gjelder mellom Statskog SF og Nordland fylkeskommune.

2. Bakgrunn

Rundt halvparten av all grunn i Nordland eies av staten og forvaltes av Statskog SF. Disse områdene representerer store verdier for fylkets befolkning gjennom næringsutnyttelse og som grunnlag for økt friluftsliv, rekreasjon og bedre folkehelse. Statskog SF og Nordland fylkeskommune er begge samfunnsaktører som har felles forståelse for utnyttelse av disse verdiene og ønsker gjennom et målrettet samarbeid å oppnå synergier med økt verdiskaping og bolyst.

3. Formålet

Formålet med denne avtalen er å styrke den regionale utviklingen i de kommunene i Nordland der Statskog SF er stor grunneier. Nordland fylkeskommune og Statskog SF skal samarbeide om forvaltning og utnytting av naturressurser, utvikle næringsvirksomhet og folkehelsearbeid gjennom fylkeskommunens og Statskog SF's formål, strategier, handlingsplaner og virkemidler.

4. Varighet og økonomi

Avtalen gjelder fra 01.01.2017 til 31.12.2019 og avløser avtale av 29.04.2016. Drift av virkemiddelordningen *Statskogordningen* baseres på ubrukte midler innbetalt av partene i tidligere avtaleperioder, samt at Statskog SF bidrar med inntil 1,0 mill. kr pr. år i avtaleperioden. Disse midlene stilles til rådighet for næringsutvikling og folkehelseformål innenfor de satsingsområder som fremgår av avtalens pkt. 5.1 og 5.2 og forvaltes etter nærmere retningslinjer utarbeidet av partene.

5. Samarbeidsområder

5.1 Næringsutvikling og verdiskaping

- Tilrettelegging for økt satsing på naturbasert reiseliv og næringsvirksomhet i tilknytning til Statskogs arealer og i tilknytning til verneområder
- Tiltak innenfor skog- og trebearbeidende virksomhet samt visse former for bygdeutvikling
- Prosjekter der skog og natur inngår i ulike former for tjenesteytende virksomhet
- Prosjekter innenfor mineralske ressurser

Ved behov kan Nordland fylkeskommune og Statskog SF utarbeide nærmere regler for prioritering vedr. bruken av midlene.

5.2 Friluftsliv og folkehelse

Statskog SF og Nordland fylkeskommune skal sammen arbeide for bedre folkehelse gjennom økt tilrettelegging og stimulering av friluftsliv. Dette skal skje gjennom felles involvering i prosjekter og pådrivende arbeid for økt aktivitet sammen med berørte parter. Eventuelle økonomiske forpliktelser drøftes mellom partene i tilknytning til konkrete prosjekt.

6. **Profilering**

Avtalen og tiltak som gjennomføres i regi av avtalen skal markedsføres som samarbeidsprosjekt mellom avtalepartene.

7. **Forvaltning av midlene**

Saksbehandling og vedtak i sakene følger fylkeskommunens ordinære rutiner på området, men skal skje i samråd med Statskog SF. Saksbehandlingen utføres av fylkeskommunens administrasjon i samarbeid med Statskog SF. Administrative kostnader ved forvaltning av midlene bæres av Nordland fylkeskommune og Statskog SF. Ubrukte midler skal overføres til etterfølgende år.

8. **Oppfølging av avtalen**

Det skal avholdes regelmessige møter mellom Statskog SF og Nordland fylkeskommune for å sikre oppfølging av avtalen og dens virkemidler.

9. **Oppsigelse**

Denne avtalen kan sies opp av hver av avtalepartene med 6 måneders varsel.

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvorav avtalepartene beholder hvert sitt.

Bodø, den 2. mai 2017

For Statskog SF

Gunnar Lien
adm. direktør

For Nordland fylkeskommune

Svein Eggesvik
fylkesråd for samferdsel

Retningslinjer for tilskudd gitt i henhold til Samarbeidsavtale mellom Troms fylkeskommune og Statskog SF

INNLEDNING/FORMÅL

Formålet med denne avtalen er å styrke arbeidet med næringsutvikling i kommuner i Troms der Statskog SF er stor grunneier. Troms fylkeskommune og Statskog SF samarbeider om å utvikle næringsvirksomhet og verdiskaping, gjennom fylkesplanens og Statskog SFs strategier.

ADMINISTRASJON OG SAKSBEHANDLING

Søknad sendes Troms fylkeskommune. Vedtak i sakene følger fylkeskommunens ordinære rutiner på området, men skal skje i samråd med Statskog etter en grundig felles drøfting av søknaden. Saksbehandlingen utføres av fylkeskommunens administrasjon i samarbeid med Statskog SF. Retningslinjer for tilskudd over Troms fylkeskommunes næringsfond legges i utgangspunktet til grunn for behandling av søknadene. Administrative kostnader med forvaltning av midlene bæres av Troms fylkeskommune og Statskog SF. Ubrukte midler tilført fra Statskog SF kan overføres. Troms fylkeskommune og Statskog SF kan utarbeide nærmere retningslinjer for forvaltning av midlene.

MÅLGRUPPE

Både enkeltpersoner, grende- og bygdelag, kommuner, organisasjoner og bedrifter kan søke støtte til prosjekter som faller innenfor rammen av disse retningslinjene.

GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Troms fylke

NÆRINGSMESSIG VIRKEOMRÅDE

Det kan gis tilskudd til prosjekter innenfor følgende områder:

Prosjekter for bedre folkehelse gjennom tilrettelegging og stimulering for friluftsliv. Statskog SF og Troms fylkeskommune skal sammen arbeide for bedre folkehelse gjennom økt tilrettelegging og stimulering for friluftsliv. Dette skal skje gjennom felles involvering i prosjekter, og som aktive pådrivere for økt aktivitet i tettstedsnære områder sammen med berørte parter.

Tilrettelegging for økt satsing på naturbasert reiseliv og næringsvirksomhet i og i tilknytning til Statskogs arealer og i verneområder spesielt.

Denne typen tiltak forutsettes å bidra til kompetanseoppbygging og må være forankret i fellesprioriteringer for reiselivet i regionen.

Tiltak innenfor skog- og trebearbeidende virksomhet samt visse former for bygdeutvikling. Tilskudd kan gis til utviklingsprosjekter og mindre investeringer i bedrifter innenfor skog og trenæringen.

Prosjekter som støtter bygdeutvikling.

Det kan gis støtte til utviklingsrettede tiltak og prosjekter som er prioritert gjennom samarbeidsprosesser/bygdemobilisering i bygde og grunneierlag.

Tiltak innenfor miljøvennlig energiproduksjon.

Tilskudd kan gis til forprosjekter der man undersøker mulighetene for produksjon av energi med utgangspunkt i miljøvennlig energi. Prosjekter som er spesielt innrettet mot framstilling av energi til lokal varmeproduksjon vil bli prioritert. I støttegrunnlaget kan inngå kostnader til leie av ekstern bistand, oppbygging av kompetanse og nettverksbygging.

Prosjekter der skog og natur inngår i ulike former for tjenesteytende virksomhet.

Det kan gis tilskudd til prosjekter der bruk av skog og natur inngår i ulike tjenestetilbud innenfor arbeidstrening og rehabilitering. Med dette menes eksempelvis oppgaver innenfor tilrettelegging for friluftsliv, forebyggende helsearbeid, informasjon om natur og naturbruk, viltpleie, fiskekultivering og lignende. Tjenestene skal gi grunnlag for økonomisk verdiskaping og etablering av arbeidsplasser. Et vilkår for støtte er at prosjektet har god faglig kvalitet i oppfølging av personer som er inne til arbeidstrening/rehabilitering. Før tjenester på dette området settes i gang skal offentlig myndighet gi nødvendig tillatelse.

Prosjekter innenfor mineral og naturstein

Tilskudd kan gis til innledende undersøkelser på forekomster av mineraler, naturstein, sand, grus og pukk. Undersøkelsene kan omfatte geologisk kartlegging, analyser og markedsvurderinger.

TILSKUDETTS STØRRELSE

Samlet tilskudd vil normalt ikke overskride 50 % av godkjente kostnader i prosjektet. I spesielle tilfeller kan det innvilges inntil 75 % tilskudd.

KRAV TIL SØKNADER

Søknaden må skissere bakgrunnen for prosjektet og synliggjøre behovet for tiltaket. Søknaden må inneholde følgende elementer: innledning, bakgrunn, målsetting, strategier, planlagte aktiviteter, organisering, framdriftsplan, kostnadsoverslag og finansieringsplan.

Det legges i utgangspunktet opp til løpende behandling av søknadene. Fylkeskommunen og Statskog SF kan imidlertid foreta en samlet behandling av søknadene dersom søknadsmengden skulle tilsi at dette er hensiktsmessig for å oppnå størst mulig effekt av midlene. Eventuell søknadsfrist vil bli kunngjort på fylkeskommunens og Statskog SFs nettsider. Søknad om støtte skal leveres gjennom www.regionalforvaltning.no der det opprettes egen støtteordning «Statskog/Troms fylkeskommune».

Statskog SF og Troms fylkeskommune kan selv ta initiativ til gjennomføring av prosjekter som faller innenfor virkeområdet til ordningen.

IKRAFTTREDELSE OG ENDRINGER

Disse retningslinjer trer i kraft 1. januar 2015. Statskog SF og Troms fylkeskommune kan endre eller supplere retningslinjene uten nærmere varsel.

Originaltekst: Norsk

Samarbeidsavtale mellom Sametinget og Statskog SF

1. Innledning

Statskog SF og Sametinget:

- Inngår denne Samarbeidsavtalen uten at dette kan forstås å innebære en avklaring av spørsmål knyttet til samenes rettigheter til landområder og ressurser i deres tradisjonelle områder.
- Forholder seg til vedtekter og føringer som er gitt for Statskog SF.
- Uttrykker full respekt for folkerettens vern av samenes rettigheter i kraft av sin kultur, historie, sine tradisjoner, politiske strukturer og særlig rettigheter til landområder og ressurser.
- Arbeider for en bærekraftig og forsvarlig disponering av miljø, arealer og ressurser innenfor Statskog SF sitt virksomhetsområde.

2. Formål

Formålet med Samarbeidsavtalen er å etablere forutsigbare rammer for kontakt mellom Statskog SF og Sametinget. Kontakten mellom partene skal bidra til å utvikle felles forståelse for partenes arbeidsområder og legge til rette for å oppnå Sametingets tilslutning til Statskog SF sine grunndisponeringer, samt bruk og utnytting av de fornybare ressursene på eiendommene.

3. Virkeområde

Samarbeidsavtalen gjelder for de oppgaver som følger av Statskog SF sine vedtekter og innenfor de rammer som følger av gjeldende rett, herunder fjellova med tilhørende forskrifter. Samarbeidsavtalen omfatter disponeringer og tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte, men er ikke en del av konsultasjonsprosedyrene mellom statlige myndigheter og Sametinget fastsatt ved Kongelig resolusjon av 1. juli 2005.

4. Endret arealbruk

Når Statskog SF vurderer å iverksette eller legge til rette for større grunn disponeringstiltak på egen grunn (herunder salg, utleie og opsjonsavtaler), som påvirker, eller kan påvirke, samisk kultur direkte, skal Sametinget kontaktes skriftlig med forespørsel om det er ønskelig å gjennomføre konsultasjoner med sikte på å oppnå tilslutning til tiltaket.

Partene skal legge til rette for at utbyggingsaktører og samiske rettighetshavere kan utarbeide omforent notat om utredninger og beslutninger knyttet til planer om endret arealbruk.

Som større grunn disponeringstiltak regnes vindkraftutbygginger, drift av mineralforekomster og utbygging av hyttefelt m.v.

Sametinget skal gi skriftlig tilbakemelding innen 30 dager fra mottak av henvendelsen, om det er ønskelig å gjennomføre konsultasjoner i sakens anledning.

Når konsultasjoner skal gjennomføres, utarbeider Statskog SF som hovedregel et grunnlagsdokument med foreløpige vurderinger, planer og tiltak, herunder vurderinger i forhold til kjent samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv på det aktuelle området. Der det foreligger arealplaner som er i samsvar med planlagt grunn disponeringstiltak kan vurderingene bak disse utgjøre ett grunnlag for samtalene.

Sametinget skal som hovedregel gi skriftlig tilbakemelding på Statskog SF sitt grunnlagsdokument før konsultasjonene starter. I tilbakemeldingen skal det fremgå om tiltaket vil påføre Samisk kultur tap eller ulemper.

Det føres protokoll over konsultasjonene. I protokollen skal det gis en kort redegjørelse for hva saken gjelder, partenes vurderinger og synspunkter, og konklusjonen i saken.

5. Gjensidig nytteverdi

Partene er enige om å vurdere ordninger som kan bidra til gjensidig nytteverdi for både samisk kultur og næringsutøvelse og for Statskog.

6. Oppfølging av samarbeidsavtalen

Partene skal ha minst ett årlig kontaktmøte knyttet til denne Samarbeidsavtale.

Kontakten kan fremmes gjennom drøfting av spørsmål innen gjensidig berørte arbeidsområder, konferanse- og møtedeltakelse med mer.

I arbeidet med oppfølging av Samarbeidsavtalen skal aktuelle interessenter involveres etter behov.

7. Samarbeidsavtalens iverksettelse og varighet

Partene skal gjøre Samarbeidsavtalen kjent i egen organisasjon, og skal videre arbeide for at den følges opp.

Samarbeidsavtalen gjelder i tre år og trer i kraft når den er signert og godkjent av kompetent organ hos partene.

Senest ett år før avtaleperioden utløper skal det igangsettes drøftinger med sikte på fornyelse av Samarbeidsavtalen.

Oslo, 13. januar 2015

Gunnar Olofsson
Styreleder, Statskog SF

Aili Keskitalo
Sametingspresident

Samarbeidsavtale

mellom

Den Norske Turistforening, Statskog SF og Norges Fjellstyresamband

1 Samarbeidsavtalens forankring og mål

Samarbeidsavtalen mellom Den Norske Turistforening (DNT), Statskog SF og Norges Fjellstyresamband (NFS) bygger på partenes virksomhet innen *friluftsliv og naturforvaltning i statsallmenninger og på annen statsgrunn*.

Målet med samarbeidet er å utvikle et bærekraftig, aktivt friluftsliv og bidra til lokal verdiskaping.

2 Felles dialogforum

For å fremme samarbeidet om å nå målene som er satt, etableres et dialogforum hvor representanter for organisasjonenes administrative ledelse og styrer kan møtes. Forumet avholdes en gang i året, der det:

- a) Informeres gjensidig om aktuelle saker og utfordringspunkter
- b) Drøftes og besluttes hvordan samarbeidspartene kan initiere og følge opp felles satsinger.

3 DNT, Statskog og NFS er enige om å samarbeide om:

- Å være pådrivere i samfunnsarbeidet for et helsebringende friluftsliv og bidra til samarbeid og utvikling av friluftslivstilbud til beste for samfunnet og brukerne.
- Å bidra til opplæring og holdningsskapende arbeid innen friluftsliv, jakt og fiske.
- Å stimulere barn og unge til friluftsliv og gi dem økt innsikt og forståelse for verdien av det enkle friluftslivet.
- Å øke kunnskapen om naturen og naturens sårbarhet for ulike former for inngrep, ferdsel og andre aktiviteter, og om verdien av stillhet og ro i naturen.
- Å bidra til at motorisert ferdsel i utmark foregår på en måte som er minst mulig forstyrrende.
- Å bidra aktivt til å øke kunnskapen om hverandres virksomhet internt og eksternt og legge praktisk til rette for dette for eksempel gjennom bruk av internett.
- Å medvirke til samarbeid, bærekraftig næringsutvikling og økt verdiskaping i bygdene.

4 Lokalt/regionalt samarbeid

DNT, Statskog og NFS forplikter seg til å være aktive pådrivere for lokalt samarbeid mellom DNTs medlemsforeninger, Statskogs distriktsledd og fjellstyrene innenfor rammen av organisasjonenes mål og oppgaver. Dette regionale og lokale samarbeidet er avtalens hovedidé. Samarbeidet lokalt/regionalt kan handle om:

- Lokal, bærekraftig næringsutvikling og økt verdiskaping i bygdene
- Felles friluftslivsarrangement
- Samarbeid om turmål med stort brukerpotensial
- Praktisk samarbeid om drift av hytter, transport med mer
- Opplæring/kompetanseheving/kurs
- Utvikling av sti- og løypenett

A.L.
/

SMS

5 Oppfølging av samarbeidsavtalen

- Partene skal ha minst ett årlig samarbeidsmøte på høsten knyttet til avtalen (jfr pkt 2).
- Samarbeidet skal fremmes gjennom prosjektorganisert arbeid, felles kurs, konferanser, deltakelse på årsmøter med mer.
- I arbeidet med oppfølging av avtalen skal andre aktuelle interessenter involveres etter behov.

En konkretisering av samarbeidsområder knyttet til punktene over følger som eget vedlegg (Vedlegg 1) til denne avtalen. Evaluering av punktene i vedlegget – og eventuelle justeringer av disse – skal være tema på de årlige samarbeidsmøtene mellom DNT, Statskog og NFS.

6 Samarbeidsavtalens varighet

- Avtalen gjelder i 5 år fra signeringsdato.
- Senest ett år før avtaleperioden utløper skal det igangsettes forhandlinger med sikte på fornyelse av avtalen.
- Avtalen kan sies opp av en av partene med 1 - ett - års oppsigelsesfrist.

Inderøya, 27.november 2015

Den Norske Turistforening

Svein Arne Brygfeld

Statskog SF

Gunnar Olofsson

Norges Fjellstyresamband

Arnodd Lillemark

Samarbeidsavtale

mellom

Statskog SF

og

Norges Jeger- og Fiskerforbund

1. Samarbeidspartene

Denne samarbeidsavtalen inngås mellom Statskog SF og Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Statskog SF (Statskog):

- Utøver grunneierfunksjonen på 1/5 av Norges landareal, hvorav ca 34.000 km² er statsgrunn utenom statsallmenninger og 26.000 km² er statsallmenninger. Statsallmenningene forvaltes i medhold av fjelloven og statsallmenningsloven.
- Har godt utbygd distriktsapparat med faglig personell innen naturforvaltning generelt
- Har lange tradisjoner for å sikre allmennhetens tilgang til jakt og fiske på statsgrunn, samt utvikle en jakt- og fiskeforvaltning til allmennhetens beste.

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF):

- Har ca 120.000 medlemmer fordelt på 500 lokalforeninger
- Har god kunnskap om jakt, fiske, viltforvaltning, fiskeforvaltning og naturforvaltning
- Bidrar med en betydelig dugnadsinnsats
- NJFFs Jakt- og Fiskesenteret i Flå er en viktig del av organisasjonens satsing på kompetanscoppygging og kurs- og opplæringsvirksomhet.

2. Partenes felles verdigrunnlag:

- Samarbeidet mellom NJFF og Statskog skal fundamenteres på ideene om bevaring av biologisk mangfold og bærekraftig forvaltning av ressursene. Dette skal gjøres kjeldende i forhold til skogbruk, vilt- og fiskeforvaltning og øvrig virksomhet.
- Hosting av naturens overskudd skal gjøres gjennom tilrettelegging for jakt og fiske. Tilretteleggingen skal gjøres på en måte som sikrer allmennhetens interesser.
- Partene vil i fellesskap arbeide for å fjerne barrierer som kan virke begrensende for allmennhetens muligheter for utøvelse av jakt og fiske.

Eksempler på slike barrierer er:

- Mangel på jakt- og fiskeerfaring
- Helsehindre
- Manglende sosialt miljø og noen å lære av
- Dårlige muligheter for jakt- og fiskeutøvelse i nærmiljøet
- Omsorgsforpliktelser
- Fremmed kultur/manglende interesser
- Adgangs- og ressurshindre som informasjon, pris, bestandsstørrelser, offentlige utgifter mm.
- Tidshindre

Partene vil ha begrensede muligheter for å påvirke enkelte av disse hindrene, mens andre vil det være mer naturlig å arbeide med, hvilket er reflektert i samarbeidsavtalens pkt. 3.

- Partene har et felles ansvar for å medvirke til informasjonsarbeid for å skape bred aksept i samfunnet for at jakt og fiske er naturlige og integrerte elementer i en moderne naturforvaltning.

3. Følgen av partenes felles verdigrunnlag

Det felles verdigrunnlaget betyr at partene er enige om at:

- Allmennheten skal tilbys jakt og fiske til rimelige priser.
- Jakt og fiske skal gi Statskog et tilfredsstillende inntektsgrunnlag.
- Det skal ikke utvikles prisdrivende politikk for jakt og fiske.
- Tilbud som JFF disponerer på Statskog sin grunn skal legges ut på inatur.
- NJFF vil aktivt arbeide for at jakt- og fisketilbudene som disponeres av lokale JFF legges ut på inatur.
- Dagens enhetlige, rasjonelle og oversiktlige forvaltningsordninger og korttilbud hvor alle norske borgere har lik adgang, skal opprettholdes.
- Krav til medlemskap i noen ideell/privat organisasjon skal ikke ha innflytelse på adgangen til jakt eller fiske på areal som partene forvalter i fellesskap. Partene skal arbeide for at dette, så langt som mulig, også blir gjeldende for areal som de forvalter hver for seg.
- Det skal stimuleres til økt oppslutning om jakt og fiske og utvikles kurs- og skolingstilbud innenfor praktisk jakt- og fiskeutøvelse til både potensielle og etablerte jegere og fiskere.
- Jakt- og fisketilbud må utvikles på en slik måte at norske tradisjoner videreføres, men dette skal ikke gå utover store grupperes behov og ønske om jakt og fiske som rekreasjon.

- Jakt og fiske er en naturlig ressurs som grunnlag for lokal verdiskaping i flere bygdesamfunn, men bruk av jakt- og fiskeressursene i en slik sammenheng må ikke gå på bekostning av allmennhetens tilgang.
- Fordyrende mellomledd på utleie av jakt og fiske er ikke ønskelig.

4. Omforente samarbeidstemaer

Statskog SF og NJFF er enige om et konkret samarbeid innen temaene:

- Forbedring av kommunikasjonen mellom Statskog SF og NJFF slik at man når felles mål knyttet til forvaltning av jakt, fiske og friluftsliv.
- Å sikre human jakt- og fiskeutøvelse. Dette kan blant annet skje gjennom:
 - økt samarbeid om tilrettelegging for nye jegere og fiskere
 - samarbeid om utvikling av informasjonsmaterieil og kurs for både småviltjakt, storviltjakt og sportsfiske.
- At forvaltning av statens grunn skal skje i et langsiktig perspektiv og i samarbeid med aktuelle brukergrupper, herunder videreføre etablerte samarbeidsordninger og utvikle nye ordninger etter behov.
- Det skal stimuleres til samarbeid om et aktivt vilt- og fiskestell på Statskog sine eiendommer.
- Statskogs og NJFFs standardkontrakter legges til grunn for samarbeid og leie av jakt- og fiskemuligheter mellom lokale jeger- og fiskerforeninger/fylkeslag tilsluttet NJFF og Statskog.

5. Gjennomføring/iverksettelse av samarbeidsavtalen.

- Statskog og NJFF forplikter seg til å følge opp respektive forvaltnings- og organisasjonsledd slik at avtalen etterleves lojalt på alle nivåer. Det utarbeides konkrete planer for oppfølging av de ulike punktene i samarbeidsavtalen. Partene har gjensidig ansvar for at respektive organisasjoner respekterer partenes formål og oppgaver.
- For å kunne legge til rette for en gjennomføring av samarbeidsavtalen, legges det opp til regelmessige møter mellom Statskog og NJFF på sentralt hold. Tilsvarende skal det holdes regelmessige møter på regionsnivå. Eventuelle konflikter/uenighet som måtte oppstå mellom partene skal søkes løst internt mellom organisasjonene enten gjennom disse møtene eller gjennom andre former for dialog mellom partene. Lokale og regionale uenigheter som ikke løses gjennom dialog og samarbeidsmøter lokalt/regionalt, kan bringes inn til de årlige kontaktmøtene på sentralt nivå.
- Kontakt og samarbeid mellom de ulike forvaltnings- og organisasjonsnivå bør fremmes, blant annet gjennom samarbeid om kurs, samlinger og deltakelse på årsmøter.

En konkretisering av samarbeidsområder og av punktene over følger som eget vedlegg (Vedlegg 1) til denne avtale. Evaluering av punktene i vedlegget – og eventuelle justeringer av disse – skal være tema på de årlige samarbeidsmøtene mellom NJFF og

Statskog.

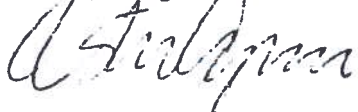
Vedlegg 1 inneholder også retningslinjer for lokalt og regionalt samarbeid.

6. Samarbeidsavtalens varighet

- Avtalen varer fram til 31.12.16.
- Senest ett år før avtaleperioden utløper skal det igangsettes forhandlinger med sikte på fornyelse av avtalen.
- Avtalen kan sies opp av en av partene med 1 - ett - års oppsigelsfrist.

desember 2012/04.01.2013

for Statskog SF

Vedlegg

for Norges Jeger- og Fiskerforbund

Vedlegg til samarbeidsavtale Statskog/NJFF – Vedlegg 1

Konkretisering av samarbeidsområder (punktene står i uprioritert rekkefølge)

Statskog og NJFF er enige om å:

1. Gjensidig og uoppfordret utveksle informasjon om nye prosjekter og satsingsområder, som er relevante i henhold til samarbeidsavtalen. Partene utpeker hver et kontaktpunkt i egen organisasjon, for utveksling av slik informasjon.
2. Rekruttere ikke-etniske nordmenn til jakt og fiske.
3. Ha fokus og strategier med mål å stimulere flere kvinner til å jakte og fiske.
4. Aktivt synliggjøre mulighetene som finnes for foresatte til å ta med 14 – 16 åringer på småviltjakt i opplæringsøyemed, samt Statskogs tilbud om ½ pris på småviltjakt for ungdom under 20 år.
5. Arbeide for at eventuelle begrensninger i rypejakta, ikke medfører begrensninger på annen småviltjakt, med mindre dette er faglig og/eller biologisk begrunnet.
6. Å kvalifisere jegere med tanke på nedbygging av barrierer for å gå på jakt, så som kurs knyttet til praktisk utøvelse av jakt og slakting av vilt, samt informasjons- og læringmateriell som kan omfatte både trykt materiell, DVD m.v..

Retningslinjer for lokalt/regionalt samarbeid

1. Rutiner for oppfølging av avtalen

- vi har som målsetning at det skal avholdes årlige regionale møter mellom Statskog og fylkeslagene og de lokale jeger- og fiskerforeningene som har inngått avtaler med Statskog.

Statskog har ansvaret for å innkalle til slike regionale/lokale møter.

På disse møtene bør følgende saker settes på dagsorden:

- * samarbeid om opplæring innenfor jakt og fiske
- * diskusjoner rundt reguleringer av jakt/fiske når bestandsmessige forhold krever at det iverksettes tiltak
- * samarbeid om praktisk jakt og fiskestell
- * andre saker som er meldt inn

- Statskog utarbeider en liste over kontakter innfor jakt og fiske. Listen oppdateres jevnlig, minimum en gang hvert år.

2. Samarbeidsavtaler – forhandlinger/reforhandlinger

- Standardavtalene legges til grunn for lokale avtaleforhold

- Ved reforhandlinger av avtaler og forhandlinger om nye avtaler skal det arrangeres et møte mellom avtalepartene. Møtet bør finne sted minimum 6 måneder før avtalen utløper.

Dette gjelder også ved ønske om oppsigelse av avtale.

- NJFFs fylkeslag bistår lokale jeger- og fiskerforeninger i dersom lokalforeningene ønsker dette. Sentralledet i Statskog og NJFF trekkes inn ved behov.

3. Samarbeid om opplæringsjakt/opplæring innenfor fiske

- Det er et ønske om å motivere samarbeidsprosjekter mellom Statskog og NJFF om opplæring innenfor jakt og fiske på Statskog sine eiendommer

- Slike opplæringsprosjekter skal være et samarbeid der både Statskog (lokal/regional representant) og NJFF (lokalforening/fylkeslag) er aktive parter

- Det kan settes av faste jaktfelt/områder til opplæringstiltak for de periodene som opplæringstiltakene pågår, herunder definerte jaktfelt for opplæringsjakt på storvilt.

- Temaet settes på dagsorden i de årlige regionale møtene.

4. Rutiner for samarbeid når bestandsmessige forhold tilsier behov for reguleringer

- innenfor rammene av en bærekraftig forvaltning av viltet og fisken, bør eventuelle reguleringer primært skje i form av begrensninger på uttaket heller enn begrensninger i utøvelsen

- Eventuelle behov for å regulere uttaket av en spesifikk art bør ikke medføre begrensninger i mulighetene til å jakte eller fiske etter andre arter. Eksempelvis bør behovet for å regulere uttaket av lirype ikke medføre begrensninger i annen småviltjakt, med mindre dette er faglig og/eller biologisk begrunnet.

- Lokale jeger- og fiskerforeninger og fylkeslag tilsluttet NJFF skal trekkes aktivt med i prosesser forut for at Statskog treffer vedtak om eventuelle kvoter eller andre former for begrensninger i uttak og/eller utøvelsen.

- Temaet settes på dagsorden i de årlige regionale møtene.

5. Praktisk vilt- og fiskestell

- Statskog og NJFF ønsker å stimulere til og legge til rette for et aktivt samarbeid om vilt-

og fisketiltak.

Slik tiltak bør nedfelles gjennom standardkontraktene for samarbeid mellom lokale jeger- og fiskerforeninger/fylkeslag og Statskog.

- Temaet settes på dagsorden i de årlige regionale møtene.

6. Samarbeid om hønsfugltakseringer

Statskog inngår avtaler med lokale jeger- og fiskerforeninger om taksering av hønsfugl.

Avtalene inneholder bestemmelser om rettigheter og plikter for partene.

Avtalene tar utgangspunkt i at begge parter ser verdien av langsiktighet og forutsigbarhet i takseringsarbeidet

Vedtak om kvoter eller andre vedtak som konsekvens at resultatene fra takseringene behandles i henhold til pkt 4 i disse retningslinjene. Eventuelle uenigheter bør tas opp og håndteres i disse regionale møtene.

Regler for småviltjakt i Statskog

Våre jakttilbud har egne priser for ungdom under 20 år. I Troms er det egne priser for ungdom under 25 år.

Det er obligatorisk å **rapportere** felt og sett vilt. Rapport sendes inn senest ti dager etter endt jakt.

Jegere med jaktkort for småvilt, kan felle smårovvilt på samme kortet. Ved jakt på smårovvilt etter 23.12 skal smårovviltkort løses.

Har man sesongkortet for småvilt i Troms eller Nordland kan man jakte smårovvilt på dette kortet fram til 31.03.

Vi oppfordrer til beskatning av smårovvilt under jakten

På de aller fleste jaktområder i Statskog er det samjakt. Det vil si at du under jakt kan treffe på andre jegere som jakter på andre viltarter.

Jaktkortet er **personlig** og kan ikke overdras til andre.

Jeger plikter å ha med **jaktkort og gyldig legitimasjon** sammen med øvrige nødvendige dokumenter under jakt.

Jeger plikter å gjøre seg kjent med og akseptere eventuelle **kvoter** som er gitt til enhver tid. Kortinnehaveren plikter på oppfordring å vise frem fangsten for Statskog eller Statens naturoppsyn (SNO), eller oppsyn som opptrer på vegne av SNO.

Som innehaver av småviltkort hos Statskog må jegere være forberedt på at jakta ved behov kan **reguleres**. Eksempler på slike reguleringer kan være begrensninger av antall jegere, jakttid, endringer av jaktområdet og/eller innføring av fangstbegrensninger (bag-limit). Slike reguleringer gir ikke rett til refusjon av innbetalt beløp.

Dersom offentlig myndighet innfører så omfattende og vesentlige reguleringer at jaktkortet ikke kan benyttes, eksempelvis dersom Mattilsynet innfører jaktforbud som følge av fugleinfluensa, skal det om mulig tilbys jakt i nærliggende områder. Alternativt kan jeger ved henvendelse til Statskog få refundert 50 prosent av kortprisen.

Du er her > [FeFo Norsk](#) > [Fiske](#) > Forpaktede vann i Finnmark

Forpaktede vann i Finnmark

Viktig informasjon

FeFo har bortforpaktet vann til lag og foreninger i Finnmark. Forpaktere har enerett til fiske med garn i vassdragene.

Fiske med stang og håndsnøre etter nevnte vilkår er fortsatt tillatt, med unntak av disse vassdrag der egne regler og salg av fiskekort gjelder:

- Čabardašjohka i Kautokeino
- Jomfrudalsvann i Loppa
- Syltevikvannet i Båtsfjord

Kommune	Vann	Forpakter	Kontaktperson
Alta	Ajajavri øvre	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Ajajavri	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Sparttavakki javri øvre	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Spartavakkejavri	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Øvre Linjevann	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Tredjevann	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Linje vannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Juohannajavri	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Lokkarfjordvannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Hesteskovvannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Store Kjelldalvann	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Kåvenvannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Tomasvannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Kjellarvannet	Eidet friluftslag	Nils-Henning Hansen
Alta	Lille Kjeldavann	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	Livlevakkegerat javri	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	Livlevakke javri	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	Nasvann	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	Vestre Gar'dejavri	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	Østre Gar'dejavri	Kåven JFF	Venke Haugen Simonsen
Alta	(Store) Trollvann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	1. Gåppavann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	2. Gåppavann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	3. Gåppavann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	4. Gåppavann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	Andre Sagvatnet	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	Lille Trollvann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Alta	Raudbergbuktvann	Russeluft grendelag	Odd Rikard Hansen
Berlevåg	Kobbkrokvannet	Kongsfjord Bygdelag	Pentti Pelkonen
Berlevåg	Falkdalsvannet	Kongsfjord Bygdelag	Pentti Pelkonen
Berlevåg	Småtjerna (øvre) Lille Kobbkrokvann øvre	Kongsfjord Bygdelag	Pentti Pelkonen
Berlevåg	Småtjerna (midtre) / Lille kobbkrokvann	Kongsfjord Bygdelag	Pentti Pelkonen
Berlevåg	Småtjerna (nedre) / Lille Runde Kobbkrokvann	Kongsfjord Bygdelag	Pentti Pelkonen
Kautokeino	Čabardašjohka	Kautokeino JFF	Johan K. Hætta.
Kautokeino	Bajasjavri	Shicajavri	Arvo Vanapiha
Kvalsund	Oaggonjavri (Juksavann)	Revsbotn DLF	Steve Aslaksen
Kvalsund	Holmevannet	Revsbotn DLF	Steve Aslaksen
Kvalsund	Masterelvvannet	Revsbotn DLF	Steve Aslaksen
Sør-Varanger	Simojávri	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen
Sør-Varanger	1. Skarvolavann / Gaffubannujavri	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen
Sør-Varanger	2. Kaffekjelvann	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen
Sør-Varanger	3. Kaffekjelvann	Neiden og Omegn	Trond-Arild Johnsen

Varanger		JFF	
Sør-Varanger	3. Skarvolavann / Gaffebannuijavri	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen
Sør-Varanger	1. Kaffekjolvann	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen
Sør-Varanger	2. Skarvolavann / Gaffebannuijavri	Neiden og Omegn JFF	Trond-Arild Johnsen

Du er her > [FeFo Norsk](#) > [Friluftsliv](#) > Retningslinjer grønne midler

Retningslinjer grønne midler

Fastsatt av styret i møte 23.-24. mars 2010.

Finnmarkseiendommen
Finnmarkkuopmodat **Formål**

De grønne midlene fra FeFo skal stimulere til økt friluftsliv og bruk av naturen. Støtten gis fortrinnsvis til tiltak som har økt fysisk aktivitet som formål. Det gis normalt ikke støtte til etablering og drift av faste bygg og anlegg.

FeFo prioriterer tiltak som:

- fremmer det daglige og familievennlige friluftslivet
- fremmer aktivitet i nærområdet
- bidrar til at grupper med særlig behov blir aktivisert
- har barn og ungdom som målgrupper
- bidrar til at nye grupper får et tilbud
- kommer flest mulig til gode
- fremmer høstingsbasert friluftsliv

Hvem kan søke

Frivillige lag og foreninger, velforeninger, bygdelag mv. Organisasjoner som har lokallag i flere enn 5 kommuner i Finnmark, kan søke om støtte på tiltak på vegne av sine lokallag.

FeFo kan gi støtte til andre enn lag/foreninger ved større samarbeidsprosjekter og til tiltak som får mange i aktivitet.

Søknad

Søknader sendes på eget skjema. Søknader må være mottatt innen fastsatt frist. Søknadene behandles samlet og svar kan forventes innen fire uker etter søknadsfristens utløp.

Søknaden skal inneholde et totalbudsjett, hvor egenandel/dugnad, eventuelle andre tilskuddsmidler og bruken av FeFo-midlene spesifiseres. Tilskudd skal dekke faktiske kostnader med prosjektet og utbetales ved gitt tilsagn.

Rapportering

Søker skal levere en enkel rapport med bilder over tiltaket i ettertid. Rapportering (med regnskap) gjøres på eget skjema. Rapporteringen skal sendes inn så fort som mulig etter gjennomføring, og senest før søknadsfrist påfølgende år.

Det er adgang til å søke utsettelse på bruken av midlene med ett år.

Midler som ikke er brukt skal betales tilbake. Midler det ikke er rapportert for regnes som ikke brukt og skal tilbakebetales. Søker som ikke har rapportert kan ikke påregne å få innvilget nye søknader.

Synliggjøring av støtte

De som mottar grønne midler skal synliggjøre at FeFo har støttet tiltaket.

Alle tilretteleggingstiltak blir lagt ut på www.godtur.no og merket med "Støttet av FeFo".

Det er ingen klageadgang på beslutninger vedrørende Grønne midler.

Styresak 27-2010, saksnr. 09/01406.

Du er her > [FeFo Norsk](#) > [Om FeFo](#) > Samarbeidsprosjekter

Samarbeidsprosjekter

Styret budsjetterer hvert år midler til ulike samfunnstiltak i Finnmark. Kommuner, bygdelag, hytteforeninger, veilag, foreninger mv. kan søke om tilskudd.

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkuopmodat

I vedtaket er samfunnstiltak som finansiering av samarbeidstiltak for opprydding av søppel i utmark, utsiktsrydding langs veier i fylket, opprydding i ansvarsforhold til infrastruktur i gamle hyttefelt. Listen er ikke uttømmende

I tillegg har styret vært positivt til at det brukes noe til tiltak i forbindelse med merking og reparasjon på etablerte kjørespor for å forhindre ytterligere skader.

A. Retningslinjer for samarbeidsprosjekter

1. Formålet med ordningen er i samarbeid med andre å ta et ansvar for ulike tiltak som berører FeFo-grunn og der FeFo ikke har hele det økonomiske og/eller det formelle ansvaret.

2. Den økonomiske rammen for ordningen med samarbeidstiltak fastsettes i de årlige budsjettene.

I budsjettkommentarene fastsetter styret føringer for hvordan midlene prioriteres brukt det enkelte år.

3. Hvem kan søke?

Kommuner, bygdelag, hytteforeninger, veilag, foreninger mv. kan søke om tilskudd. Det er et krav om at det er en ansvarlig organisasjon med regnskap og intern eller ekstern revisjon.

4. FeFos andel av finansieringen av tiltak skal vanligvis ikke overstige 30 %.

Verdien av egen dugnadsinnsats kan ikke utgjøre mer enn 50 % av kostnadene.

5. Søknaden skal være skriftlige og inneholde følgende:

- Kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Framdriftsplan
- Nødvendige tillatelser fra offentlige myndigheter
- Søknad om FeFos tillatelse (grunneiersamtykke)
- Tillatelse fra eventuelle andre grunneiere enn FeFo

6. Tilskuddet utbetales på anmodning og når tiltaket er fullfinansiert. Ved tiltak der FeFos tilskudd er mer enn 50 000 kr utbetales tilskuddet i to deler. 50 % av tilskuddet ved oppstart og de resterende 50 % når tiltaket er gjennomført.

7. FeFo kan kreve utbetalt tilskudd tilbakebetalt.

Dersom tiltaket ikke gjennomføres i henhold til søknaden.

8. Direktøren beslutning er endelig og kan ikke påklages.

Retningslinjene ble fastsatt av styret den 31. mars 2011, styresak 22/2011

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / Rennäringslag (1971:437)

Rennäringslag (1971:437)

Svensk författningssamling 1971:437

t.o.m. SFS 2014:696

SFS nr: 1971:437

Departement/myndighet: Näringsdepartementet RS L

Utfärdad: 1971-06-18

Omtryck: SFS 1993:36

Ändrad: t.o.m. SFS 2014:696

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Renskötselrätt

1 § Den som är av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar.

Rätten enligt första stycket (renskötselrätten) tillkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnes hävd.

Renskötselrätten får utövas av den som är medlem i sameby. *Lag (1993:36).*

2 § har upphävts genom *lag (1993:36).*

Renskötselområdet m. m.

3 § Renskötsel får bedrivas inom följande områden (renskötselområdet)

1. hela året (året-runt-markerna)

i Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker dels ovanför odlingsgränsen, dels nedanför denna gräns på mark där skogsrenskötsel av ålder bedrivs under våren, sommaren eller hösten och marken antingen tillhör eller vid utgången av juni 1992 tillhörde staten (kronomark) eller utgör renbetesland,

på renbetesfjällen i Jämtlands län,
inom de områden i Jämtlands och Dalarnas län som vid utgången av juni 1992
tillhörde staten och var särskilt upplåtna till renbete,
2. den 1 oktober--den 30 april (vinterbetesmarkerna)

i övriga delar av lappmarkerna nedanför odlingsgränsen,
inom sådana trakter utanför lappmarkerna och renbetesfjällen där rensköttsel av
ålder bedrivs vissa tider av året.

Med renbetesland förstås mark som vid avvitringen förklarats utgöra renbetesland
eller av ålder använts som sådant land. Med renbetesfjällen förstås de vid
avvitringen för samerna avsatta renbetesfjällen och de områden som sedermera
upplåtits till utvidgning av dessa fjäll. *Lag (1996:949)*.

4 § Betestid enligt 3 § första stycket 2 kan av länsstyrelsen förlängas, om det behövs
på grund av ogynnsamma väderleks- eller betesförhållanden eller av annat särskilt
skäl. *Lag (1990:1490)*.

5 § Om rätt att efter särskilt tillstånd driva rensköttsel under hela året inom vissa
områden nedanför lappmarksgränsen finns bestämmelser i 85--89 §§.

6 § För renskötseln finns samebyar.

Mark som anges i 3 § första stycket 1 fördelas mellan samebyar i särskilda
byområden. Byområde kan omfatta även mark som anges i 3 § första stycket 2.

Om särskilda skäl föreligger, kan del av byområde vara gemensam för samebyar.

7 § Indelning i byområden görs av Sametinget.

Indelningen skall göras så, att områdena blir lämpade för sitt ändamål med hänsyn
till betestillgång och övriga omständigheter.

De samebyar som kan komma att beröras av ett beslut om ändrad indelning skall
ges möjlighet att yttra sig över den föreslagna indelningen. Detsamma gäller
fastighetsägare som kan komma att beröras av beslutet.

Innan Sametinget fattar beslut om ändrad indelning skall sammanträde hållas med
berörda samebyar. Berörda fastighetsägare har rätt att närvara vid sammanträdet.
Sammanträde behövs dock inte om

1. de berörda samebyarna samtycker till ändringen, och
2. sammanträde inte begärs av någon berörd fastighetsägare. *Lag (2006:802)*.

8 § Med samebys betesområde förstås byområdet och övriga områden som
samebyn begagnar för rensköttsel.

Sameby

Ändamål och medlemmar m. m.

9 § Sameby har till ändamål att enligt denna lag för medlemmarnas gemensamma
bästa ombesörja renskötseln inom byns betesområde.

Det åligger sameby särskilt att svara för att renskötseln drives på ekonomiskt bästa sätt och att utföra, underhålla och driva anläggningar som behövs för renskötseln.

Sameby får ej driva annan ekonomisk verksamhet än renskötsel.

10 § Sameby kan förvärva rättigheter och åta sig skyldigheter när registrering skett enligt 39 §.

Sameby företräder medlemmarna i frågor som rör renskötselrätten eller medlemmarnas gemensamma intressen inom rennäringen i övrigt.

11 § Medlem i sameby är

1. same som deltar i renskötseln inom byns betesområde,
2. same som har deltagit i renskötsel inom byns betesområde och haft detta som stadigvarande yrke och inte övergått till annat huvudsakligt förvärvsarbete,
3. den som är make eller hemmavarande barn till medlem som avses under 1 eller 2 eller som är efterlevande make eller underårigt barn till avliden sådan medlem. *Lag (1993:36)*.

12 § En sameby får som medlem anta annan same än som anges i 11 §, om denne avser att med egna renar driva renskötsel inom byns betesområde.

Om sökanden vägras inträde som medlem, får Sametinget medge sökanden inträde, om det finns särskilda skäl. *Lag (2006:802)*.

13 § Med renskötande medlem i sameby förstås medlem som själv eller genom sitt husfolk driver renskötsel med egna renar inom byns betesområde.

Renar som tillhör renskötande medlems husfolk anses i denna lag tillhöra den renskötande medlemmen.

14 § En renskötande medlems dödsbo får under tre år från dödsfallet fortsätta den renskötsel som bedrivits av medlemmen. Är en dödsbodelägare under 18 år, räknas tiden från det dödsbodelägaren fyller 18 år. Kravet i 1 § tredje stycket om medlemskap i sameby gäller inte för rätt till renskötsel som avses här. *Lag (2006:802)*.

Renskötselrättens utövande

15 § Sameby får för medlemmarnas gemensamma behov använda byns betesområde för renbete.

Länsstyrelsen bestämmer det högsta antal renar som får hållas på bete inom byns betesområde. Hänsyn skall därvid tas till andra intressen.

Om det behövs för att bevara renbetet eller annars främja renskötseln, kan länsstyrelsen förordna om inskränkning i betesrätten.

Om samebyn bryter mot ett beslut enligt andra eller tredje stycket får länsstyrelsen vid vite förelägga byn att följa beslutet. Har samebyn med stöd av 35 § första stycket bestämt hur många renar en medlem högst får inneha, får ett föreläggande att

minska antalet renar även riktas mot en medlem som inte följer samebyns beslut. *Lag (1993:36).*

16 § Sameby får inom byns betesområde utföra arbetshage eller annat stängsel för renarna, renslakteri eller annan anläggning som behövs för renskötseln.

Sameby eller medlem i byn får på utmark inom byns betesområde uppföra renvaktarstuga, kåta, förvaringsbod eller annan mindre byggnad som behövs för renskötseln.

Är anläggning som anges i första stycket avsedd för stadigvarande bruk, skall den förläggas till plats som anvisas av markens ägare. Detsamma gäller i fråga om byggnad som anges i andra stycket, om den skall uppföras för stadigvarande bruk nedanför odlingsgränsen eller utanför renbetesfjällen på mark som varken är sådan kronomark som står eller vid utgången av juni 1992 stod under statens omedelbara disposition eller mark som vid avvitrning utlagts till allmänningsskog.

Vill sameby eller, om byggnad skall uppföras av medlem i byn, denne icke godtaga anvisad plats, bestämmer länsstyrelsen platsen. *Lag (1992:785).*

17 § Om det behövs virke till en anläggning eller en byggnad som avses i 16 § första eller andra stycket, får skog avverkas på de delar av betesområdet som hör till lappmarkerna, renbetesfjällen eller de områden i Jämtlands och Dalarnas län som vid utgången av juni 1992 tillhörde staten och var särskilt upplåtna till renbete. Inom samma delar av betesområdet får medlemmar i samebyn för eget behov ta bränsle och slöjdvirke.

Länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län får ge en i länet bosatt same som inte är medlem i någon sameby tillstånd att inom länet ta slöjdvirke för eget behov på mark inom lappmarkerna som tillhör eller vid utgången av juni 1992 tillhörde staten. Länsstyrelsen i Jämtlands län får ge en i detta län eller i Dalarnas län bosatt same som inte är medlem i någon sameby sådant tillstånd på renbetesfjällen och inom de områden i Jämtlands och Dalarnas län som vid utgången av juni 1992 tillhörde staten och var särskilt upplåtna till renbete. Tillstånd får bara ges same som i en inte oväsentlig utsträckning ägnar sig åt sameslöjd. Tillståndet får återkallas när förutsättningar för tillståndet inte längre föreligger.

Växande barrträd får avverkas endast efter anvisning av markens ägare eller brukare, om denne inte medger något annat.

På sådan mark utanför lappmarkerna och renbetesfjällen som hör till en samebys betesområde får byn eller medlemmar i byn för det ändamål som anges i första stycket ta endast torra träd, vindfällan, skogsavfall, tall- och grantjur eller, för tillfälligt behov, lövträd som växer på utmark. *Lag (1996:949).*

18 § Medlem i sameby har rätt att inom byns betesområde på kronomark som står eller vid utgången av juni 1992 stod under statens omedelbara disposition eller mark som vid avvitrning utlagts till allmänningsskog taga virke till uppförande eller ombyggnad av familjebostad. Avverkning får ske endast efter anvisning av markägare. *Lag (1992:785).*

19 § Medlem i sameby som tillfälligt uppehåller sig inom annan bys betesområde för renskiljning eller annat ändamål som har samband med renarnas skötsel får där taga bränsle för eget behov.

20 § Om det är oundgängligen nödvändigt för att skaffa foder till renarna, får sameby fälla lavbevuxna träd, i första hand torra eller oväxtliga träd, inom byns betesområde. Sådan avverkning skall om möjligt ske efter anvisning av markens ägare eller brukare.

21 § För skog som avverkas på kronomark som står eller vid utgången av juni 1992 stod under statens omedelbara disposition eller mark som vid avvitrning utlagts till allmänningsskog behöver ersättning ej lämnas. Detsamma gäller växande lövträd som eljest tages inom lappmarkerna, på renbetesfjällen samt inom de områden i Jämtlands och Dalarnas län som vid utgången av juni 1992 tillhörde staten och var särskilt upplåtna till renbete.

I andra fall än som avses i första stycket skall ersättning lämnas för rotvärdet av växande träd som tages. Kan överenskommelse ej uppnås om ersättningen, utser länsstyrelsen på begäran av part någon att söka förlika parterna. *Lag (1996:949).*

22 § Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan för viss tid förbjuda avverkning enligt 17 eller 18 § av växande tall, gran eller björk, om det behövs för att bevara skogen eller för skogens återväxt.

23 § Sameby har rätt att flytta byns renar mellan skilda delar av byns betesområde.

24 § Flyttningvägs sträckning fastställs av länsstyrelsen, om sameby begär det eller fråga om sträckningen eljest uppkommer.

Föreligger särskilda skäl för ändring av fastställd eller eljest gällande flyttningväg och kan ändringen ske utan väsentlig olägenhet för renskötseln, kan länsstyrelsen förordna om ändring av vägens sträckning. *Lag (1990:1490).*

25 § En medlem i sameby får jaga och fiska på utmark inom de delar av byns betesområde som hör till renbetesfjällen eller lappmarkerna, när renskötsel är tillåten där.

Det som sägs i första stycket gäller även då en medlem i sameby tillfälligt uppehåller sig inom en annan samebys betesområde för renskiljning eller annat ändamål som har samband med renarnas skötsel. I sådant fall får dock medlemmen jaga och fiska endast för sitt uppehälle.

Uppehåller sig björn, varg, järv eller lo bevisligen i trakten, får jakt efter sådant djur bedrivas på sådan mark som anges i första stycket inom en annan samebys betesområde, i den mån regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer tillåter det.

Inom de områden i Jämtlands och Dalarnas län som vid utgången av juni 1992 tillhörde staten och var särskilt upplåtna till renbete får en medlem i sameby inom byns betesområde fiska till husbehov samt jaga rovdjur, i den mån regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer tillåter det. *Lag (2006:802).*

Renskötselrättens upphörande i vissa fall m. m.

26 § Regeringen kan förordna om upphävande av renskötselrätten för visst markområde, när området behövs för ändamål som avses i 2 kap. expropriationslagen (1972:719).

Upphävande kan begränsas till att avse viss tid eller vissa i renskötselrätten ingående befogenheter. *Lag (1993:36)*.

27 § Meddelas förordnande enligt 26 §, kan regeringen föreskriva åtgärder för att motverka skada eller olägenhet för renskötseln.

28 § Medför upphävande av renskötselrätt skada eller olägenhet för renskötseln eller för sådan rätt till jakt eller fiske som avses i 25 §, utgår ersättning därför.

Ersättning för skada eller olägenhet som ej drabbar bestämd person tillfaller till hälften sameby som beröres av upphävandet och till hälften samefonden, om ej särskilda skäl föreligger.

29 § I fråga om upphävande av renskötselrätt och ersättning med anledning därav gäller, utöver bestämmelserna i 26-28 §§, i tillämpliga delar bestämmelserna i expropriationslagen (1972:719) om expropriation av särskild rätt till fastighet.

I fråga om ett förordnande om upphävande av renskötselrätt som regeringen har meddelat före den 1 augusti 2010, ska hänvisningen till expropriationslagen i första stycket avse den lagens lydelse vid utgången av juli 2010. *Lag (2010:817)*.

30 § Den som inom året-runt-markerna äger eller brukar mark där renskötsel bedrivs får inte vid användningen av marken vidta åtgärder som medför avsevärd olägenhet för renskötseln i annan mån än som följer av förordnande enligt 26 §.

Första stycket hindrar inte att mark används i enlighet med en detaljplan eller för företag vars tillåtlighet skall prövas i särskild ordning. *Lag (1993:36)*.

Upplåtelse av mark och vatten m. m.

31 § Sameby eller medlem i sameby får ej upplåta rättighet som ingår i renskötselrätten.

Sameby får dock åt den som har varit medlem i byn upplåta rätt att utan avgift till sitt husbehov jaga eller fiska på byns område enligt 25 §.

32 § På sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och på renbetesfjällen får nyttjanderätt upplåtas endast om upplåtelsen kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln.

Avser upplåtelsen rätt till jakt eller fiske, krävs dessutom att upplåtelsen är förenlig med god viltvård eller fiskevård och kan ske utan besvärande intrång i rätten till jakt eller fiske enligt 25 §. Upplåtelse av hela fisket i visst vatten får ske endast om samebyn medger det. *Lag (2000:595)*.

33 § Fråga om upplåtelse enligt 32 § prövas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

34 § Upplåtelse enligt 32 §, som ej avser tillgodogörande av naturtillgångar eller skogsavverkning, skall ske mot avgift, om ej särskilda skäl föreligger för avgiftsfrihet. Avgiften fördelas mellan Samefonden och sameby som beröres av upplåtelsen enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

Avser upplåtelsen tillgodogörande av naturtillgångar, skall staten utge ersättning för den skada eller olägenhet för renskötseln som upplåtelsen medför. I fråga om fördelning av ersättning som ej utgår till bestämd person äger 28 § andra stycket motsvarande tillämpning.

Samebys förvaltning m. m.

Allmänna bestämmelser

35 § Om det behövs med hänsyn till vad som bestämts om högsta renantalet enligt 15 § andra stycket eller om det behövs för att främja renskötseln, kan sameby bestämma hur många renar medlem högst får inneha eller besluta om andra villkor för innehavet.

Sameby får undanta visst område från medlemmarnas begagnande för jakt eller fiske, om det behövs av hänsyn till jakt- eller fiskevården eller av andra särskilda skäl.

Beslut enligt första eller andra stycket får inte ges sådant innehåll att renskötande medlems fortsatta verksamhet omöjliggörs eller väsentligt försvåras. *Lag (1993:36)*.

36 § Om sameby medger det, får inom byns betesområde hållas renar som tillhör annan än renskötande medlem i byn (skötesrenar). Fråga om sådant medgivande avgöres efter samråd med länsstyrelsen.

Skötseln av skötesrenar handhas av samebyn. *Lag (1990:1490)*.

37 § Sameby får endast om medlem medger det låta slakta dennes renar eller försälja vid slakt utvunna produkter.

Renmärkning ombesörjes av samebyn, om ej byn beslutar annat. Renägare får dock efter anmälan till byns styrelse själv märka sina renar.

Stadgar

38 § Sameby skall antaga stadgar för byn.

Stadgarna skall ange

1. samebys benämning,
2. den ort inom byns betesområde, där byns styrelse skall ha sitt säte,
3. antalet styrelseledamöter och revisorer, tiden för deras uppdrag och, om suppleanter skall finnas, motsvarande uppgifter beträffande dem,
4. samebys räkenskapsår,
5. hur ofta ordinarie bystämma skall hållas och tiden för sådan stämma,
6. hur kallelse till bystämma skall ske och andra meddelanden till medlemmarna

- skall tillställas dem och när föreskrivna kallelseåtgärder senast skall vidtagas,
7. tid för betalning av debiterad förskottslikvid,
 8. tid för betalning av belopp som enligt 44 § kommer samebyn eller renskötande medlem till godo,
 9. vilka fonder byn skall ha, deras ändamål och hur avsättning till dem skall ske,
 10. de närmare föreskrifter om renskötseln som behövs.

39 § Samebyar och deras stadgar registreras hos Sametinget. Innan stadgarna registrerats är de inte giltiga.

Sametinget prövar att stadgarna tillkommit i föreskriven ordning och att de inte innehåller något som strider mot lag eller författning.

Första och andra styckena gäller även vid ändring av stadgarna. *Lag (2006:802).*

Ekonomiska förhållanden

40 § Kostnaderna för renskötseln fördelas mellan de renskötande medlemmarna efter reninnehavet.

Om samebyn beslutar det, får kostnad som ej avser alla renarna fördelas mellan ägarna till de renar på vilka kostnaden belöper i förhållande till innehavet av dessa renar. Sådant beslut får ej avse kostnad som uppkommit före beslutet.

41 § En renskötande medlem som lämnar renskötseln svarar inte för kostnader som avser tiden därefter. Motsvarande gäller en ny renskötande medlem för tiden före det att medlemmen börjar driva renskötsel *Lag (2006:802).*

42 § De renskötande medlemmarna skall förskottera de medel som behövs för renskötseln.

Styrelsen utdebiterar sådana medel på grundval av debiteringslängd. Utdebiteringen görs efter vad som är skäligt med hänsyn till en medlems reninnehav och omfattningen av det arbete som medlemmen och medlemmens husfolk kan antas komma att utföra för byn under räkenskapsåret.

I debiteringslängden skall det anges vilket belopp som utdebiteras, vad som avser varje renskötande medlem och när betalning skall ske. *Lag (2006:802).*

43 § Om tillgängliga medel ej förslår till betalning av klar och förfallen skuld för vilken samebyn svarar, skall styrelsen ofördröjligen utdebitera förskott enligt 42 §.

Försummar styrelsen vad som åligger den enligt första stycket, är ledamöterna solidariskt ansvariga för skulden. Är försummelsen uppenbar, skall länsstyrelsen på borgenärens yrkande förordna syssloman att debitera och uttaga erforderligt belopp. Syssloman har rätt att av samebyn uppbära arvode, som bestämmes av länsstyrelsen.

44 § En samebys kostnader för renskötseln fördelas slutligt mellan de renskötande medlemmarna för varje räkenskapsår. Vid kostnadsfördelningen bestäms de belopp som varje renskötande medlem för räkenskapsåret skall betala till byn eller ta emot av byn.

Slutlig kostnadsfördelning sker på grundval av avräkning som styrelsen skall upprätta enligt 53 § tredje stycket. Kostnaderna fördelas enligt vad som anges i 40 och 41 §§. Vid fördelningen tillgodoräknas en renskötande medlem det betalade förskottet och värdet av det arbete som medlemmen och medlemmens husfolk utfört för byn. Samebyn bestämmer i förväg värdet för dag eller timme av sådant arbete. *Lag (2006:802).*

45 § Kan förskotts- eller slutlikvid som påförts en renskötande medlem enligt 42-44 § inte tas ut hos medlemmen, fördelas bristen mellan övriga renskötande medlemmar i förhållande till deras inbördes skyldighet att svara för likviden. Bristen utdebiteras genom debiteringslängd enligt 42 §. I den mån sådan likvid senare betalas in, skall det inbetalade beloppet tillgodoräknas dem som täckt bristen i förhållande till vad de betalat.

Likvid som har debiterats och förfallit till betalning får tas ut enligt bestämmelserna i utsköningsbalken om fordran, för vilken betalningsskyldighet ålagts genom lagakraftvunnen dom, om inte annat beslutas i samband med överklagande. *Lag (2006:802).*

46 § Sameby får ej upptaga lån som skall återbetalas senare än under nästkommande räkenskapsår, om ej amorteringsplan för lånets återbetalning har antagits av bystämma. Lånetiden får uppgå till högst tio år eller den längre tid för vilken statlig kreditgaranti för lånet kan ha beviljats.

Beslut om upptagande av lån enligt första stycket är giltigt endast om det på bystämma biträdes av minst två tredjedelar av det på stämman av renskötande medlemmar företrädda röstetalet och av flertalet sådana medlemmar i byn.

47 § Ersättning som tillfaller sameby enligt 28 eller 34 § eller eljest med anledning av intrång i renskötselrätten skall användas för att täcka byns utgifter under räkenskapsåret eller fonderas.

Styrelse

48 § För sameby skall finnas styrelse.

Styrelsen skall i överensstämmelse med medlemmarnas beslut, i den mån dessa ej strider mot lag eller samebyns stadgar, leda renskötseln inom byns betesområde, ombesörja de gemensamma arbeten som behövs för byn, tillse att medlemmarnas gemensamma intressen tillvaratas utan att någon medlem missgynnas, uttaga de medel som renskötande medlem är skyldig att erlägga och i övrigt handha byns angelägenheter.

Styrelsen företräder samebyn mot tredje man och för byns talan inför domstol och andra myndigheter.

49 § Styrelsen består av ordförande och ytterligare en eller flera ledamöter som utses på bystämma. En styrelseledamot får inte vara underårig eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

En styrelseledamot får skiljas från sitt uppdrag före utgången av den tid för vilken ledamoten blivit utsedd.

Val av styrelse eller ändring i dess sammansättning skall anmälas till Sametinget.
Lag (2006:802).

50 § Om styrelse saknas, får Sametinget på yrkande av någon vars rätt är beroende av att behörig styrelse finns förordna syssloman att ha hand om byns angelägenheter och företräda byn såsom styrelse. En syssloman har rätt att av byn få arvode som bestäms av Sametinget. *Lag (2006:802).*

51 § Samebyns styrelse sammanträder så ofta det behövs. Som styrelsens beslut gäller den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för. Vid lika röstetal gäller den mening som stöds av ordföranden.

En styrelseledamot får inte ta befattning med angelägenheter där ledamoten har ett väsentligt intresse som strider mot samebyns. *Lag (2006:802).*

52 § Styrelsen får uppdra åt en särskild arbetsledare att under styrelsens inseende leda renskötseln.

Styrelsen får uppdra åt en särskild person att företräda samebyn, om inte annat beslutats. Ett sådant uppdrag och återkallelse av det skall anmälas till Sametinget.
Lag (2006:802).

53 § För varje räkenskapsår skall styrelsen i förvaltningsberättelse redovisa sin förvaltning. I förvaltningsberättelsen redogöres för verksamheten under räkenskapsåret och för byns ekonomiska ställning.

I berättelsen skall särskilt uppges

1. ägarna till de renar som under året hållits på byns betesområde och antalet renar för varje ägare,
2. årets utgifter för arbetskraft i renskötseln,
3. vad under året utbetalats i anledning av skador genom renar och vad i detta hänseende vid årets slut återstod att utkräva av annan sameby,
4. under året gjorda investeringar och sättet för deras finansiering,
5. samebyns övriga kostnader under året,
6. vilka belopp som under året influtit till och utbetalats från byns fonder,
7. under året inträffade ändringar i byns upplåning,
8. storleken av de förskott som utdebiterats enligt 42 eller 43 §,
9. samebyns övriga inkomster under året,
10. vilket belopp envar renskötande medlem påförts i bidrag till byns utgifter under året.

I berättelsen skall vidare ingå avräkning som för varje renskötande medlem utvisar det saldo för redovisningsåret som kommer samebyn eller medlemmen till godo.

54 § Minst en månad före den första ordinarie bystämman efter räkenskapsårets utgång skall styrelsen lämna förvaltningsberättelsen till revisor. Berättelsen skall vara underskriven av styrelsens samtliga ledamöter.

Revision

55 § Styrelsens förvaltning och räkenskaper skall årligen granskas av en eller flera revisorer. Revisor utses på bystämma.

Medlem, som hos styrelsen påkallar granskning av samebyns böcker, räkenskaper eller andra handlingar, har rätt att få del av dessa på lämpligt sätt.

56 § Revisor skall avge en berättelse, som skall innehålla en redogörelse för resultatet av granskningen och ett uttalande om huruvida anmärkning framställs eller inte i fråga om räkenskapernas förande eller förvaltningen i övrigt. Framställs anmärkning, skall anledningen till den anges i berättelsen. Revisionsberättelsen skall även innehålla ett särskilt uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen. *Lag (2006:802)*.

57 § Revisionsberättelse skall lämnas till styrelsen senast två veckor före första ordinarie bystämman efter räkenskapsårets utgång.

Bystämman m. m.

58 § En medlems rätt att delta i handhavandet av samebyns angelägenheter utövas på bystämman.

En medlem som inte i rätt tid fullgjort sin betalningsskyldighet enligt denna lag gentemot byn får delta i förhandlingarna men har inte rösträtt innan skyldigheten fullgjorts.

En medlem eller annan får inte, själv eller genom ombud eller som ombud för annan, delta i behandling av frågor där han eller hon har ett väsentligt intresse som strider mot samebyns. *Lag (2006:802)*.

59 § I fråga om rösträtt och beslut på bystämma gäller, om inte annat följer av särskild bestämmelse i denna lag

1. att varje myndig medlem har en röst i frågor som rör utseende av ordförande på bystämman eller av revisor, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen eller ändring av sådan föreskrift i stadgarna som avses i 38 § andra stycket 1-6,
2. att rösträtt i övriga frågor tillkommer endast renskötande medlem, som har en röst för varje påbörjat hundratal renar som medlemmen innehar enligt gällande renlängd, dock inte för fler renar än som samebyn bestämt för medlemmen enligt 35 §,
3. att medlems rösträtt kan utövas genom annan medlem såsom ombud,
4. att ingen får för egen eller annans del rösta för sammanlagt mer än en femtedel av det på stämman företrädda röstetalet,
5. att den mening som fått det högsta röstetalet gäller som stämmans beslut,
6. att vid lika röstetal val avgörs genom lottning och i andra frågor den mening gäller som stöds av de flesta röstande eller, om även antalet röstande är lika, av stämmans ordförande,
7. att beslut om ändring av stadgarna inte är giltigt, om det inte stöds av minst två tredjedelar av det röstetal som företräds av renskötande medlemmar på stämman och dessutom, när det gäller föreskrift som avses i 38 § andra stycket 1-6, av mer än hälften av byns myndiga medlemmar. *Lag (2006:802)*.

60 § Bystämman öppnas av den som styrelsen utser. Därefter utses ordförande.

Ordföranden skall upprätta och till godkännande av stämman framlägga en förteckning över närvarande medlemmar och ombud med uppgift om den rösträtt som tillkommer envar av dem. Sedan förteckningen enhälligt eller efter omröstning, företagen bland de renskötande medlemmarna på grundval av förteckningen, blivit godkänd med eller utan ändring, gäller den som röstlängd vid stämman.

Över beslut som fattas på stämman skall genom styrelsens försorg föras protokoll, som skall hållas tillgängligt för medlemmarna senast två veckor efter stämman.

61 § Förvaltningsberättelse och revisionsberättelse för det senaste räkenskapsåret skall framläggas på första ordinarie bystämman efter räkenskapsårets utgång. På stämman skall avgöras fråga om godkännande av styrelsens förslag till fördelning av kostnaderna för byns renskötsel och om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.

Förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen skall under minst tio dagar före stämman hållas tillgängliga för medlemmarna.

62 § Byns medlemmar kallas till ordinarie bystämma av styrelsen.

Styrelsen får kalla medlemmarna till extra bystämma.

Revisor får begära att styrelsen skall kalla till extra bystämma, om revisorns granskning ger anledning till det.

Om minst en femtedel av samtliga myndiga medlemmar eller det mindre antal som kan vara bestämt i stadgarna skriftligen begär det, skall styrelsen kalla till extra stämma.

Om det inte finns någon styrelse eller styrelsen underlåter att i föreskriven ordning kalla medlemmarna till ordinarie eller extra stämma, skall Sametinget på anmälan av röstberättigad medlem eller revisor ofördröjligen utlysa stämma. *Lag (2006:802)*.

63 § I kallelse till bystämma skall anges tid och plats för stämman och de ärenden som skall förekomma på stämman.

64 § I fråga om skyldighet för styrelseledamot eller annan som ägt företräda samebyn eller för revisor eller medlem att ersätta skada som vållats byn, medlem eller tredje man och i fråga om talan om sådan ersättning tillämpas vad som för motsvarande fall är föreskrivet i fråga om ekonomisk förening.

Renarnas skötsel m. m.

65 § Vid renskötselns utövande skall hänsyn tas till andra intressen.

Renarna skall såvitt möjligt hindras från att komma utanför samebyns betesområde eller att annars vålla skada eller olägenhet.

Flyttning av renarna skall ske i samlade flockar. Väg skall tas där minsta skada vållas. Vid flyttning skall tillses att renar inte lämnas kvar på område där renskötsel inte är tillåten.

Flyttning som äger rum utanför samebys betesområde skall ske utan onödig tidsutdräkt. *Lag (1993:36)*.

65 a § Rennäringen skall bedrivas med bevarande av naturbetesmarkernas långsiktiga produktionsförmåga så att dessa ger en uthålligt god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som i övrigt behövs om den hänsyn som vid renskötsel skall tas till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen. Föreskrifterna får dock inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Länsstyrelsen får meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att föreskrifter som har meddelats med stöd av tredje stycket skall efterlevas.

Föreläggande eller förbud får meddelas först sedan det har visat sig att länsstyrelsens råd inte har följts. I brådskande fall eller när det annars finns särskilda skäl, får länsstyrelsen dock omedelbart meddela förelägganden eller förbud.

I beslut om föreläggande eller förbud får länsstyrelsen sätta ut vite. *Lag (2001:439)*.

66 § Räkning av samebys renar skall ske årligen vid ungefär samma tidpunkt. Om sameby begär det, kan länsstyrelsen medge att räkningen får ske med större tidsmellanrum.

Länsstyrelsen kan på begäran av renskötande medlem besluta om extra renräkning, om denne gör sannolikt att resultatet av räkning enligt första stycket är oriktigt och kostnaderna för den extra renräkningen inte är oskäligen i förhållande till den betydelse det kan ha för medlemmen att rättelse kommer till stånd.

Länsstyrelsen får vid vite förelägga sameby att genomföra sådan räkning av byns renar som avses i första eller andra stycket. *Lag (1993:36)*.

66 a § En sameby skall underrätta länsstyrelsen om tid och plats för byns renräkning. Länsstyrelsen kan utse någon att närvara vid renräkningen. Finns anledning anta att samebyn inte följt meddelade föreskrifter, kan länsstyrelsen besluta om kompletterande renräkning.

Den som av länsstyrelsen förordnats att närvara vid renräkningen har rätt att få tillträde till områden och anläggningar där renar hålls samt rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för att fullgöra uppdraget. *Lag (1993:36)*.

67 § Kostnaden för renräkning enligt 66 § första stycket är en gemensam utgift för samebyn.

Kostnaden för extra renräkning fördelas mellan den som begärt räkningen och samebyn efter vad länsstyrelsen finner skäligt. *Lag (1990:1490)*.

68 § På grundval av renräkning enligt 66 § första stycket skall renlängd upprättas. Fel i längden som påvisats vid extra renräkning skall genast rättas.

I renlängden skall tas upp ägarna till de renar som hålls på byns betesområde, det räknade eller uppskattade antalet renar för varje ägare och, om beslut meddelats om reninnehavet enligt 35 §, förhållande som är av betydelse för kontroll av att beslutet följts.

Bystämman fastställer renlängden och beslutar om rättelse däri.

Regeringen, eller myndighet som regeringen bestämmer, får meddela närmare föreskrifter om användningen av renlängd som underlag för ett företagsregister och om skyldighet att lämna renlängden och andra uppgifter om renskötseln till den myndighet som för registret.

Länsstyrelsen får vid vite förelägga sameby att upprätta och fastställa renlängd samt att överlämna kopia av längden till myndighet som avses i fjärde stycket. *Lag (1993:36)*.

69 § När renägares rättigheter eller skyldigheter enligt denna lag beror på antalet renar, har gällande renlängd vitsord, om det ej visas att ägarens reninnehav förändrats väsentligt sedan renlängden upprättades.

70 § Har främmande renar kommit in på samebys betesområde, skall de skiljas ut så snart det kan ske. Underrättelse om tid och plats för skiljningen skall i god tid dessförinnan lämnas till sameby till vilken renarna kan antagas höra. Sådan sameby är skyldig att avdela den arbetspersonal som behövs för skiljningen och för att återföra renarna.

Uteblir sameby som underrättats om skiljning och kan renarna ej återföras utan väsentlig olägenhet, får den by som ombesörjer skiljningen låta slakta renarna och försälja dem för ägarnas räkning.

Om ej annat avtalats, är den by till vilken renarna hör skyldig att utge ersättning för kostnaden för renarnas omhändertagande samt återförande eller slakt och försäljning.

71 § Uppehåller sig renar utanför renskötselområdet eller på mark inom detta område under tid då renskötsel inte får bedrivas där, kan länsstyrelsen på framställning av den som därigenom lider skada eller olägenhet av någon betydelse vid vite förelägga samebyn att föra bort renarna.

Vitesföreläggande enligt första stycket får meddelas endast om samebyn underlåter att inom skälig tid efter anmaning ta hand om renarna. *Lag (1993:36)*.

72 § Är renskötseln inom en samebys betesområde bristfällig, skall länsstyrelsen på begäran av en medlem i byn eller någon annan vars rätt är beroende därav söka träffa överenskommelse med byn om rättelse inom viss tid.

Kan överenskommelse inte träffas eller vidtas inte rättelse, kan länsstyrelsen förordna syssloman att ta hand om renskötseln i byn och förvalta byns övriga ekonomiska angelägenheter.

Sysslomannen har rätt att av byn erhålla arvode som bestäms av länsstyrelsen. *Lag (1990:1490)*.

Renmärken och renmärkesregister

73 § En ren som förs på bete enligt denna lag skall vara märkt i öronen med ett renmärke som registrerats för ägaren i ett för landet centralt register, om inte annat följer av 79-82 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om märkning av ren och om renmärkens utformning.

Registrerade märken får användas för att märka renar bara vid renskötsel som bedrivs inom den sameby som anges i beslutet om registrering. *Lag (2006:802)*.

74 § Ärenden om registrering av renmärke prövas av Sametinget.

Sametinget är personuppgiftsansvarigt för renmärkesregistret.

Registret får användas för att fastställa vem som är ägare till en ren. Registret skall innehålla uppgifter om ett renmärkes utseende, den sameby där märket får användas samt märkesinnehavarens namn, person- eller organisationsnummer och adress.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller för behandling av personuppgifter, utöver vad som sägs i andra och tredje styckena. *Lag (2006:802)*.

75 § Renmärke får ej registreras för annan renägare än den som är medlem i den sameby ansökningen avser eller som har rätt att ha skötesrenar där.

Renmärke får registreras för sameby.

Renägare får ej ha mer än ett märke registrerat.

76 § Renmärke av gemensam grundtyp för viss släkt eller släktgren (släktmärke) får ej utan särskilda skäl registreras för någon som ej tillhör slakten eller släktgrenen.

77 § Renmärke får registreras endast om det

1. tydligt skiljer sig från annat giltigt märke som får användas på renar med vilka sökandens renar kan sammanblandas,
2. har en form som såvitt möjligt skyddar mot olovlig ommärkning.

Utan hinder av första stycket 2 får släktmärke registreras med samtycke av sådan innehavare av äldre märke av samma grundtyp som kan ha olägenhet av registreringen.

78 § Den som genom avtal eller på annat sätt förvärvat rätt till annans registrerade renmärke får inte använda märket vid renmärkning förrän det registrerats för hans eller hennes räkning. *Lag (2006:802)*.

79 § Sametinget skall avregistrera ett registrerat renmärke

1. om märkeshavaren anmäler att märket inte längre kommer att användas vid renmärkning,
2. om märket under tio år inte har använts vid renmärkning, eller
3. om märkeshavaren eller märkeshavarens dödsbo inte längre har rätt att ha renar i sameby.

Avregistreras ett märke efter anmälan enligt första stycket 1, får det behållas på redan märkt ren under tio år från dagen för avregistreringen. *Lag (2006:802).*

80 § Är två eller flera registrerade renmärken helt lika eller så lika att de lätt kan förväxlas eller genom ändring komma att överensstämja med varandra, får Sametinget på ansökan av en sameby eller en märkeshavare för vilken likheten medför olägenhet besluta att något eller några av märkena skall avregistreras eller ändras.

Avregistreras eller ändras ett märke, får det behållas oförändrat på redan märkta renar under tid som Sametinget bestämmer.

Första och andra styckena tillämpas även på ett avregistrerat märke som får behållas på ren enligt 79 § andra stycket och på avbrottsmärke enligt 81 §. I stället för avregistrering skall dock förkortning av märkets giltighetstid föreskrivas. *Lag (2006:802).*

81 § Byter märkt ren ägare, får ommärkning till den nye ägarens märke ske endast om styrelsen i den sameby där ommärkningen skall äga rum medger det. Lämnas ej sådant medgivande, kan renens märke förses med avbrott för att skilja renen från andra renar med samma märke. För avbrottsmärkning fordras medgivande av styrelsen för den sameby där renen i fortsättningen skall hållas.

För ommärkning eller avbrottsmärkning av ren som förvärvats på annan grund än bodelning, arv eller testamente fordras dessutom överlåtarens samtycke.

Ommärkning eller avbrottsmärkning får ske endast i närvaro av den som samebyns styrelse utser eller inför två vittnen.

Avbrottsmärke får behållas på ren högst tio år efter det styrelsens medgivande gavs. *Lag (1987:804).*

82 § Dödsbo efter avliden renägare får begagna det renmärke som registrerats för den avlidne.

83 § Har upphävts genom *lag (2006:802).*

84 § Om en omärkt ren anträffas inom en samebys betesområde och det inte framgår vem som är ägare, tillfaller renen samebyn.

Om en ren med ett förfalskat, förstört eller okänt märke eller med ett märke som inte är rätt utformat anträffas inom betesområdet, skall renen tas om hand av samebyn. Den som inom två år från omhändertagandet styrker sig vara ägare till renen har rätt

att av byn få ut renen eller ersättning för dess slaktvärde med avdrag för byns kostnader för renen. *Lag (2006:802)*.

Koncessionsrenskötsel

85 § Den som är same kan få tillstånd (koncession) att driva renskötsel i Norrbottens län nedanför lappmarksgränsen inom område där renskötsel av ålder förekommer under hela året. Koncession innefattar rätt för koncessionshavaren att driva renskötseln även med skötesrenar som tillhör

1. den som äger eller brukar en jordbruksfastighet, som helt eller delvis är belägen inom den del av länet där koncessionsrenskötsel får bedrivas, om ägaren eller brukaren är bosatt på fastigheten eller inom området,
2. den som tidigare har haft koncession inom området, om denne är bosatt inom den del av länet där koncessionsrenskötsel får bedrivas och inte har övergått till annat huvudsakligt förvärvsarbete,
3. efterlevande make eller efterlevande underårigt barn till koncessionshavare eller till sådan under 2 angiven tidigare koncessionshavare som vid tidpunkten för dödsfallet ägde skötesrenar, om den efterlevande är bosatt inom den del av länet där koncessionsrenskötsel får bedrivas.

Koncession får lämnas endast om fortsatt renskötsel inom området är till övervägande nytta för orten och endast om den som söker koncession kan antas komma att driva renskötseln på ett ändamålsenligt sätt.

Koncession meddelas för viss tid, högst tio år. *Lag (2006:802)*.

86 § För renskötseln inom koncessionsområde skall det finnas sameby. Medlem i sådan sameby är koncessionshavare, dennes make och hemmavarande barn, annan same som biträder koncessionshavare i renskötseln och som inte har annat huvudsakligt förvärvsarbete samt ägare av skötesrenar inom koncessionsområdet.

Bestämmelserna om samebyar och deras förvaltning gäller i tillämpliga delar i fråga om sameby för koncessionsrenskötsel med följande avvikelser:

1. En ägare av skötesrenar anses som renskötande medlem.
2. Varje koncessionshavare har i frågor som avses i 59 § 2 en röst för varje påbörjat tjugotal renar som koncessionshavaren innehar enligt gällande renlängd. Antalet röster får dock inte beräknas efter fler renar än det antal som länsstyrelsen bestämt enligt 88 § första stycket 3. För ägare av skötesrenar är rösträtten begränsad till en röst, oavsett antalet skötesrenar som skötesrenägaren innehar.
3. Koncessionshavaren eller, om det finns flera, minst en av dem skall vara ledamot av styrelsen. Koncessionshavare leder renskötseln inom byn och anställer den arbetskraft som kan behövas för renskötseln. *Lag (2006:802)*.

87 § Fråga om koncession prövas av länsstyrelsen. *Lag (1990:1490)*.

88 § I beslut varigenom koncession beviljas skall anges

1. koncessionsområdet,
2. flyttningvägs sträckning,
3. det högsta antal renar som varje koncessionshavare får hålla inom området och det högsta antal skötesrenar som koncessionshavaren får ta emot,

4. i vad mån en koncessionshavare har rätt att anlägga stängsel, uppföra byggnader och ta virke inom koncessionsområdet,
5. i vad mån en koncessionshavare är skyldig att ta emot skötesrenar, och
6. de villkor i övrigt under vilka renskötseln får bedrivas.

För samma hushåll får hos en koncessionshavare finnas högst trettio skötesrenar i vinterhjord. *Lag (2006:802).*

89 § Bryter en sameby eller en koncessionshavare mot villkor som gäller för verksamheten, får länsstyrelsen vid vite förelägga byn eller koncessionshavaren att vidta rättelse. Om en koncessionshavare innehar fler egna renar än vad länsstyrelsen medgett med stöd av 88 § första stycket 3, eller om en ägare av skötesrenar har fler renar i koncessionshavarens vård än vad som följer av 88 § andra stycket, eller samebyns beslut, får länsstyrelsen vid vite förelägga renägaren att minska renantalet till det tillåtna.

Efter ansökan av samebyn får länsstyrelsen besluta om slakt och försäljning av de övertaliga renarna, om renägaren inte efter uppmaning själv låter minska renantalet.

Kostnaden för slakten och försäljningen skall tas ut ur köpesumman, medan återstoden av köpesumman tillfaller renarnas ägare.

Har förutsättningarna för koncessionen ändrats, kan länsstyrelsen återkalla koncessionen eller besluta om nya villkor. *Lag (2006:802).*

Ansvar, skadestånd och besvär m. m.

90 § Har ren orsakat skada

1. under tiden juni--augusti på åker, äng eller trädgård som är belägen ovanför odlingsgränsen eller på renbetesfjällen eller under tiden maj--september på åker, äng eller trädgård som är belägen inom annat område där renskötsel får bedrivas under hela året,
2. på mark inom renskötselområdet under tid då renskötsel ej får bedrivas där eller
3. på mark utanför renskötselområdet, skall skadan ersättas av sameby inom vars byområde skadan har uppkommit eller som vid tiden för skadans uppkomst haft renar i trakten, om det ej visas att skadan ej orsakats av byns renar.

Åvilar ersättningskyldighet enligt första stycket flera samebyar, fördelas ansvarigheten lika mellan byarna inbördes. Kan det visas att renar från någon av byarna orsakat skadan, svarar den byn gentemot de övriga för hela skadan.

Har skada orsakats av renar från flera samebyar och kan ej utredas i vilken omfattning varje bys renar har del i skadan, fördelas ansvarigheten mellan byarna inbördes efter antalet renar från varje by som vid tiden för skadans uppkomst fanns i trakten och som ej stod under bevakning.

91 § Ersättning som sameby utgivit enligt 90 § får den kräva åter av den som varit vållande till skadan.

92 § Den rätt till ersättning för att ren blivit dödad eller skadad som enligt vad särskilt är föreskrivet eller enligt allmänna skadeståndsregler kan tillkomma renens ägare skall i fall då ägaren är okänd tillfalla den sameby inom vars betesområde renen befann sig.

93 § När renar befinner sig inom ett betesområde där renskötsel då är tillåten, ska hund i trakten som inte används i renskötseln hållas i band eller instängd, om inte länsstyrelsen medger annat. Detsamma gäller när renar flyttas, om hundens ägare i förväg underrättats om tiden för flyttningen.

Anträffas en hund medan den jagar eller på annat sätt ofredar ren inom ett område där renskötsel då är tillåten, får hunden, om den inte låter sig fångas, dödas av den som äger eller vårdar ren.

Den som med stöd av andra stycket dödat en hund är skyldig att snarast möjligt anmäla detta till Polismyndigheten. *Lag (2014:696).*

94 § Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. stänger av fastställd eller annars gällande flyttningssväg för renar eller vidtar åtgärder på eller invid vägen så att dess framkomlighet väsentligt försämras,
2. skrämmar eller på annat sätt ofredar renar som uppehåller sig på ett område där renskötsel då är tillåten,
3. obehörigen driver bort renar från ett område där renskötsel då är tillåten eller hindrar renar från att beta på ett sådant område,
4. inte följer ett föreläggande eller bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 65 a §, om inte föreläggandet eller förbudet förenats med vite,
5. bryter mot 73 § tredje stycket,
6. i andra fall än som avses i 81 eller 82 § vid märkning av egna renar använder renmärke som inte är registrerat för honom eller henne,
7. utför ommärkning eller avbrottsmärkning i strid med 81 §,
8. märker renkalvar i strid med föreskrifter som meddelats med stöd av 73 § andra stycket,
9. bryter mot 93 § första eller tredje stycket. *Lag (2006:802).*

95 § En medlem i sameby som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 17-20 § eller mot föreskrift som meddelats med stöd av 22 §, eller
2. lämnar oriktig uppgift vid renräkning eller vid upprättande av renlängd

döms till böter, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken. *Lag (2006:802).*

96 § En samebys styrelse är skyldig att i den omfattning som behövs låta samla ihop renar som hör till byn eller skilja ut ren från dessa, om Polismyndigheten eller Kronofogdemyndigheten begär det.

Fullgör inte styrelsen denna skyldighet, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på samebyns bekostnad. *Lag (2014:696).*

97 § Ett beslut som fattats av bystämman, av styrelsen enligt 42 § eller av syssloman enligt 43 eller 72 § får överklagas av den som är medlem i samebyn.

En sysslomans beslut enligt 43 eller 72 § överklagas hos länsstyrelsen.

Bystämmans eller styrelsens beslut enligt 42 § överklagas hos Sametinget.

Överklagandet skall ha kommit in till överinstansen inom två månader från beslutets dag. I fråga om överklagande av styrelsens eller sysslomans beslut räknas dock tiden från den dag då medlemmen fick del av beslutet.

Beslut som innebär att bystämmans beslut ändras eller upphävs gäller även för en medlem som inte överklagat beslutet. *Lag (2006:802)*.

98 § Har upphävts genom *lag (1990:1490)*.

99 § Länsstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får, om beslutet rör annat än sådan upplåtelse som avses i 32 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Sametingets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut att bevilja registrering av renmärken får dock inte överklagas.

Beslut om upplåtelse som avses i 32 § får överklagas hos regeringen. Beslut som avser upplåtelse av rätt till jakt eller fiske får dock överklagas endast av sameby.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2006:802)*.

100 § Angår ett beslut som länsstyrelse eller Sametinget meddelar enligt denna lag så många att en kopia av beslutet inte lämpligen kan tillställas var och en av dem, skall beslutet sändas till samebyns styrelse, som skall hålla det tillängligt för medlemmarna.

Meddelande om detta skall tas in i ortstidning.

Tiden för överklagande skall räknas från den dag då kungörandet har skett. *Lag (2006:802)*.

101 § Beslut som avses i 97 och 99 §§ gäller även om det har överklagats, om inte den myndighet som skall pröva överklagandet beslutar något annat. *Lag (1994:625)*.

102 § Länsstyrelses åligganden enligt denna lag fullgörs i fråga om Västernorrlands län av Länsstyrelsen i Västerbottens län och i fråga om Dalarnas län och Gävleborgs län av Länsstyrelsen i Jämtlands län. *Lag (2006:802)*.

Övergångsbestämmelser

1971:437

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1971, då lagen (1928:309) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige och lagen (1960:144) om renmärken skall upphöra att gälla.

2. Vad i lag eller annan författning betecknas som områden som blivit anvisade till

lapparnas uteslutande begagnande skall i stället avse sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och renbetesfjällen.

1985:919

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.
2. En ägare av skötesrenar som vid lagens ikraftträdande äger eller brukar jordbruksfastighet inom ett koncessionsområde men som inte är bosatt på fastigheten eller inom området får utan hinder av bestämmelsen i 85 § första stycket 1 ha skötesrenar i koncessionshavarens vård intill den tidpunkt som länsstyrelsen bestämmer. Motsvarande gäller när ägare av skötesrenar vid lagens ikraftträdande har fler skötesrenar i koncessionshavarens vård än som anges i 88 § andra stycket. *Lag (1990:1490).*
3. Länsstyrelsen får medge renskötselberättigad, som vid lagens ikraftträdande vid sidan av annat huvudsakligt förvärvsarbete biträder koncessionshavare i renskötseln, rätt att såsom medlem i samebyn under en övergångstid ha kvar renar i byn. *Lag (1990:1490).*

1993:36

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.
2. Äldre bestämmelser om renskötselrätt gäller fortfarande i fråga om äktenskap som ingåtts före lagens ikraftträdande.
3. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1995:1693

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996 men tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

1996:1553

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997, men skall inte tillämpas i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.

SVERIGES
RIKSDAG

<http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/>

Samebyar

— Odlingsgräns
— Lappmarksgräns

SAMEBYAR	Udtja	Kall
Könkämä	Östra Kikkejaure	Handölsdalen
Lainiovuoma	Västra Kikkejaure	Tässäsen
Vittangi	Maskaure	Mittådalen
Saarivuoma	Mausjaur	Ruvhten sijte
Talma	Svalpa	Idre
Gabna	Gran	
Laevas	Ran	KONCESSIONS
Girjas	Ubmeje tjealddie	SAMEBYAR
Baste čearru	Malå	Muonio
Unna Tjerusj	Vapsten	Sattajärvi
Sirges	Vilhelmina norra	Tärendö
Gällivare	Vilhelmina södra	Korju
Jähkägaska tjiellde	Voemese	Pirttijärvi
Slakka	Ohredahke	Ängesö
Tuorpon	Raedtlevaerie	Liehittäjä
Luokta-Mávas	Jijnjevaerie	Kalix
Semisjaur-Njarg	Jovnevaerie	
Stákke	Njaarke	

Gävle

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / Rennäringsförordning (1993:384)

Rennäringsförordning (1993:384)

Svensk författningssamling 1993:384

t.o.m. SFS 2016:972

SFS nr: 1993:384

Departement/myndighet: Näringsdepartementet RS L

Utfärdad: 1993-05-19

Ändrad: t.o.m. SFS 2016:972

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Försäljning m.m. av statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen

1 § Regeringen prövar frågor om försäljning av statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen. Frågor om friköp av fjällägenheter eller del av dessa samt om nedläggning av en fjällägenhet prövas dock av Statens jordbruksverk. Förordning (1998:1362).

2 § Frågor om upplåtelse enligt 32 § rennäringslagen (1971:437) som avser annat än tillgodogörande av mineraliska ämnen som inte omfattas av minerallagen (1991:45) eller skogsavverkning prövas av länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet.

Om upplåtelsen avser tomträtt eller är av särskild vikt eller har principiell betydelse, prövas frågan efter samråd med Statens fastighetsverk. Har myndigheterna olika uppfattning huruvida upplåtelse bör ske, skall frågan hänskjutas till regeringen. Förordning (1998:221).

3 § Rätt till sådan småviltsjakt och sådant handredskapsfiske som inte bedrivs yrkesmässigt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen ska upplåtas om

1. någon olägenhet av betydelse inte uppkommer för rennäringen,

2. det inte finns något hinder enligt bestämmelserna i 32 § andra stycket rennäringslagen (1971:437), och
3. jakten eller fisket inte inverkar menligt på miljön, turismen eller andra intressen.

Rätt till småviltsjakt enligt första stycket ska upplåtas till den som är fast bosatt i Sverige. Rätten ska även upplåtas till den som inte är fast bosatt i Sverige, men som omfattas av Sveriges internationella åtaganden om etableringsfrihet, den fria rörligheten för kapital, arbetskraftens fria rörlighet och utbyte av tjänster, och som har uppnått en närmare anknytning till Sverige. Med närmare anknytning till Sverige avses att personen i fråga äger en fastighet i Sverige, driver näringsverksamhet i Sverige, har anställning i Sverige eller liknande.

Rätt till småviltsjakt enligt första stycket får även upplåtas till någon annan än den som avses i andra stycket.

När rätt till annan jakt eller annat fiske upplåts ska personer för vilka jakten eller fisket är av väsentlig betydelse för den egna försörjningen ges företräde. Förordning (2016:901).

4 § Frågor om upplåtelse enligt 32 § rennäringslagen (1971:437), som avser tillgodogörande av mineraliska ämnen som inte omfattas av mineralagen (1991:45), prövas av Sveriges geologiska undersökning efter samråd med länsstyrelsen och Fastighetsverket. Om myndigheterna inte är eniga om att upplåtelse bör ske, skall frågan hänskjutas till regeringen. Förordning (1998:221).

5 § Rätt till jakt och fiske skall upplåtas avgiftsfritt till fiskesamer och fjällägenhetsinnehavare, om det inte finns särskilda skäl som talar mot avgiftsfrihet. Detsamma gäller upplåtelse av rätt till fiske till den som har licens för yrkesfiske.

6 § Avgift enligt 34 § första stycket rennäringslagen (1971:437) tillfaller till hälften Samefonden och till hälften samebyn.

Om en upplåtelse berör flera samebyar beslutar länsstyrelsen hur stor del av avgiften som skall tillfalla varje sameby.

7 § Vid upplåtelse enligt 32 § rennäringslagen (1971:437) får länsstyrelsen, förutom avgift som avses i 34 § första stycket den lagen, ta ut en avgift för

1. administrationen av den enskilda upplåtelsen,
2. åtgärder för fiskevård och viltvård, och
3. fiskebevakning och jaktbevakning.

Avgiften enligt första stycket 1--3 får uppgå till högst femtio procent av avgiften enligt 34 § första stycket rennäringslagen (1971:437).

8 § Jordbruksverket meddelar närmare föreskrifter om upplåtelser på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen.

8 a § I mån av tillgång på medel kan bidrag eller ersättning lämnas till investeringar i byggnader och andra fasta anläggningar på fjällägenheter, till underhåll och upprustning av fjällägenheter, till avvecklingsbidrag och avträdesersättning åt innehavare av sådana lägenheter, till gästgiveribestyr och till inlösen av byggnader.

Frågor om bidrag och ersättningar enligt första stycket prövas av Jordbruksverket eller, efter verkets bemyndigande, av länsstyrelsen.

Jordbruksverket får meddela närmare föreskrifter om bidragen och ersättningarna enligt första stycket. Förordning (1998:1362).

Jakt efter rovdjur

9 § Frågor om jakt enligt 25 § tredje och fjärde stycket rennäringslagen (1971:437) prövas av länsstyrelsen.

Hänsynen vid renskötseln till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen

10 § Föreskrifter som avses i 65 a § första stycket rennäringslagen (1971:437) om den hänsyn som vid renskötseln skall tas till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen får meddelas av Sametinget efter samråd med Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet. Förordning (2006:1359).

Renräkning

11 § Sametinget får meddela föreskrifter om hur renräkning skall genomföras och hur en renlängd skall upprättas. Förordning (2006:1359).

Företagsregister

12 § Sådant företagsregister för rennäringen som avses i 68 § fjärde stycket rennäringslagen (1971:437) skall föras av och förvaras hos Sametinget. Förordning (2006:1359).

13 § Uppgifterna i företagsregistret för rennäringen får Sametinget och länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län använda

1. vid handläggning av frågor enligt rennäringslagen (1971:437) och denna förordning,
2. vid handläggning av frågor om stöd,
3. för statistiska ändamål, och
4. för planering som rör rennäringen. Förordning (2006:1359).

14 § Sametinget får meddela närmare föreskrifter om användningen av renlängden som underlag för företagsregistret för rennäringen och om skyldigheten att lämna renlängden och andra uppgifter om renskötseln till Sametinget och länsstyrelsen. Förordning (2006:1359).

Renmärken

15 § Sametinget får meddela föreskrifter om

1. hur renmärken skall utformas,
2. verkställigheten av bestämmelserna i rennäringslagen (1971:437) om hur renmärken skall registreras. Förordning (2006:1359).

Samefonden

Fondens ändamål

16 § Ur samefonden lämnas i mån av tillgång på medel bidrag för att främja och stödja rennärigen, den samiska kulturen och samiska organisationer.

Medelsförvaltning

17 § Samefondens medel förvaltas av Kammarkollegiet.

Inkomster

18 § Samefonden skall tillföras

1. ränta och vinst på fondens tillgångar,
 2. avgift för upplåtelser som avses i 6 § första stycket,
 3. ersättning enligt 28 § andra stycket och 34 § andra stycket rennäringslagen (1971:437) samt annan ersättning som enligt en domstols eller en myndighets beslut skall tillfalla fonden,
 4. medel som med stöd av 17 kap. 7 § miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser avsätts till främjande av rennärigen,
 5. medel som enligt lag eller konvention tillfaller staten för att användas till åtgärder som har samband med renskötseln, och
 6. medel som enligt regeringens bestämmande i övrigt skall tillfalla fonden.
- Förordning (1998:875).

Bidrag ur fonden

19 § Ur samefonden kan i mån av tillgång på medel bidrag lämnas till

1. inköp eller arrende av mark för renskötsel,
2. rennärigenens rationalisering och andra åtgärder till främjande av rennärigen, och
3. främjande av den samiska kulturen och samiska organisationer.

Förvaltningen av samefonden skall bekostas med medel ur fonden.

Fondmedel betalas ut av Kammarkollegiet.

20 § Styrelsen för samefonden, eller den myndighet som styrelsen bestämmer, får besluta om villkor för användningen av bidrag. Vid beslut i ett enskilt fall får sådana villkor inte meddelas annat än i samband med beslutet. Förordning (2006:1359).

21 § Regeringen fastställer efter förslag av Styrelsen för samefonden för varje år det högsta sammanlagda belopp som får lämnas ur samefonden.

Sametinget skall årligen före den 1 november till Styrelsen för samefonden lämna förslag till det belopp som påföljande budgetår bör användas till bidrag som avses i 19 § första stycket 3.

Utöver det belopp som fastställts enligt första stycket får fondstyrelsen disponera medel som tillförts fonden för särskilda ändamål. Förordning (2006:185).

Styrelsen

22 § Styrelsen prövar ärenden om bidrag för ändamål som anges i 19 § första stycket 1 och 2.

Sametinget prövar ärenden om bidrag för ändamål som anges i 19 § första stycket 3.

Samefondens medel får inte utan medgivande av styrelsen användas för Sametingets egen verksamhet.

23 § Styrelsen övervakar att bidrag används för avsett ändamål.

I frågor som rör samefondens verksamhetsområde företräder styrelsen fonden såväl vid som utanför domstol.

24 § Styrelsen består av sex ledamöter som regeringen utser för högst tre år. Tre av ledamöterna utses efter förslag av Sametinget.

För varje ledamot finns en personlig suppleant, som utses i samma ordning som ledamoten.

Regeringen utser ordförande och vice ordförande.

25 § Styrelsen är beslutför när ordföranden eller vice ordföranden och tre andra ledamöter är närvarande.

26 § Ärenden avgörs efter föredragning av en ledamot eller en särskild föredragande som styrelsen utser.

Ordföranden eller föredraganden får begära in förklaringar, upplysningar eller yttranden i ärenden hos styrelsen samt besluta i frågor om utlämnande av allmänna handlingar.

27 § Ansökan om bidrag ur Samefonden som avser bidrag för ändamål som avses i 19 § första stycket 1 och 2 görs skriftligen hos fondens styrelse.

28 § Styrelsen skall årligen före den 1 april till chefen för Jordbruksdepartementet avge berättelse över sin verksamhet under det senast förflutna budgetåret. Förordning (2006:185).

29 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

30 § Har upphävts genom förordning (1997:1013).

31 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

32 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

33 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

34 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

35 § Har upphävts genom förordning (2016:972).

Katastrofskadeskydd

35 a § I mån av tillgång på medel kan bidrag lämnas till en sameby för att till viss del täcka sådana kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden.

Frågor om bidrag enligt första stycket prövas av Sametinget.

Närmare föreskrifter om bidraget får meddelas av Sametinget. Förordning (2006:1359).

Stöd till främjande av rennärigen

35 b § I mån av tillgång på medel kan bidrag lämnas till åtgärder som främjar rennärigen.

Frågor om bidrag enligt första stycket prövas av Sametinget. Förordning (2006:1359).

Ersättning för kostnader vid tvister om skador av renbetning på åkermark

35 c § I mån av tillgång på medel kan ersättning lämnas för kostnader för medling vid tvister om skador av renbetning på åkermark.

Närmare föreskrifter om ersättningen får meddelas av Sametinget. Förordning (2006:1359).

Överklagande

36 § Beslut av Jordbruksverket enligt 1 § och beslut av Sveriges geologiska undersökning enligt 4 § får överklagas hos regeringen.

Beslut av länsstyrelsen enligt 8 a § får överklagas hos Jordbruksverket. Bestämmelser om överklagande av andra beslut av länsstyrelsen finns i 99 § rennäringslagen (1971:437).

Beslut i övrigt enligt denna förordning får inte överklagas. Förordning (2006:1359).

Övergångsbestämmelser

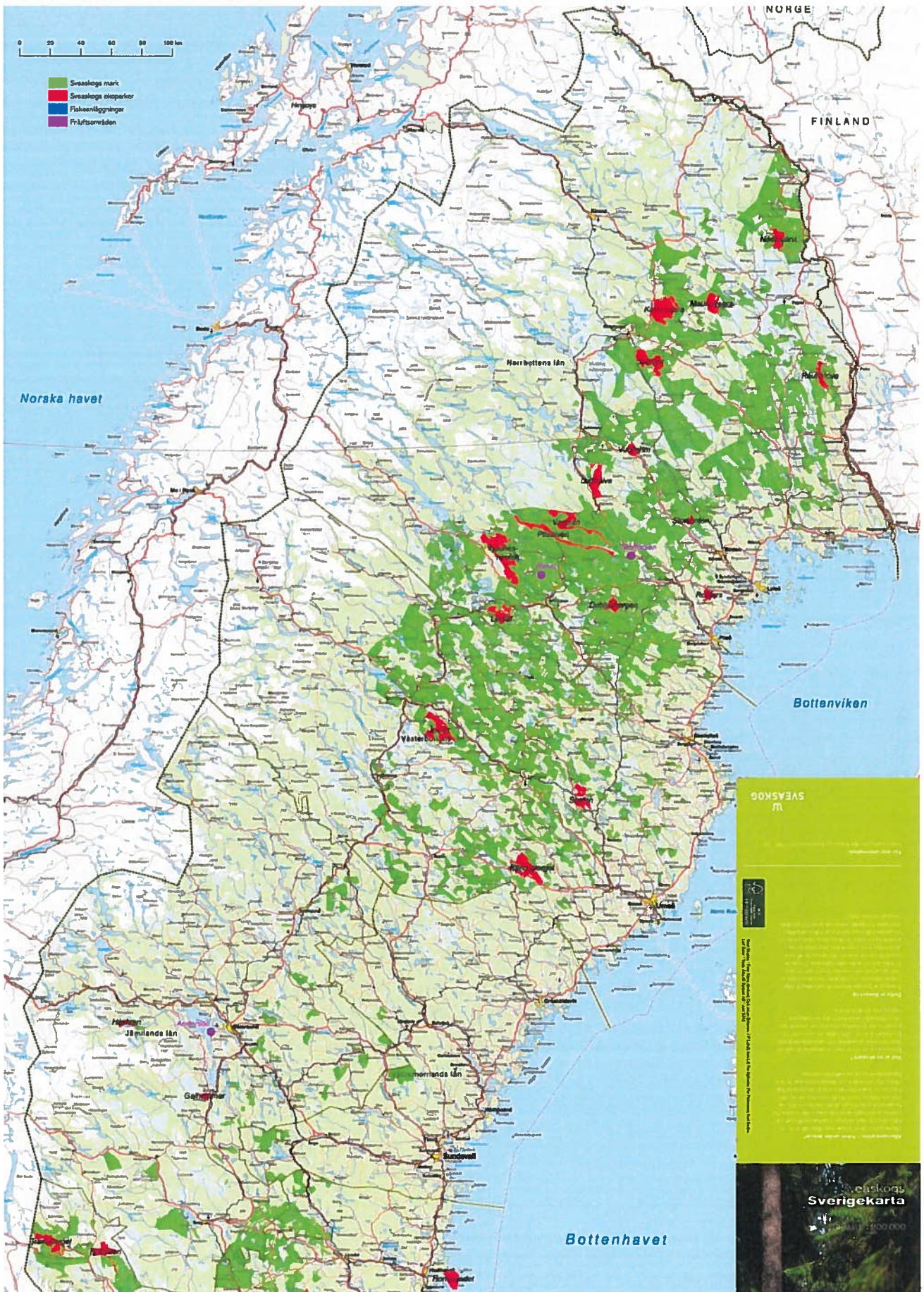
1993:384

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1993, då rennäringsförordningen (1971:438) skall upphöra att gälla.
2. Bestämmelserna i rennäringsförordningen (1971:438) om kulturdelegationen inom Styrelsen för samefonden skall tillämpas till och med den 31 december 1993.
3. För stöd som beviljats före den 1 november 1988 ska bestämmelserna i rennäringsförordningen (1971:438) i lydelsen före nämnda datum tillämpas. Förordning (2016:972).
4. I fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.

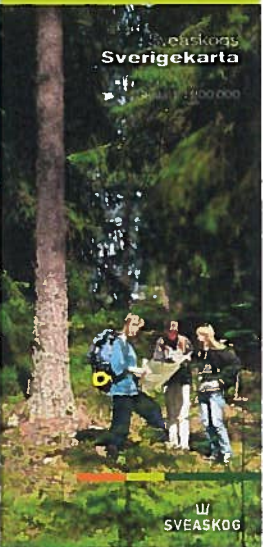
SVERIGES
RIKSDAG

<http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/>

SVEASKOG

Informational text in Swedish, including a small circular logo and several lines of text.

Lär dig hitta i skogen

Att lära känna en ny skog är ett äventyr. Det bästa sättet att hitta i en skog är med hjälp av karta och kompass.

- Så blir du dig på efter karta**
 Håll kartan och kompassen i samma hand, i vinkelt läge för att se. Vrid hela kroppen så att kompassnålens röda del pekar mot norr på kartan. När du alltid tittar på kartan. Nu vet du var norr är - i skogen och på kartan!
 När du igen kompass så finns det olika tecken i naturen som visar väderstreckarna:
- Träd som står ensamma har oftast fler och kraftigare grenar åt söder.
 - Myrstackar ligger oftast på södersidan av ett träd. Dessutom är stacken brunnare åt norr och slutar mer åt söder.
 - Massor på stenar och stubbar visar bäst åt norr då det är fuktigare.
 - Sno på söderskottningar smälter fortare i skuggan på nordsidan tar det längre tid.

Om du hemmer visa känna det bättre om du lermer ett träd!

Kan du du varjagaste trädslaget?
 Sveaskog äger 14 procent av skogsmarkerna i Sverige och är landets största skogsägare. Tall och gran är vanligast trädslag i nästan alla delar av Sverige. I vissa skogar är tall och gran 60 procent av beståndet. Utgår en trädslags av vissa skogar består av gran och tallen är lövträd. Bland lövträden är björk, asp, al och ek vanligast. På bilderna ser du de vanligaste trädslagen.

Sveaskog i korthet

SVEASKOG

Växtkraft. För generationer.

Sveaskog skapar **växtkraft** genom att bidra till kundernas konkurrenskraft, till jobb och en levande landsbygd, till ökad tillväxt i skogen och ett växande värde på skogen, till medarbetare som utvecklas och ett lönsamt företag.

För generationer innebär att vi agerar ansvarsfullt i ett långsiktigt perspektiv och att vi tar vårt ansvar för en grön omställning och ökad klimatnytta.

Sveaskog i korthet

Är Sveriges största skogsägare

Säljer sågtimmer, massaved och flis,
biobränsle och skogsplantor

Har satt av 20 procent av den produk-
tiva skogsmarken för naturvård

Har 674 anställda

Jobbar med 1 400 entreprenörsföretag

Har 37 ekoparker

Tusentals människor jagar och fiskar i
företagets skogar och sjöar

Är Sveriges största ägare
av bilvägar och sjöar

Är 100 % ägt av svenska staten

Kommentar från ordföranden

Sveaskogs verksamhet är viktig för Sverige

Helene Biström,
ordförande

Sveaskog äger 14 procent av den svenska skogen och därför har det betydelse för Sverige vad Sveaskog gör, eller inte gör. Företaget bidrar till cirka 5 400 jobb – de flesta i landsbygden – och därmed skatteintäkter på cirka 580 miljoner kronor. Under de senaste fem åren har Sveaskog bidragit till vår välfärd genom att lämna sju miljarder kronor i utdelning till ägaren svenska staten. Våra skogar skapar också andra

värden som är viktiga att värna, till exempel möjligheten till rekreation och fritid.

Idag vet vi att ett aktivt skogsbruk är viktigare än någonsin på grund av skogens positiva klimateffekt. Skogens inbindning av användningen av skogsprodukter minskar mängden koldioxid med motsvarande hela Sveriges fossila utsläpp. Eftersom skogens positiva klimateffekt är som störst när den

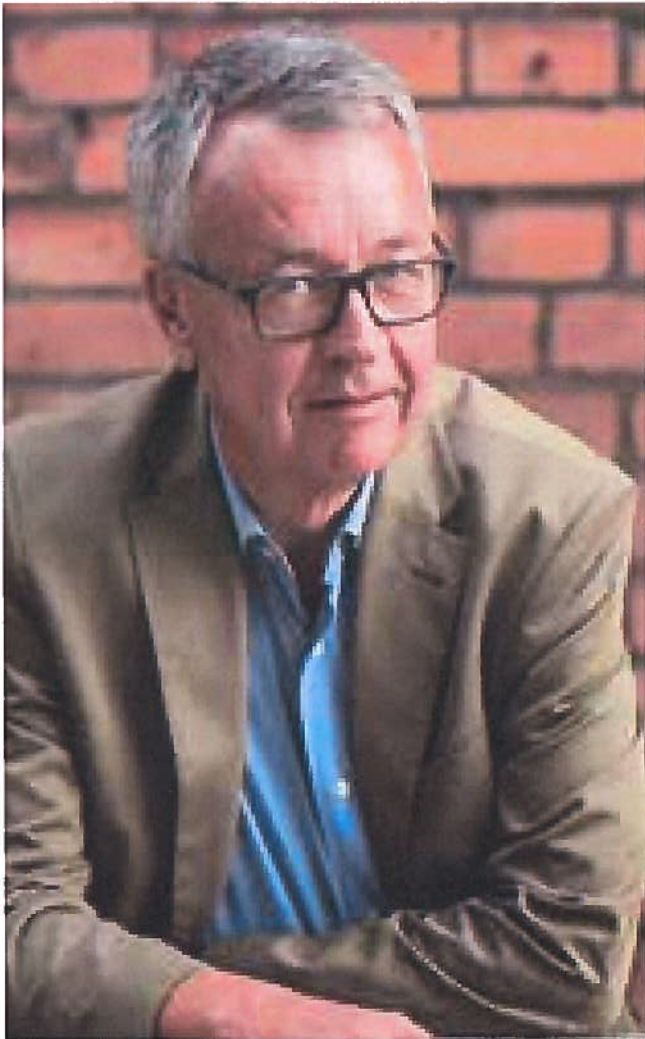

växer är ett långsiktigt hållbart skogsbruk av stor betydelse.

Skogsägare har ett ansvar för att agera långsiktigt hållbart och Sveaskog har ett särskilt ansvar att vara ett föredöme och en ledande aktör i branschen. Det är därför bra att kunna konstatera att Sveaskog har tagit stora steg framåt när det gäller att integrera hållbarhetstänkandet i hela sin verksamhet där strategierna i företaget knyts tydligt till hållbarhetsaspekterna.

Kommentar från vd

Vi skapar affärsnytta av skogens positiva klimataffekter

Per-Olof Wedin,
vd och koncernchef

Som landets största skogsägare berör vår verksamhet många intressenter och vi skapar betydande värden. Vi spelar en viktig roll i att hålla landsbygden levande och göra skog och mark tillgängliga för allmänheten. Vi har dessutom ett ansvar för att sköta skogen på ett långsiktigt hållbart sätt så att kommande generationer kan ta del av skogens värde. Rätt skött får vi dessutom ut den största klimatnyttan av skogen.

Vår finansiella styrka gör det möjligt för oss att delta i innovations- och utvecklingsprojekt med andra aktörer och intressenter. Vi prioriterar projekt som kan bidra till den gröna omställningen och öka

lönsamheten. På så sätt kan vi skapa affärsnytta av skogens positiva klimateffekter.

Aktiv skogsvård med ansvarsfull föryngring

Vi vill vara ledande inom hållbart skogsbruk och i att tillvarata och utveckla skogens klimatnytta. Därför bedriver vi aktiv skogsvård med ansvarsfull föryngring för att säkerställa ett uthålligt uttag ur våra skogar. Våra uttag är drygt 70 procent av tillväxten. En konsekvens av vårt skogsbruk är att skogarna kommer att se annorlunda i framtiden. De kommer att vara mer varierade med ökat inslag av lövträd och fler äldre, grova träd.

Föredöme inom naturvård

Vi vill dessutom vara ett föredöme när det gäller naturvård. Vi har valt att sätta av en femtedel av vår produktiva skogsmark som naturvårdsareal. 2016 tog vi ännu ett initiativ till att stärka naturskyddet när vi kom överens med Naturvårdsverket om att långsiktigt skydda värdefulla urskogar och naturskogar i Norrbotten och Västerbotten.

Våra ekoparker är en del av vårt naturvårdsarbete. I september 2016 invigde vi den 37:e ekoparken i det så tragiskt branddrabbade området i Västmanland. Idag sjuder området av liv där bland annat många rödlistade arter nu får chansen att etablera sig. Det är fantastiskt att det här svårt skadade området kan komma att bli Sveriges största sammanhängande lövskog.

Vår verksamhet

Sveaskog är Sveriges största skogsägare och ägs av svenska staten. Vi bedriver verksamhet på många platser i Sverige samtidigt som vi är starkt beroende av globala marknader.

Från den egna skogen levererar vi sågtimmer till sågverk, massaved till pappers- och massabruk samt biobränsle till energiföretag. För att tillgodose kundernas behov av skogsråvara kompletteras leveranserna från egen skog med skogsråvara som vi köper från andra skogsägare, byter eller importerar.

Sveaskog producerar och säljer också skogsplanter samt tillhandahåller skogsskötseltjänster. Vi upplåter mark och vatten för bland annat vindkraft, jakt och fiske.

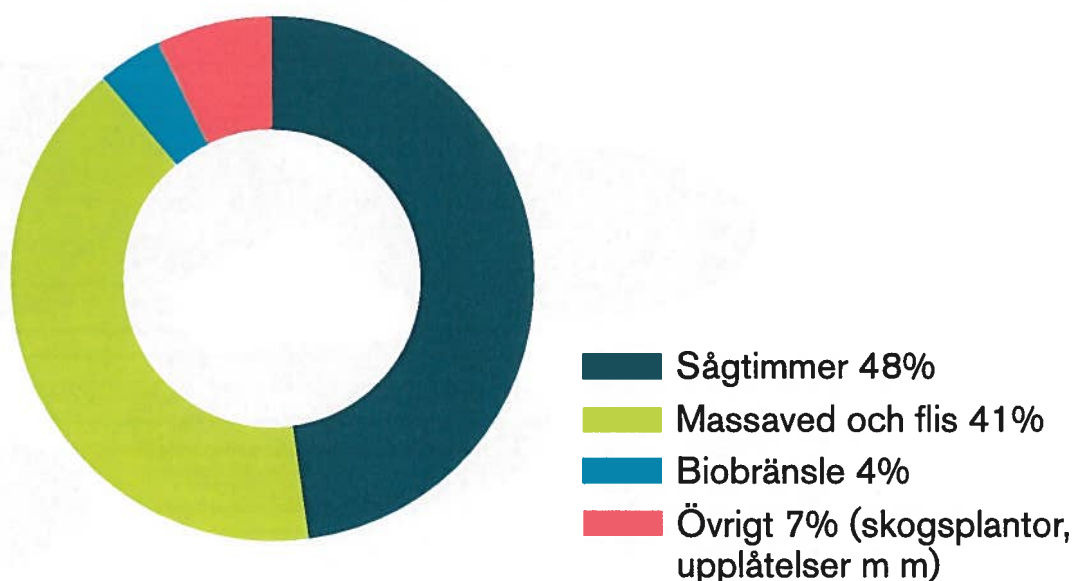
Merparten av kunderna finns i Sverige. Kunderna exporterar en större del av sina produkter vilket gör att vår försäljning är beroende av den ekonomiska konjunkturen på många marknader utanför Sverige.

Organisationen

Vår verksamhet organiseras i tre geografiska marknadsområden, Svenska Skogsplanter och övriga affärer. Uppdelningen i marknadsområden baseras på skogstillgångarna, kundstrukturen och handelsströmmarna.

Produkterbjudande	Kunder
Sågtimmer	Sågverk
Massaved och flis	Pappers- och massabruk
Biobränsle	Värmeverk, kraftvärme- verk, pappers- och massabruk
Skogsplantor	Skogsägare
Skogstjänster	Skogsägare
Upplåtelser	Energibolag, företag med torv-, berg- eller grustäktsverksamhet, jaktlag, fiskare, privat- personer, föreningar, kommuner och tele- kombolag med flera

Produktområde i procent av nettoomsättningen

Vision, mission, strategier och värdeord

Visionen

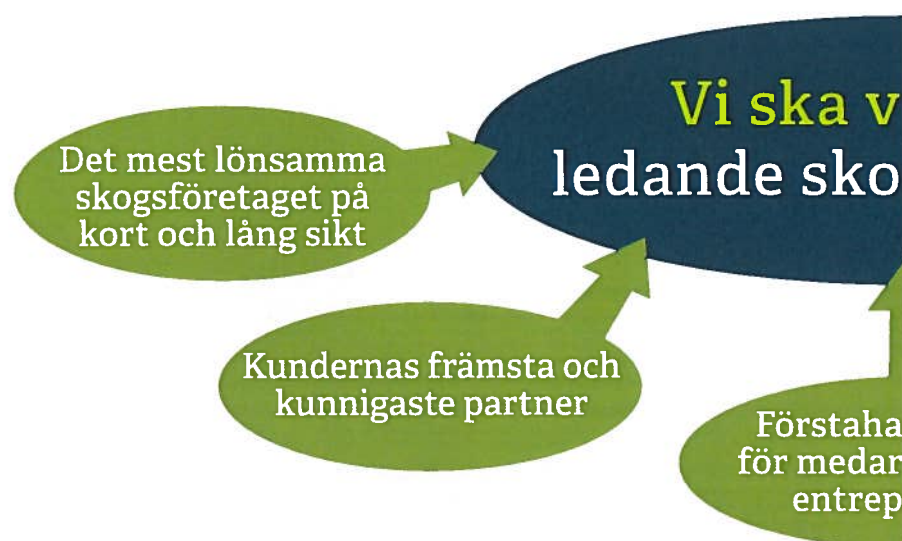
Sveaskogs vision är att vara det ledande skogsföretaget. Det innebär att vi ska vara:

- Det mest lönsamma skogsföretaget på kort och lång sikt
- Kundens främsta och kunnigaste partner
- Förstahandsvalet för medarbetare och entreprenörer
- Ledande inom innovation och effektivitet
- Ledande inom hållbart skogsbruk

Missionen

Vår mission är "Växtkraft. För generationer."

Vi skapar växtkraft genom att bidra till kundernas konkurrenskraft, till jobb och en levande landsbygd, till ökad tillväxt i skogen och ett växande värde på skogen, till medarbetare som utvecklas och ett

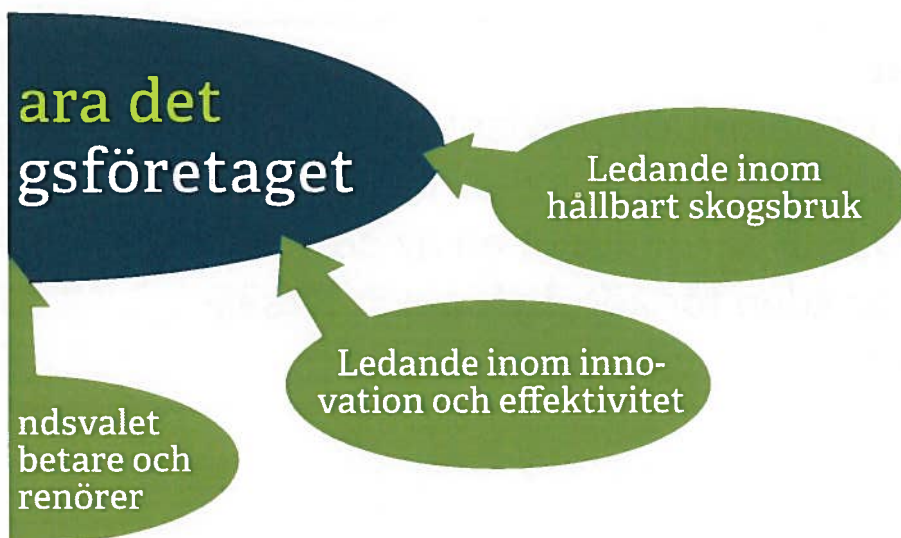
lönsamt företag. "För generationer" innebär att vi ska agera ansvarsfullt i ett långsiktigt perspektiv.

Strategierna

Våra strategier syftar till att uppnå visionen om att vara det ledande skogsföretaget. Strategierna baseras bland annat på den dialog som vi regelbundet har med våra olika intressenter. Genom att systematiskt samla in till exempel kundernas synpunkter och mäta kundnöjdheten får vi ett grundligt material att utgå ifrån när strategier och mål diskuteras och fastställs.

Värdeorden

Vårt arbete präglas av värdeorden Kundfokus, Innovation, Enkelhet och Öppenhet. Vi arbetar med ett värderingsdrivet ledar- och medarbetarskap. Värderingarna omfattar hur vi driver affärer, hur anställda ska agera som medarbetare samt det ansvar våra chefer och ledare har för att utveckla medarbetarna och driva affären.

Våra skogar

Den skog som vi inte satt av till naturvård sköter vi för att ge högsta långsiktiga lönsamhet och ökad positiv klimatpåverkan. Skogen planteras, röjs, gallras och föryngringsavverkas.

Tillväxten större än avverkningen

Varje år utför vi gallring och föryngringsavverkning på cirka 40 000 hektar av sin mark. Uttaget ur egen skog är den parameter som har störst påverkan på det finansiella resultatet. Avverkningsnivåerna ska maximeras långsiktigt så att nivåerna inte måste sänkas i framtiden. Avverkningarna är lägre än tillväxten i skogen.

För varje träd som vi avverkar planteras i genomsnitt tre nya. Sådd som föryngringsmetod används också allt oftare. Vi avverkar också på uppdrag av andra skogsägare. Vid avverkning på annans mark ställer vi samma krav på naturhänsyn som vid avverkning på egen mark.

Effektiviseringar

Ett viktigt mål för oss är att effektivisera strukturen på skogsinnehaven och anpassa den till kundstrukturen. Därför är företaget en av de större aktörerna på marknaden för köp, byten och försäljning av skogsmark.

Våra skogstillgångar

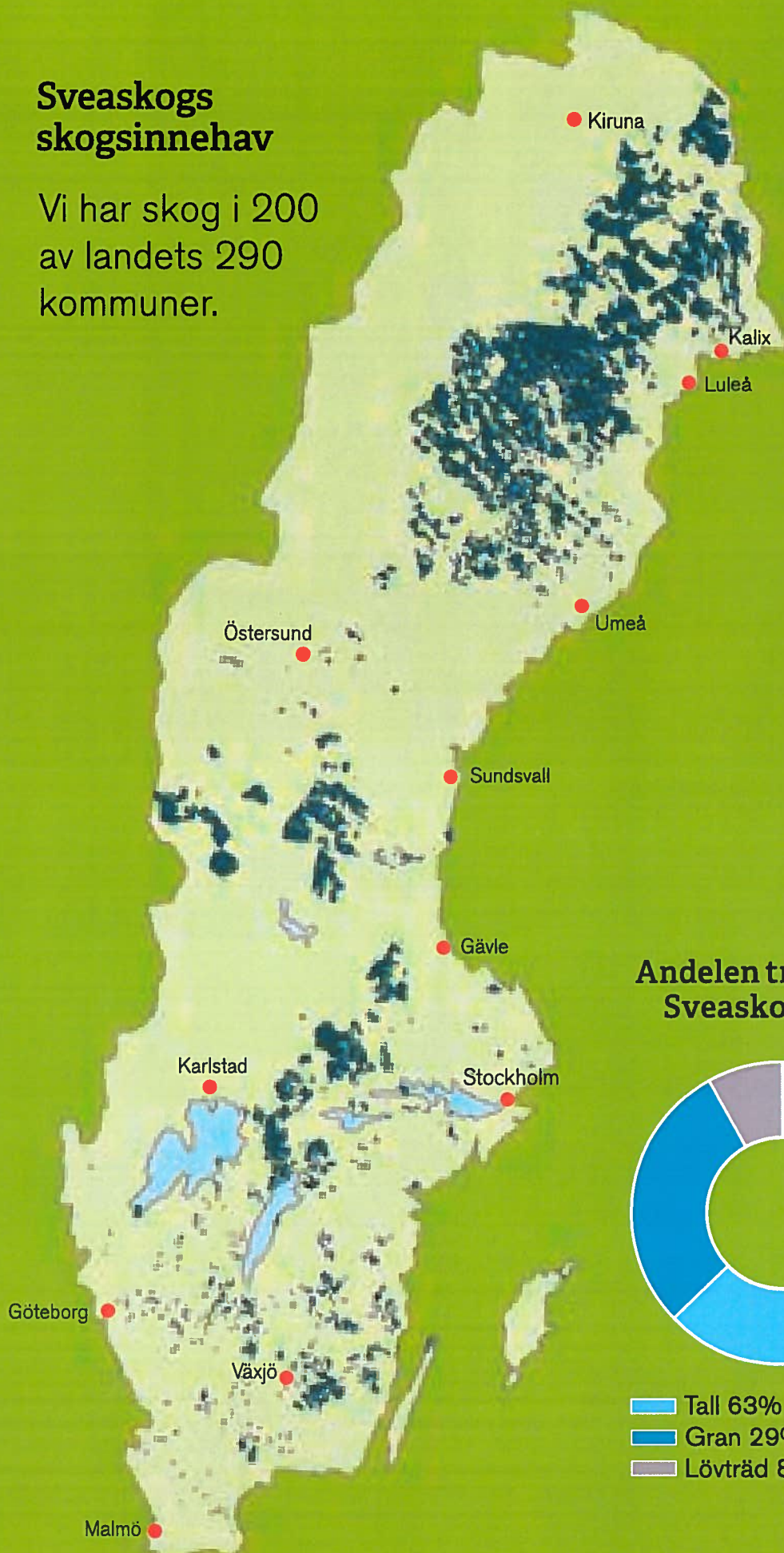
	2016	2015
Total markareal, miljoner hektar	4,01	4,04
- Varav produktiv skogsmark, miljoner hektar	3,11	3,12
- Varav naturskydd och naturhänsyn inklusive fjällskogsregionen	0,7	0,7
Bokfört värde, miljarder kronor	34,4	34,1
Virkesuttagets andel av tillväxten på brukad mark, procent	71	70

1 m³sk betyder en skogskubikmeter och motsvarar cirka 0,82 kubikmeter fast under bark (m³fub). Fub avser den verkliga vedvolymen utan bark.

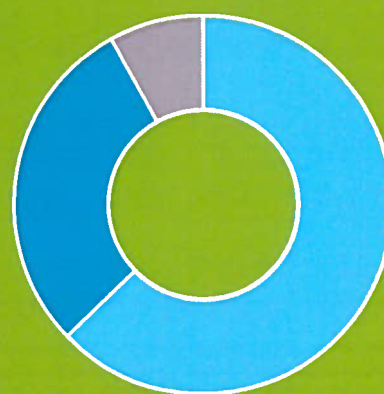

Sveaskogs skogsinnehav

Vi har skog i 200 av landets 290 kommuner.

Andelen trädslag på Sveaskogs mark

Tall 63%
Gran 29%
Lövträd 8%

Växande skog bra för klimatet

Vi har identifierat klimateffekter som ett strategiskt viktigt område vilket påverkar våra prioriteringar och arbetssätt. För att motverka klimatförändringen krävs ett aktivt skogsbruk liksom en ökad användning av trä. Ett mål är också att användningen av fossila bränslen i vår egen verksamhet ska minska.

Klimatavtalet COP21 som världens länder enades om i december 2015 var ett viktigt steg för industrin eftersom överenskommelsen betonar både den växande och avverkade skogens positiva klimatpåverkan.

Brukandet av skogen beskrivs som en framgångsfaktor för att jordens temperatur inte ska höjas med mer än två grader.

Aktivt skogsbruk för klimatet

Störst klimatnytta gör skogen med ett aktivt skogsbruk där vuxna träd avverkas för att användas till olika produkter och nya träd planteras. Skogen binder mest koldioxid när den är ung och medelålders eftersom tillväxten då är som störst. Det ställer höga krav på ett långsiktigt hållbart skogsbruk för att på sikt maximera avkastningen samtidigt som inbindningen av koldioxid ökar.

Naturvård för ökad biologisk mångfald

Alla aktiviteter som vi bedriver i skogen kan påverka den biologiska mångfalden. Därför är biologisk mångfald ett strategiskt viktigt område för oss. Avsikten är att förbättra naturvårdskvaliteten i våra skogar samtidigt som skogsbruket anpassas till friluftsliv och upplevelsevärden i välbesökta områden.

Naturvården omfattar allt från landskap till enskilda skogar samt träd och trädgrupper. Vi lämnar skogar orörda och jobbar med naturvårdande skötsel. Åtgärderna är främst inriktade på att bevara gamla naturskogar, att återskapa eller utveckla nya lövskogar och att rädda befintliga lövskogar från hotande inväxt av gran. Genom naturvårdsarbetet ökar andelen gammal skog och det skapas mer varierade och artrika skogar.

20 procent avsatt som naturhänsyn

Vi har valt att sätta av 20 procent eller cirka 600 000 hektar av vår produktiva skogsmark som naturvårdsareal. Det är den nivå som anses nödvändig för att skogsbruket ska kunna kombineras med bevarandet av skogens mångfald av växt- och djurarter.

Vi använder tre verktyg i naturvårdsarbetet: ekoparker, naturvårdsskogar och naturhänsyn i produktionsskogen. Hälften av naturvårdsarealen är

avsatt som naturvårdsskogar och resterande 300 000 hektar är landskapsavsättningar i form av ekoparker eller naturhänsyn vid avverkningar.

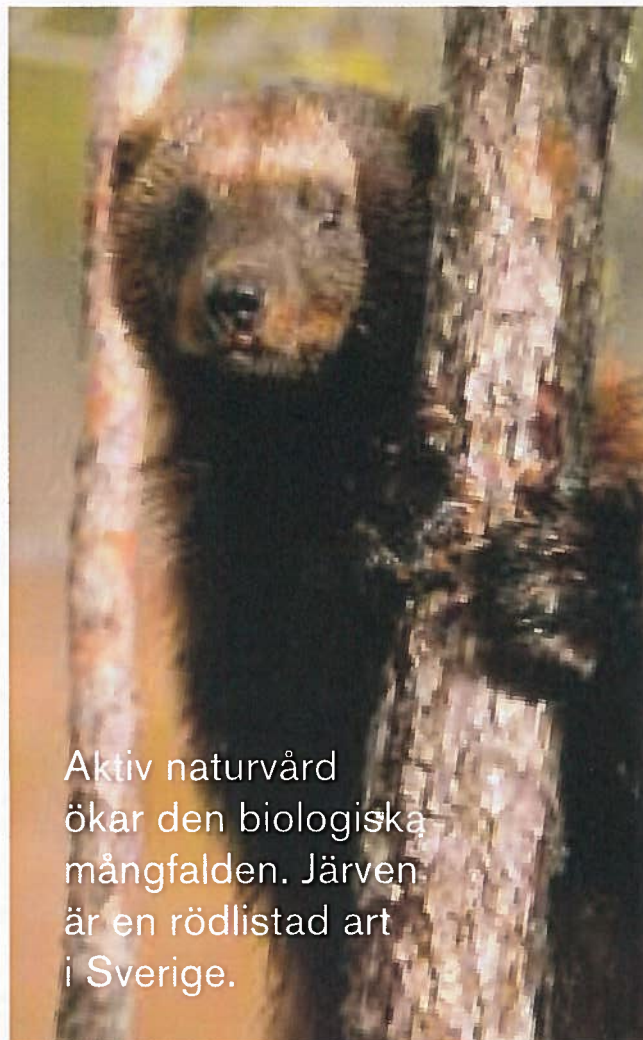
Hyggesfritt skogsbruk

Vi tror att hyggesfritt skogsbruk har en framtida roll att spela och bedriver ett utvecklingsprojekt för att se hur metoderna kan tillämpas och vilka effekter de har i olika områden. Vi har tagit fram kriterier för att belysa effekter av olika typfall av hyggesfritt skogsbruk. Arbetet med att tillämpa metoderna och utvärdera effekterna kommer att intensifieras under kommande år.

Naturhänsyn vid avverkning

Den största direkta påverkan på landskapsbilden och den biologiska mångfalden har avverkning. Vi lämnar därför kvar viktiga miljöer för växter och djur vid avverkning liksom vid röjning och gallring. Dessa områden kan till exempel vara kantzoner, hänsynskrävande biotoper och naturvårdsträd.

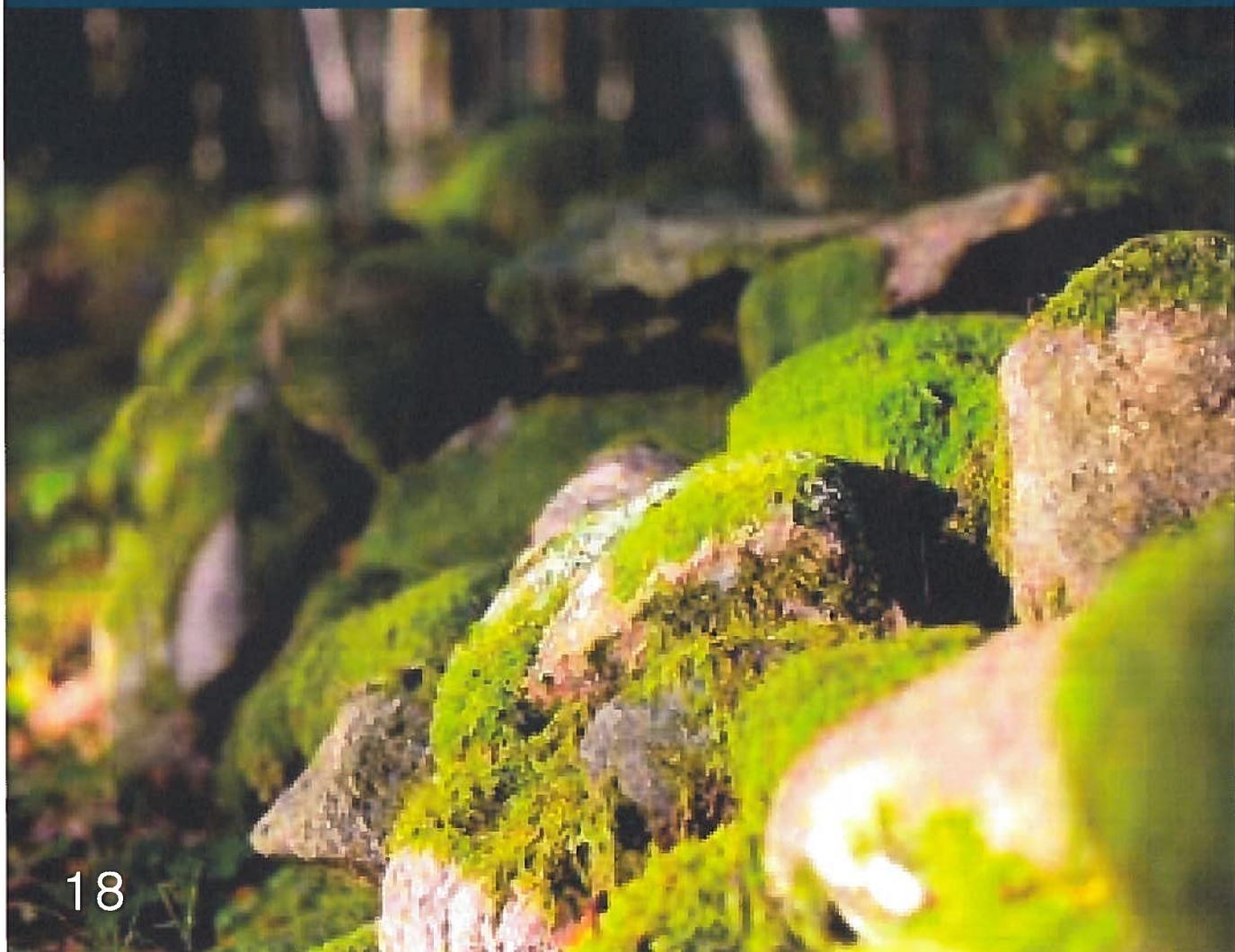
Under 2016 har endast ett fåtal körskador i samband med avverkning rapporterats.

Aktiv naturvård ökar den biologiska mångfalden. Järven är en rödlistad art i Sverige.

All skog FSC®-certifierad

All Sveaskogs skog är FSC®-certifierad, vilket intygar att företaget sköter skogen ansvarsfullt. Alla avverkningar planeras utifrån kraven i den svenska FSC®-standarden som tar hänsyn till såväl ekonomiska, miljömässiga och sociala faktorer. När Sveaskog avverkar på uppdrag av en annan part används också FSC®-standarden. Likaså ställer företaget krav på certifiering av importerat virke. För att hjälpa såväl konsumenter som företag att göra ansvarsfulla inköp har Sveaskog också FSC®-spårbarhetscertifikat för att produkternas ursprung ska kunna spåras.

Våra medarbetare

Motiverade medarbetare med relevanta kompetenser är en förutsättning för att vi ska kunna bedriva en effektiv och lönsam verksamhet. För att kunna rekrytera medarbetare med rätt kompetens och säkerställa att våra medarbetare känner motivation och stolthet måste Sveaskog vara en attraktiv arbetsgivare.

Ett led i att öka attraktiviteten som arbetsgivare och bredda rekryteringsunderlaget är att öka jämställdheten och mångfalden i företaget.

Obligatorisk jämställdhetsutbildning

Under 2015/2016 fick alla chefer i uppdrag att leda en webbaserad jämställdhetsutbildning för sina medarbetare. Cheferna hade i sin tur förberetts genom en heldagsutbildning i ämnet. Från och med 2016 ingår utbildningen i introduktionen för nyanställda. Eftersom entreprenörer utgör en betydande del av vår verksamhet har ett pilotprojekt inletts där ett 60-tal personer i entreprenörsföretagen utbildats i jämställdhet.

Breddar rekryteringsunderlaget

Under 2016 har vi drivit ett projekt för att bredda rekryteringsunderlaget och öka intresset för att arbeta inom skogsnäringen. Målet är att varje år kunna erbjuda minst 25 praktikplatser och minst 75 sommarjobb i skogsvårdslag.

Höga krav på entreprenörerna

Entreprenörerna är en viktig del av vår dagliga verksamhet. Varje år utför de arbeten åt oss som motsvarar 1 600 heltidsanställningar.

Entreprenörerna kontrakteras för uppdrag inom avverkning, skogsvård, transporter och vägar. Entreprenörerna är oftast mindre företag som verkar lokalt.

Tydliga krav och löpande kontroller

För att säkerställa att entreprenörerna levererar den höga kvalitet som är viktig för våra kunder krävs ett bra samarbete med regelbunden dialog. Vi ställer också tydliga och relevanta krav samt gör löpande uppföljningar och kontroller. Brister och avvikelser leder till omedelbara åtgärder från vår sida.

Alla entreprenörer, precis som övriga leverantörer, ska bland annat följa vår uppförandekod och FN Global Compacts generella hållbarhetskrav. För alla entreprenörssamarbeten upprättar vi en tjänstedeklaration. I tjänstedeklarationen ålägger sig entreprenörerna att följa alla lagar och regler. Utöver det ställer Sveaskog en rad specifika krav på till exempel utförarnas kompetens och utbildning inom bland annat arbetsmiljö och miljöhänsyn.

Karl-Oskar Isaksson på Isakssons
Terrängtransport i Morjärv är en
av våra entreprenörer. ▶

Innovationer för ökad lönsamhet

Tillsammans med andra intressenter arbetar vi för att innovationer och utvecklingsarbete ska leda till värdeskapande lösningar och minskade klimat-effekter.

Vi fokuserar på tre typer av projekt: de som ska öka produktiviteten i skogsbruket, de som minskar miljöpåverkan samt projekt som skapar nya användningsområden och mervärde för trä och skogsmark. Projekt som kan bidra till den gröna omställningen och öka lönsamheten prioriteras.

Utvecklingsprojekten drivs i nära samarbete med kunderna och många gånger deltar också andra intressenter i värdekedjan. Det är ett viktigt mål att projekten kan leda till kommersialisering av nya produkter eller tjänster.

För att öka användningen av trä och nyttjandet av skogsmarken har vi valt ut fyra områden som insatserna koncentreras till. Dessa områden är: trä, gröna drivmedel och kemikalier, material från restprodukter samt ekosystemtjänster.

Vi är delägare i SunPine i Piteå som har expanderat snabbt genom att utvinna bränsle ur massafabrikernas restprodukt råttallolja. ▲

Nya biobränslen och innovativa odlingsmetoder har minskat bränsleförbrukningen vid uppvärmningen av våra växthus. ▼

Finansiellt resultat

Under 2016 minskade leveranserna av skogsråvara och priserna var lägre än föregående år. Det ledde till att det operativa rörelseresultatet blev lägre.

Leveransvolymerna av massaved och flis ökade under året medan efterfrågan på sågtimmer och biobränsle minskade. Den svaga utvecklingen för biobränsle fortsatte för tredje året i rad.

Sveaskogs finansiella ställning är god och den sammanlagda utdelningen under de senaste fem åren har varit 7,0 miljarder kronor.

Vi bedömer marknadsutsikterna för 2017 som goda.

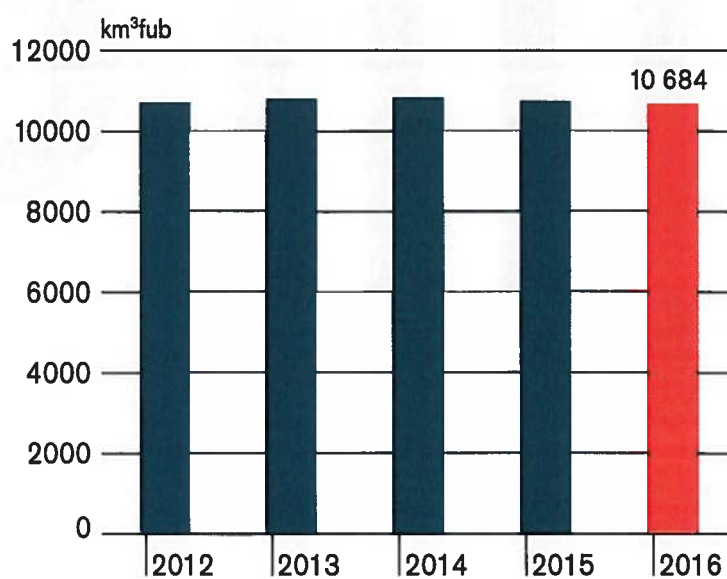
Resultaträkning i sammandrag, MSEK

	2016	2015	%
Nettoomsättning	5 922	6 078	-3
Operativt rörelseresultat	1 128	1 280	-12
Värdeförändring skog	319	1 432	-78
Rörelseresultat	1 631	2 800	-42
Resultat före skatt	1 457	2 586	-44
Periodens resultat	1 190	2 017	-41
Kassaflöde från den löpande verksamheten	789	909	-13

Pernilla Forsberg, logistiker på Sveaskog, assisterar vid planeringen av avverkning.

Total leveransvolym, km³fub

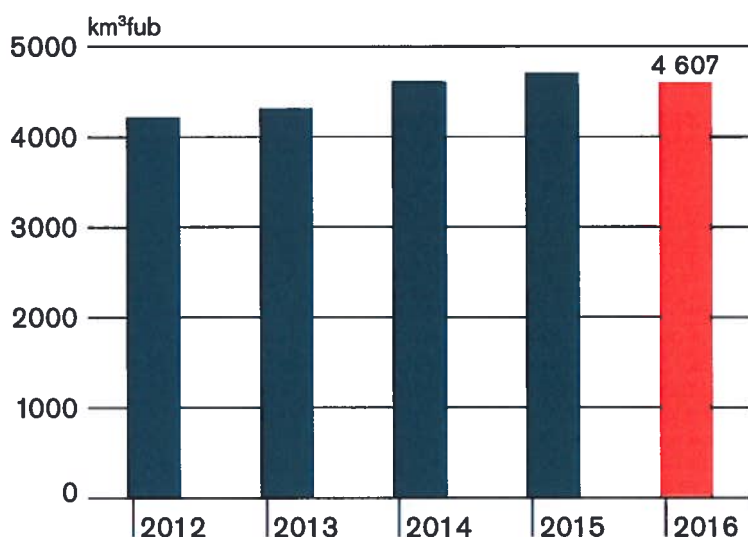

Sågtimmer

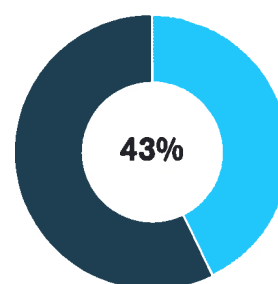
Vi har ett brett sortiment av sågtimmer för att tillgodose kundernas önskemål om volymer, trädslag, kvaliteter och dimensioner i ett jämnt flöde över året. I utbudet finns bland annat timmer av gran, tall och olika lövträd som till exempel bok, ek och björk.

Försäljningen kan handla om allt från standardleveranser till komplexa kundanpassade order. För att möta kundernas behov kan vi byta virke med andra skogsägare eller sälja mer ovanliga trädslag som lönn och ask. Vi kompletterar också virket från den egna skogen med externt köpta volymer.

**Leveransvolym sågtimmer,
km³fub**

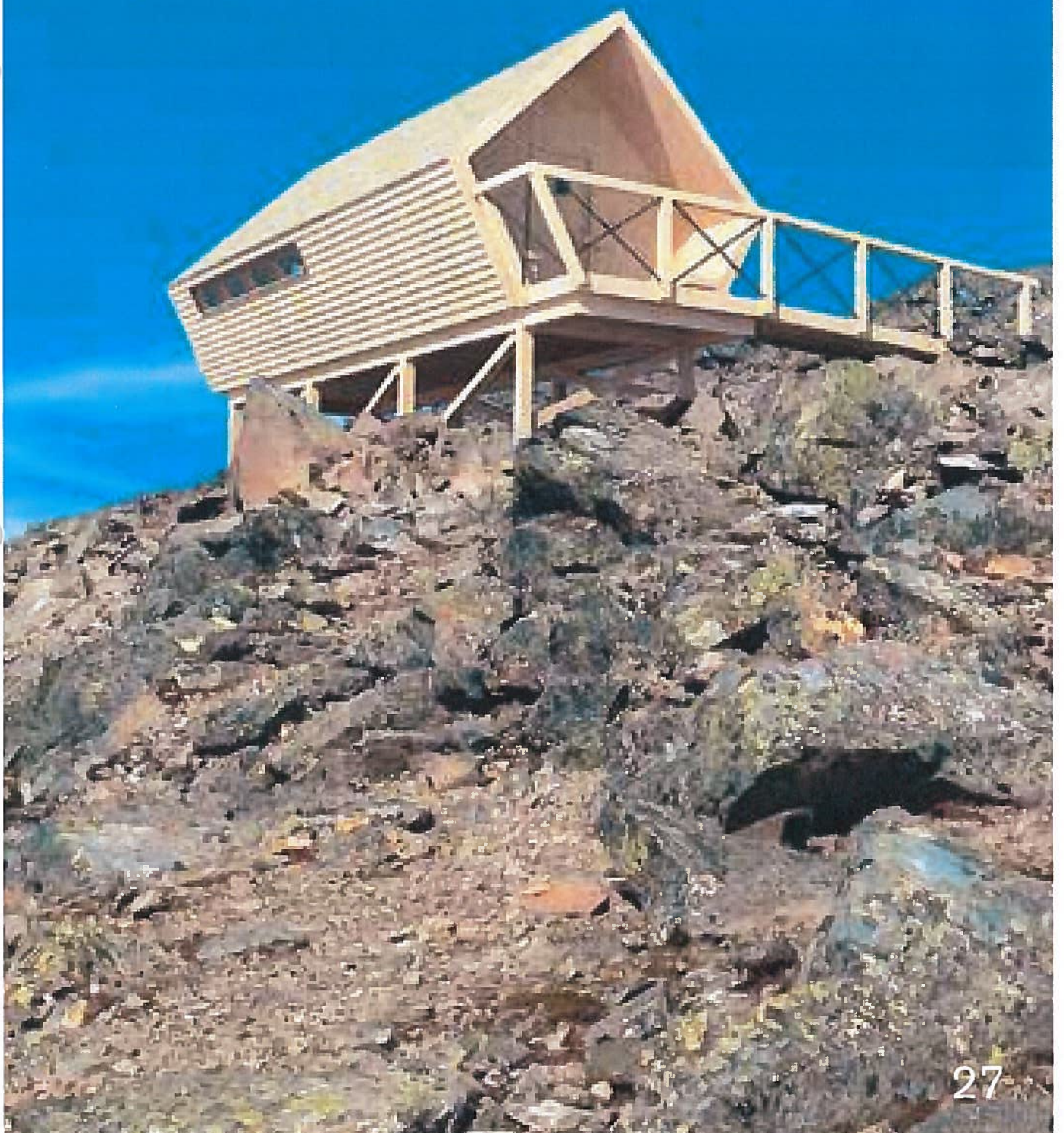

**Andel av total
leveransvolym**

Sveaskogs leveranser av sågtimmer minskade med två procent under 2016.

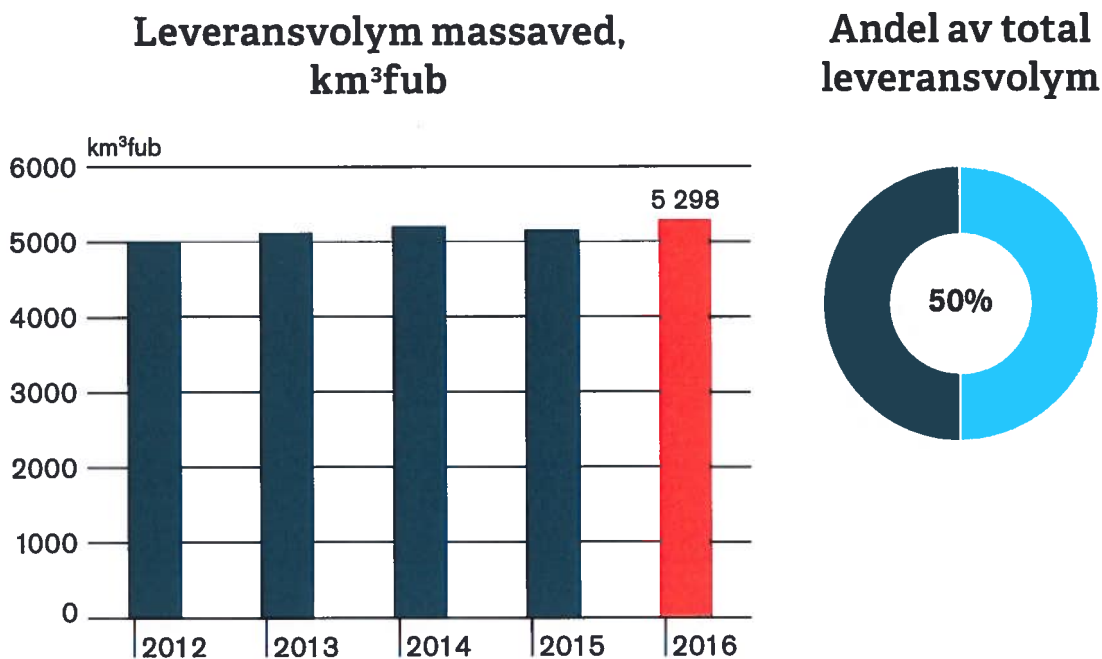
Säkerhetsstugan på 2 000 meters höjd vid toppen av Kebnekaise är Sveriges högst belägna hus. Martinsons, som är en av Sveaskogs större sågtimmerkunder, har konstruerat och levererat träet till stugan som stod klar i augusti 2016.

Massaved och flis

Vi levererar massaved till pappers- och massa-industrin. Vi har ett brett sortiment som kommer både från den egna skogen och genom inköp från andra skogsägare liksom import. Erbjudandet kompletteras också med cellulosaflis från våra sågverkskunder.

Våra kunder tillverkar pappersmassa som används till förpackningar, grafiska papper eller tidningspapper. Massan används också till hygienprodukter som blöjor, hushålls- och toalettpapper samt intimprodukter. Massaved från svenska skogar har kvaliteter som gör råvaran särskilt bra för förpackningar med höga krav, till exempel vätskekartonger för mjölk och juice.

Sveaskogs leveranser av massaved och flis ökade med två procent under 2016.

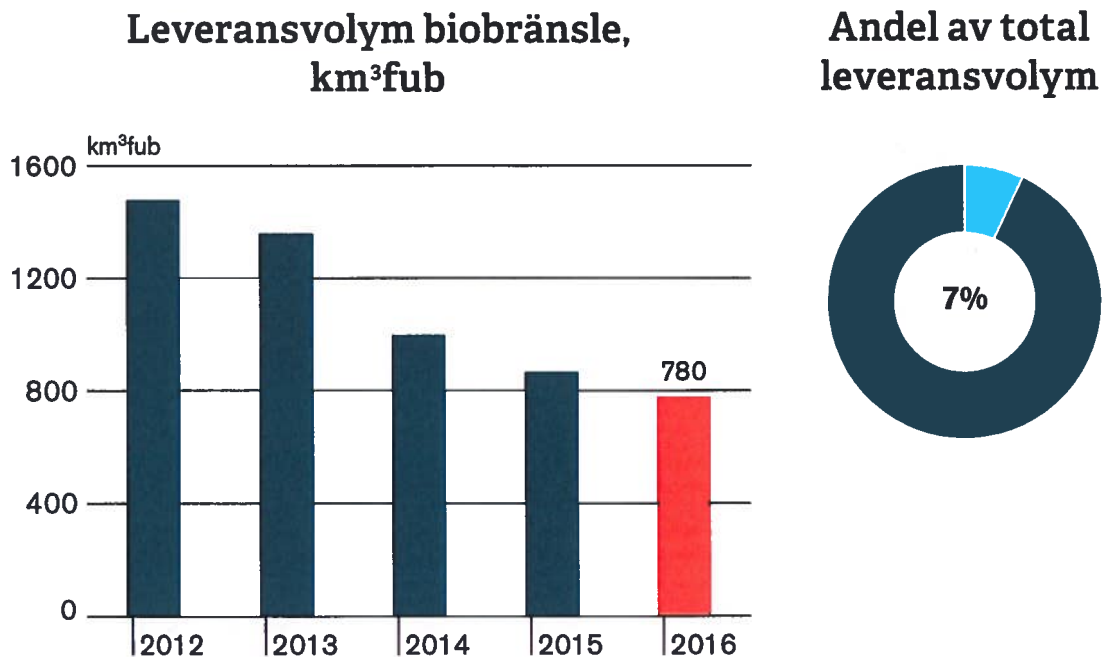
Sveaskogs massaved
förädlas för att sedan
användas som råvara
till bland annat blöjor.

Biobränsle

Biobränslet består av grenar och toppar liksom klena träd och energived. Biobränslet kommer från röjning, gallring och föryngringsavverkning i våra egna skogar och genom inköp från andra skogsägare.

Skogsbränslen är bra bränslen ur miljösynpunkt. Den koldioxid som avges vid förbränningen är samma mängd som träden tagit upp under sin växttid och därför ökar inte skogsbränslen tillförseln av koldioxid till atmosfären.

Vi levererar huvudsakligen till kunder i Sverige, främst värmeverk, kraftvärmeverk samt pappers- och massabruk.

Sveaskogs leveranser av biobränsle minskade med tio procent under 2016.

Svenska Skogsplantor, upplåtelser, jakt, fiske och slussning

Vi bedriver mer än skogsbruk och handel med skogsråvara. Vi säljer också skogsplantor samt skogstjänster, upplåter mark för bland annat fiske, jakt och vindkraft samt driver Mörrums kronolaxfiske och Hjälmare Kanal.

Svenska Skogsplantor

Vi producerar och säljer skogsplantor under varumärket Svenska Skogsplantor. Vi är landets största plantleverantör med cirka 4 000 plantkunder i Sverige. Svenska Skogsplantor erbjuder också skogsskötseltjänster åt externa kunder.

Jakt och vindkraft

Totalt jagar cirka 25 000 jägare på vår mark. Totalt har cirka 260 vindkraftverk uppförts på vår mark med en årlig produktion på 1,7 terawattimmar (TWh).

I mars går startskottet för fisket i Mörrum och då finns chansen att fånga havsöring.

SVEASKOG AB

Org nr 556558-0031

Sveaskogs huvudkontor

105 22 Stockholm

Tel 08-655 90 00

Besöksadress: Torsgatan 4

E-post info@sveaskog.se

www.sveaskog.se

facebook.com/sveaskog

twitter.com/sveaskog

vimeo.com/sveaskog

youtube.com, sökord "sveaskog"

Fotografer

Leif Nilbrink (framsida, sida 18), Shutterstock (2, 5, 13, 17, 31), Fredrik Persson (4), Viktor Fremling (6), Hans-Olof Utsi (21), Anna Hållams (23), Patrick Degerman (23, 25), Murman Arkitekter (27), iStock (29).

Vi har tryckt hos TMG Sthlm i april 2017 på FSC®-märkt papper från svenska skogar.

Policy för upplåtelse på statens mark ovan odlingsgränsen inom Norrbottens län

Länsstyrelsen har som en av sina uppgifter i fjällvärlden att företräda staten som markägare på statens mark ovan odlingsgränsen. Inom ramen för detta uppdrag har länsstyrelsen ett omfattande upplåtelseuppdrag. Upplåtelseerna gäller rätt till fiske, rätt till småviltsjakt och älg- och björnjakt samt nyttjanderätt av mark.

Småviltsjakt ovan odlingsgränsen

Grunder för upplåtelse och regler för jakten

Länsstyrelsen förvaltar statens mark ovan odlingsgränsen. Enligt 32 § i rennäringslagen (1971:437) med beaktande av 25 § kan länsstyrelsen upplåta mark och rätt till jakt och fiske på statens mark ovan odlingsgränsen. Rätten att upplåta mark, jakt och fiske regleras närmare i rennäringsförordningens (1993:384) 2 och 3 §§. Rätt att ta ut avgifter och hur de ska fördelas anges i 6 och 7 §§.

Närmare bestämmelser om småviltsjakten finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:95), senast omtryckt 2002:53. Här i 2 och 3 §§, anges att årstillstånd och dygnsjaktillstånd för småviltsjakten ska finnas. Enligt 3 § **skall** den som är folkbokförd i Sverige mot erläggande av avgift per dygn medges rätt till småviltsjakt. Enligt samma paragraf **får** den som inte är folkbokförd i Sverige medges dygnstillstånd. Länsstyrelsen upplåter jakt på småvilt till jägare som inte är folkbokförda i Sverige. För Nordiska jägare gäller samma regler som för de som är folkbokförda i Sverige. För utomnordiska jägare kräver länsstyrelsen att en jaktansvarig (guide) ska närvara vid jakten.

I föreskrifternas 4 § och i 5 § anges att jakträtt inte för upplåtas i närheten av viss bebyggelse och med närmare precision, i närheten av renar.

Här finns också bestämmelser som ger länsstyrelsen rätt att avlysa vissa områden för att förhindra störningar i renskötseln och att jakten kan begränsas av hänsyn till miljön, turism och andra intressen.

Underupplåtelser regleras i 7 § och får endast medges i undantagsfall och då bara till jaktvårdsföreningar, samebymedlem eller sammanslutning av samebymedlemmar. Särskilda områden för underupplåtelser får inte avsättas.

För hundanvändning gäller enligt 8 §, utöver vad som anges i 93 § i rennäringslagen, att stående eller stötande hund får användas vid jakt efter fågel. Hundar som efter särskilt test konstaterats inte jaga ren får användas vid all jakt. Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen besluta om inskränkningar vad gäller användning av hund i barrskogsområdet.

Slutligen anges att viltrapport ska lämnas in till länsstyrelsen efter avslutad jakt.

Beslut om villkor för småviltsjakten fattas årligen av rennäringsdelegation. Beslut kan enligt 99 § i rennäringslagen överklagas endast av sameby.

För småviltsjakt på statens mark ovanför odlingsgränsen i Norrbottens län gäller följande,

Rennäringslag (1971:437)

1. Jakt skall ske på sådant sätt att avsevärd olägenhet ej uppkommer för rennärningen. *Exempel på områden där olägenhet av betydelse kan uppkomma är där samling, skiljning och slakt sker under hösten samt störningskänsliga passager längs drivningsstråk och flyttleder. (Länsstyrelsens tillägg)*

Jaktlag (1987:259) Jaktförordning(1987:905)

2. Jakttillståndet är personligt och skall, tillsammans med statligt jaktkort, vapenlicens samt legitimation, medföras under jakt. Jakttillståndet skall vara undertecknat av innehavaren för att vara giltigt.
3. Polisman, länsstyrelsens personal samt förordnad jakttillsynsman äger rätt att kontrollera att giltigt jakttillstånd finns.
4. Statligt jaktkort erfordras.

Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:95) senast omtryckt 2002:53

5. Jakträtten gäller ej för område närmare än 1000 m från:
 - *Permanent bostad, renvaktarstuga eller fritidshus.
 - *Arbetsbage för renskötsel eller slaktplats under tid när anläggningarna används.
 - *Område där renar samlas ihop, flyttas eller drivs.
 - *Inhägnat område för får eller andra betesdjur under tid när djuren finns i området.Utan hinder av vad som anges beträffande bostad etc. får jakt utövas nära bostad som endast används av tillståndshavarens eget hushåll och nära enstaka byggnad. Jakt nära enstaka byggnad får dock ej utövas om någon vistas i eller i omedelbar anslutning till byggnaden under tiden tillståndshavaren jagar. Det åligger jägaren att ta reda på var bebyggelse finns samt att undvika jakt kring bebyggelse enligt ovanstående villkor.
6. Jakträtten gäller ej inom 500 meter från ansamling av minst tjugo fem renar inom ett område om 100 x 100 meter eller mindre. Områden särskilt känsliga för störning enl. ovan finns markerade på den karta som medföljer jakttillståndet. Det ankommer på jägaren att informera sig om var risk för störning för renskötseln kan inträffa samt att avstå från jakt inom sådana områden. Jägaren bör vara observant på att risk för störning kan inträffa även utanför de områden som markerats på kartan. Jakt inom avlysta områden är ej tillåten.
7. Hund som ofredar ren får ej medföras vid jakt.
8. För användning av hund vid jakt gäller, utöver vad som anges i § 93 rennäringslagen (1971:437), följande:
 - *Stående eller stötande hund får användas vid jakt efter fågel.
 - *Hund som vid särskilt test konstaterats ej jaga ren, får användas inom alla områden och vid all jakt. Vid jakt i barrskogsområdet får samtliga typer av lämpliga jakthundar användas.
9. Länsstyrelsen förbehåller sig rätten av avlysa särskilt område från jakt för att förhindra störningar för ren-skötseln liksom att, för att anpassa jakttrycket med hänsyn till god jaktvård m.m., inom vissa områden begränsa (kvotera) antalet jägare. Jakt inom avlysta områden är inte tillåten.
10. Vilt Rapport skall avlämnas efter jaktens avslutande dock senast den 30 juli (länsstyrelsens tillägg).

Villkor beslutade av rennäringsdelegationen

11. För person som ej är fast bosatt i Norden gäller att jaktansvarig skall medfölja under jakten. Med varje jaktansvarig får maximalt tre jägare medfölja. Den jaktansvarige skall vara fysiskt närvarande vid jaktutövningen tillsammans med de jägare som han/hon ansvarar för. Jakttillstånd för person som ej är fast bosatt i Norden säljs hos av Länsstyrelsen godkänd jaktarrangör.
12. En person som är folkbokförd i Sverige får i icke kommersiellt syfte ansvara för en (1) jaktgäst som inte är fast bosatt i Norden.
13. Varje jägare får fälla maximalt åtta ripor (dalripa eller fjällripa) resp. maximalt tre skogshöns av tjäder eller orre per jakttag.
14. Jakttillståndet gäller inte jakt efter rådjur och jakt efter ripa genom snarving.
15. Vid vinterjakt (januari-mars) efter ripa med kulgevär får av säkerhetsskäl endast kulgevär avsedda för klass 3 och 4 medföras och användas.
16. Ungdom under 18 år som jagar under uppsikt behöver ej eget jakttillstånd.
17. Jakt för försäljning av vilt är ej tillåten.
18. Mark som är undantagen från jakt, samt ev. andra lokala bestämmelser, framgår av kartbilaga. Det åligger jägaren att informera sig om den exakta belägenheten för områden där restriktioner för jakten gäller.
19. Jakttillståndet kan omgående återkallas om "Allmänna villkor" ej följs eller om annan skäligen anledning finns.
20. Försålda jakttillstånd inlöses inte.

Transport av vapen med snöskoter

Länsstyrelsen beslutade den 29 augusti 1994 om ett generellt undantag från förbudet i 22 § i jaktförordningens att medföra skjutvapen vid färd med motordrivet fordon i terräng. För transport av vapen med snöskoter i samband med småviltsjakt gäller således följande,

Vital del skall vara åtskild från vapnet. Vapnet skall under transporten vara väl nerpackat i pulka, kälke eller liknande. Transport får ske endast om avståndet från det ställe där transporten börjar till det ställe där jakten avses inledas överstiger 5 km. En förflyttning per dag tillåts. Snöskoter får inte användas för att söka efter vilt. Snöskoterns motor skall ha varit avstängd i minst 10 minuter innan jakten får påbörjas. Jakt får inte ske närmare än 500 meter från skoterns uppställningsplats. Vid vinterjakt efter ripa med kulvapen får av säkerhetsskäl endast kulpatron klass 3 och klass 4 användas.

Snarning av ripa

Jakttillstånd för jakt efter ripa genom snarning är förbehållen person som är boende i fjällområdet och som är beroende av jakt för sin försörjning. Dessutom gäller 23 § och 26 § i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:18), för möjligheten att få tillstånd vid snarning av ripa.

Begränsning av jakttrycket – kvotering

Begränsning av jakttrycket av hänsyn till rennäringen kan ske genom att kvotera antalet jakttygn i områden där jakttrycket bedöms bli för högt. De som säljer kort i kvoterade områden skall ge information till jägarna om var renar befinner sig och kan på så sätt styra över jakten.

Mark som är undantagen från jakt, samt eventuella andra lokala bestämmelser, framgår av kartbilagan till de "Allmänna villkor" som åtföljer jakttillståndet. Det åligger jägaren att informera sig om den exakta belägenheten för områden där restriktioner för jakten gäller.

Försäljning av kort för småviltsjakt i kvoterade områden

Försäljning av kort för småviltsjakt i kvoterade områden sker endast hos av länsstyrelsen utvalda kortåterförsäljare.

Fångstbegränsning – Bag limit

Nuvarande bag limit är 8 ripor eller tre skogshöns per dag och jägare. Bag limits har inte införts av biologiska skäl då forskning visat att jakten inte har någon effekt på ripstammen, utan snarare av jaktetiska. Fångstbegränsning ger uttryck för måttfullhet, att man inte ska skjuta mer än man kan ta hand om.

Bag limit är också en del i samordningen av villkoren för jakten med de andra två fjällänen, Västerbotten och Jämtland.

Avlysning – Inskränkning av hänsyn till rennäringen eller naturvården

Länsstyrelsen är skyldig att avlysa särskilt område från jakt för att förhindra störningar för renskötseln och förbehåller sig därför denna rätt. Ett område kan även avlysas av hänsyn till naturvården. Till exempel kan ett område runt en fjällrävslyta avlysas. Exempel på områden där olägenhet av betydelse kan uppkomma är där samling, skiljning och slakt sker under hösten samt störningskänsliga passager längs drivningsstråk och flyttleder.

Avlysningar beslutade innan jaktens början

Avlysningarna och den tid de skall gälla ska framgå av kartbladet som bifogas med jaktkortet. Avlysningar rör i de flesta fall samma område från år till år och sker i samråd med sameby tidigt på våren. Avlysningarna ska vara kända av berörda, dvs jägare och samebyar tidigt så att verksamheten ska kunna planeras därefter.

Avlysningar beslutade efter jaktens början

Avlysningar med kort varsel kan efter särskild prövning ske av hänsyn till rennäringen eller av hänsyn till naturvård.

En ansökan om avlysning ska innehålla följande,

- en så precis avgränsning av området som möjligt och den tid som avlysningen avser
- karta över området
- uppgift om antalet renar som beräknas finnas i det tänkta avlysningsområdet under den ansökta tiden
- skäl för ansökan, dvs vilka störningsmoment man befärdar och hur dessa påverkar eller kommer att påverka renskötseln.

Ansökan om avlysning bereds på rennäring/jaktfunktionen. En analys av risken för störning och storlek på eventuell störning görs mot bakgrund av det jakttryck som beräknats tidigare och som bedöms för den aktuella tidsperioden. Flygning över området kan i vissa fall göras.

Vid beslut om en avlysning ska information om detta snabbt nå ut till jägarna och berörd sameby genom kungörelse i ortspressen samt genom information till kortåterförsäljarna i området.

Jaktansvarig (Guide) för utomnordiska jaktgäster

För person som inte är folkbokförd i Norden gäller att en **jaktansvarig** skall medfölja under jakten. Med varje jaktansvarig får maximalt tre jägare medfölja. Den jaktansvarige ska vara fysiskt närvarande vid jaktutövningen tillsammans med de jägare han/hon ansvarar för.

En jaktansvarig skall uppfylla följande kriterier,

- ha god lokalkännedom
- ha goda kunskaper om var och hur renskötseln i området bedrivs
- ha god fjällvana och kunskaper om fjällfauna
- bedriva företag, eller vara anställd av företag, vars verksamhetsidé är att erbjuda jaktarrangemang
- företaget ska ha sitt säte i den kommun där verksamheten bedrivs
- kunna informera de utländska jägare han/hon ansvarar för om gällande regler för jakten

En jaktansvarig bör,

- kunna visa dokumentation på att han/hon har genomgått någon form av utbildning med inriktning mot jakt, natur och guidning.

Jaktansvarig för enstaka utomnordisk jaktgäst i icke kommersiellt syfte

En person som är folkbokförd i Sverige och inte uppfyller ovanstående kriterier för att vara jaktansvarig får, i icke kommersiellt syfte, ansvara för **en (1)** medföljande utomnordisk medborgare (jaktgäst) under jakten.

Den jaktansvarige ska informera om reglerna för jakten och vara fysiskt närvarande vid jaktutövningen tillsammans med sin jaktgäst som han/hon ansvarar för.

Förmedling av jakttillstånd

- Antalet återförsäljare ska hålla en sådan nivå att servicen till jägarna blir god.
- Återförsäljare ska väljas så att en god geografisk spridning uppnås vilket ger god servis till jägarna.
- Återförsäljare ska ha god kännedom om var och hur renskötseln bedrivs i området. Detta är viktigt då återförsäljarna ska kunna informera jägarna om var renskötsel bedrivs för att undvika störningar och därigenom kan även avlysningar undvikas.
- Återförsäljare ska ha en acceptabel försäljningsvolym
- Jakttillstånd för person som inte är folkbokförd i Norden säljs av länsstyrelsen särskilt utvald återförsäljare som ansvarar för att jaktansvarig medföljer vid det aktuella jakttillfället.

Avgifter

Beslut om avgifter för upplåtelser fastställs årligen av rennäringsdelegationen.

Älgjakt på statens mark ovan odlingsgränsen

Grunder för upplåtelse och regler för jakten

Länsstyrelsen har som en av sina uppgifter i fjällvärlden att företräda staten som markägare på statens mark ovan odlingsgränsen. Inom ramen för detta uppdrag har länsstyrelsen ett omfattande upplåtelseuppdrag. Upplåtelseerna gäller rätt till fiske, rätt till småviltsjakt och älgjakt samt nyttjanderätt av mark. Enligt 32 § i rennäringslagen (1971:437) får länsstyrelsen, med beaktande av 25 §, upplåta mark och rätt till jakt och fiske på statens mark ovan odlingsgränsen. Rätten att upplåta mark, jakt och fiske regleras närmare i 2 och 3 §§ rennäringsförordningen. Rätten att ta ut avgifter och hur de ska fördelas anges i 6 och 7 §§.

Beslut om upplåtelse av älgjakt ovan odlingsgränsen fattas av länsstyrelsen. Beslutet kan enligt rennäringslagens 99 § överklagas endast av sameby. I övrigt gäller samma regler som för älgjakt nedanför odlingsgränsen.

Avgifter

Avgifterna för upplåtelse av älgjakt på statens mark ovan odlingsgränsen fastställs av rennäringsdelegationen. Vad gäller fällavgiften är länsviltnämnden rådgivande och länsstyrelsen beslutande.

Länsstyrelsens policy i samband med upplåtelse av rätt till älgjakt på statens mark ovan odlingsgränsen i Norrbottens län.

Grunder för upplåtelsen

Upplåtelse får ske i enlighet med 32 § rennäringslagen (1971:437)

- om den kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln
- om den är förenlig med god jaktvård
- om den kan ske utan besvärande intrång i den rätt till jakt som medlem i sameby har enligt 25§ rennäringslagens (1971:437)

Mål med upplåtelsen

Upplåtelse skall ske så att vården av älgstammen främjas. Länsstyrelsen skall verka för att skapa stora, stabila jaktområden samt verka för samarbete mellan jägare och andra intressegrupper. Antalet jakttagare i respektive jaktlag skall anpassas till jaktområdets areal och produktion. Tilldelning och avskjutning skall ske utifrån uthållig avkastning.

Kriterier för att beviljas upplåtelse

Upplåtelse kan endast beviljas till den som innehar vapenlicens för vapen avsett för älgjakt och har avlagt godkänt skjutprov inte äldre än ett år. Upplåtelse skall i första hand ske till kommuninvånare som är folkbokförd i kommun som omfattar mark ovan odlingsgränsen. Personer som upprätthåller starka band med orten ska också prioriteras. Starka band kan vara att man tidigare varit folkbokförd i kommunen eller att nära anhöriga som exempelvis föräldrar bor i kommunen. Upplåtelse sker ej till den som av länsstyrelsen bedöms vara olämplig att jaga.

Kriterier för att beviljas fortsatt upplåtelse

För fortsatt upplåtelse krävs vapenlicens för vapen avsett för älgjakt, samt ett godkänt skjutprov inte äldre än 5 år (älgdekal). Jaktresultatet för fjorårets jakt ska vara rapporterat till länsstyrelsen inom anvisad tid. Efter länsstyrelsens bedömning i det enskilda fallet kan länsstyrelsen återkalla upplåtelse av rätt till jakt på älg.

Kriterier för att få delta i årets jakt

För deltagande i årets jakt krävs vapenlicens för vapen avsett för älgjakt, samt avlagt godkänt skjutprov under innevarande år (älgdekal). Om synnerliga skäl finns kan länsstyrelsen hindra ett jaktlag eller en lagmedlem i ett jaktlag att delta i årets jakt.

Förändring i jaktlagets sammansättning

Förändring av jaktlagets sammansättning, utöver vad som framkommer av ovan angivna punkter, skall bygga på den åsikt minst två tredjedelar i jaktlaget framför. Länsstyrelsen kan besluta om ändrad sammansättning i jaktlaget, utöver vad som framkommer av ovan angivna punkter om särskilda skäl finns.

Antalet jaktlagsmedlemmar

Länsstyrelsen förbehåller sig rätten att utifrån upplåtelseområdets areal, arrondering och älgproduktiva förutsättningar besluta om antalet jägare som kan medges rätt till jakt inom området.

Avgifter

Beslut om avgifter fastställs årligen av rennäringsdelegationen.

Fiske ovan odlingsgränsen

Bakgrund

Fiskeupplåtelse består av två huvudsakliga delar: upplåtelse av handredskapsfiske samt upplåtelse av husbehovsfiske. Handredskapsfisket omfattar fiske med spö, lina och krok och består i sin tur av två delar: fiske på kommunkort och fiske på kvoterat vatten där fiske upplåts efter ansökan om fisketillstånd. Husbehovsfisket omfattar fiske med mängdfångande redskap framför allt nät och upplåts efter ansökan om tillstånd.

Grunder för upplåtelse av fiske

Enligt 32 § i rennäringslagen får rätt till fiske på statens mark ovan odlingsgränsen upplåtas om det kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln och om upplåtelsen är förenlig med god fiskevård och inte innebär ett besvärande intrång i samebymedlemmarnas fiskerätt. I 34 § fastslås att upplåtelse ska ske mot avgift om ej särskilda skäl föreligger för avgiftsfrihet. I rennäringsförordningens 2 och 3 §§ fastställs att det är länsstyrelsen som prövar frågor om upplåtelse och att handredskapsfiske som ej bedrivs yrkesmässigt skall upplåtas till den som är fast bosatt i Sverige. Rätten att ta ut avgifter och hur de ska fördelas bestäms närmare i 6 och 7 §§.

Närmare bestämmelser om fisket finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:95) omtryckt senast 2002:53. Här i §10 a fastslås att länsstyrelsen får begränsa fisket på lämpligt sätt för att fisket ska anpassas till god fiskevård och inte inverka menligt på miljön, turismen eller andra intressen.

I 11 § anges att rätt till fiske för försäljning endast får upplåtas till fiskesamer, fjällägenhetsinnehavare och yrkesfiskare och att rätt till fiske för husbehov i första hand skall upplåtas till utpräglad glesbygdsbefolkning boende ovanför odlingsgränsen

Underupplåtelse regleras i 12 § och får medges till samebymedlem, sammanslutning av samebymedlemmar och fastighetsägare som i samma vatten delar fiskerätt med staten. Efter medgivande från samebyn kan länsstyrelsen medge sådan rätt även till annan.

Beslut om upplåtelse av fiske i statens vatten ovan odlingsgränsen fattas av länsstyrelsen. Beslut kan enligt 99 § rennäringslagens överklagas av sameby.

Handredskapsfiske

Bakgrund

De generella fiskereglerna reviderades under 1999. Revideringen föregicks av ett samrådsförfarande med en referensgrupp i respektive fjällkommun. Referensgrupperna bestod av representanter för kommunerna, lokala jakt och fiskeföreningar, samebyar samt lokala turistföretag. Revideringsarbetet resulterade i följande generella fiskeregler:

Allmänna villkor

1. Det är tillåtet att avliva och behålla högst 5 harrar och/eller öringar per fiskande och dag.
2. Minsta tillåtna längd för att avliva och behålla fisk är: harr, 30 cm; öring, 35 cm; lax 50 cm. Längden mätes från nosens spets till stjärtfenans yttersta spets.
3. Det är tillåtet att fiska med högst tre krokar fästade till linan.
4. Det är inte tillåtet att fiska med naturliga beten (mask, maggot, räka, betesfisk och liknande) i strömmande vatten. Syftet är att skydda ungstadierna av laxartade fiskar. Eventuella undantag framgår av fiskekortbilagorna.
5. Fiske efter öring är inte tillåtet i strömmande vatten mellan 1:a sept och 14:e okt. Syftet är att skydda öringen i samband med dess lek.
6. Fiske efter harr är inte tillåtet mellan 10:e maj och 10:e juni i Gällivare-, Jokkmokk- och Arjeplog kommun och mellan 15:e maj och 15:e juni i Kiruna kommun. Syftet är att skydda harren i samband med dess lek
7. Pimpelfiske är inte tillåtet i strömmande vatten och i sel i samtliga vattendrag undantaget huvudälvarna, Pite-, Kalix- och Torne älvar. Med sel menas lugnvattensområden kortare än 1 km och en minsta bredd understigande 200 m. Syftet är att begränsa fångstuttaget i mindre vattendrag.
8. Beslut om avgifter fastställs av rennäringsdelegation.

Kvoterade fiskevatten i Norrbotten

I statens vatten ovanför odlingsgränsen upplåts ett antal attraktiva vatten för sportfiske enbart sommartid. Fiske är tillåtet 1 juli - 31 augusti om inte annat anges i förteckningen över vattnen. Vattnen är kvoterade med ett begränsat antal fiskedygn och med speciella regler som gäller vid sidan av de generella fiskeregler som finns angivna på fiskekortsbilagorna för de olika fjällkommunerna. Fisketiden för samtliga fiskevatten är maximerad till 3 dygn/person. Ansökan ställs till länsstyrelsen och om antalet sökta fiskedygn överstiger kvoten sker lottning. Avgiften för fisketillstånd är 100 kronor per person och dygn.

Policy för förmedling av fiskekort

1. Länsstyrelsen ska prioritera återförsäljare som redovisar försålda fiskekort på ett korrekt sätt, har goda relationer med samebyar, fiskekortsköpare och länsstyrelsen i övrigt.
2. Genom att prioritera återförsäljare som har goda relationer med berörda samebyar, kan styrning av fisketurister ske i samråd med samebyn när behov för detta finns. Härigenom minskas risken för störning för renskötseln.
3. Länsstyrelsen ska prioritera återförsäljare som bedriver turistverksamhet i, eller i anslutning till, fiskevattnen. Härigenom kan aktuell information om renskötseln förmedlas samt fisketurister fördelas med hänsyn till pågående renskötselarbete, tidigare känt fisketryck, fisketillgång etc.
4. Länsstyrelsen ska prioritera återförsäljare med utvecklingsbara turistföretag i fjällområdet, särskilt företag som kan erbjuda hela paketlösningar och/eller speciella arrangemang. På så sätt ges företag i glesbygd möjlighet att utvecklas.
5. Länsstyrelsen ska prioritera återförsäljare som kan erbjuda annan service än att enbart sälja tillstånd.
6. Återförsäljare ska väljas så att en god geografisk spridning av återförsäljare uppnås. Härigenom kan en god service ges till fisketuristerna.
7. Länsstyrelsen ska minimera antalet återförsäljare med bibehållen service till fisketuristerna, för att minimera länsstyrelsens administration. I första hand skall återförsäljare som kommer upp till en acceptabel försäljningsvolym väljas.
8. Ettåriga avtal skall tecknas med varje återförsäljare. Till avtalet skall knytas särskilda villkor för förmedling av tillstånd. Avtalet förlängs med automatik med ett år i taget om det inte dessförinnan sägs upp av endera parten. Uppsägning ska ske före den 1 december avtalsåret.
9. Länsstyrelsen skall kontinuerligt följa upp verksamheten med försäljning av tillstånd så att den sker i överensstämmelse med denna policy samt villkoren i tecknade avtal. Återförsäljare som ej inryms i policyn, eller som ej följer villkoren i avtalet, skall förlora sin rätt att förmedla tillstånd.

Nätfiske för husbehov

Under 1999 och 2000 genomförde länsstyrelsen en översyn av hanteringen av tillstånden för husbehovsfiske. Fram till dess hade tillstånden utfärdats under lång tid utan någon genomgripande översyn och utan styrning av några tydliga interna riktlinjer. Tillstånden lades in på ett omodernt datasystem där det saknades möjlighet att statistiskt bearbeta tillståndsfloran.

Efter att tillstånden lagts över på ett modernt kalkylprogram genomfördes en närmare analys och några av de slutsatser analysen ledde till var att: det fanns ett stort antal utfärdade tillstånd och det saknades en klar linje i vilka typer av vatten som tillstånd givits i. Det fanns tillstånd utfärdade i små sjöar och mindre älvar vilket inte är förenligt med långsiktigt hållbara principer. Tillstånden varierade i utformning vad gäller angivelse av vatten, antal nät etc. I vissa fall var det inte möjligt att avgöra vilket vatten som avses i tillståndet. En väsentlig del av tillstånden (ca 20 %) innehades av personer boende utanför fjällområdet och i många fall i södra Sverige.

Avgifter för nätfiske tillstånd

Avgifter fastställs av rennäringsdelegationen.

Policy för utfärdande av husbehovsfisketillstånd med nät på statens vatten ovanför odlingsgränsen i Norrbottens län

Grunder för upplåtelsen

Upplåtelse av rätt till fiske med nät skall ske i enlighet med rennäringslagen 32 § (1971:437).

Upplåtelse får ske endast om:

- den kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln
- den är förenlig med god fiskevård
- den kan ske utan besvärande intrång i den rätt till fiske som samebymedlem har i enlighet 25 § rennäringslagen (1971:437)

Upplåtelsen ska också vara förenlig med 11 § i statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:95), senast omtryckt 2002:53.

Mål med upplåtelsen

Upplåtelse ska ske så att uttaget av fisk anpassas till god fiskevård och att en uthållig avkastning uppnås.

Villkor

1 Rätt till fiske för husbehov skall i första hand upplåtas till utpräglad glesbygdsbefolkning boende ovanför odlingsgränsen.

2 Upplåtelse av husbehovsfiske medges ej till personer boende utanför fjällkommunerna om inte särskilda skäl föreligger.

3 Rätt till fiske för försäljning får endast upplåtas till fiskesamer, fjällägenhetsinnehavare och yrkesfiskare.

4 Om särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen i ett enskilt ärende göra undantag från denna policy. Sådana särskilda skäl föreligger exempelvis när någon, som under lång tid varit bosatt i en av fjällkommunerna och haft tillstånd, numera med tillämpning av denna policy inte uppfyller förutsättningarna för ett nytt tillstånd.

Vad tillståndet medger

5 Tillstånd omfattar i normalfallet 5 nät (150m) med ett djup av 6 fot. Tillstånd för utökat antal nät eller nät med andra dimensioner ges endast om speciella behov finnes.

6 Tillstånd för husbehovsfiske ges endast i större vatten med betydande sikbestånd. Länsstyrelsen kan besluta om undantag.

7 Tillstånd för husbehovsfiske ges ej i mindre sjöar och strömmande vatten. Länsstyrelsen kan besluta om undantag.

Fångstrappport

8 Innehavare av husbehovs fisketillstånd är skyldig att årligen lämna fullständig fångstrappport. Underlåtelse att inlämna fångstrappport kan medföra att tillståndet ej förnyas.

Övrigt

9 Tillståndet kan återkallas efter beslut av länsstyrelsen. Återkallelse sker endast om länsstyrelsen finner skälig anledning därtill.

Trollingfiske

Allmänt

Trollingfiske innebär att ett eller flera beten släpas efter en båt och den traditionella varianten på detta är den vanliga dragrodden. I de av statens vatten ovanför odlingsgränsen där båtfiske är tillåtet har också trollingfisket alltid varit tillåtet förutsatt att man använt endast ett spö med maximalt tre krokar per person. I många rödingsjöar är långsam trolling med långedrag sedan länge den vanligaste fiskemetoden sommartid.

Den moderna trollingen innebär att båten drivs fram med hjälp av en motor och att ofta fler spön samt djupriggar eller djup- eller sidoparanvaner används för att få betena att gå på det djup man vill och bete sig som man önskar. Ofta används också tekniska hjälpmedel som ekolod och navigatorer.

För att möta det växande intresset för modernt trollingfiske tillåter länsstyrelsen fiske med moderna trollingmetoder i 3 stora sjöar, Hornavan och Tjeggelvas i Arjeplogs kommun och Stora Lulevatten i Jokkmokk/Gällivare kommuner. Eftersom de moderna hjälpmedel som används kan förväntas leda till ett effektivare fiske råder en strängare bag-limit för trollingfisket än för det övriga fisket. De fullständiga reglerna är dessa:

Villkor för trollingfiske

1. Trollingfiske med djuprigg och sidoparanvaner är tillåtet i Hornavan, Tjeggelvas och Stora Lulevatten.
2. Fiske med 3 spön per fiskare med max. 1 bete per spö är tillåtet.
3. Max. 6 spön per båt är tillåtet.
4. Det är tillåtet att behålla max 6 laxartade fiskar (öring, röding och harr) per fiskare och dag.

Observera att reglernas utformning gör det möjligt att använda upp till 3 spön per fiskare men att endast ett bete per spö tillåts. Detta innebär att antalet beten som varje fiskare kan använda är det samma som för övrigt fiske men att man här har möjligheten att fiska dem på olika djup vilket är önskvärt i de stora vatten som det är frågan om.

Upplåtelser av mark på statens mark ovan odlingsgränsen

Grunder för upplåtelsen

Länsstyrelsen förvaltar statens mark ovan odlingsgränsen. Enligt 32 § rennäringslagen får länsstyrelsen upplåta mark på statens mark ovan odlingsgränsen om upplåtelsen kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln. Rätten att upplåta mark regleras närmare i rennäringsförordningens 2 och 3 §§. Rätten att ta ut avgifter och hur de ska fördelas anges i 34 § rennäringslagen och i 6 och 7 §§ rennäringsförordningen. Upplåtelse av mark ska ske restriktivt. Restriktiviteten grundar sig dels på miljöbalkens och rennäringslagens bestämmelser. Upplåtelse bör undvikas för enstaka bebyggelse. Samråd med berörd sameby skall alltid ske.

Länsstyrelsens villkor

Markupplåtelse bör endast ges till den som kan göra sannolikt att han/hon äger det objekt ansökan om markupplåtelsen avser. I den mån det finns skäl att betvivla sökandens uppgifter eller i den mån det finns flera personer som anser sig vara ägare till objektet får upplåtelse endast ske sedan handlingar som styrker ägandet uppvisats för länsstyrelsen.

Markupplåtelseavtal som berör statens mark ovan odlingsgränsen bör som regel tecknas mellan länsstyrelsen och en ansvarig motpart.

För byggnader som uppförts med stöd av renskötselrätten, renvaktarstugor mm, som övergått i privat ägo får markupplåtelse endast medges om den kan ske utan olägenhet för renskötseln. Samebyns yttrande ska särskilt beaktas.

Länsstyrelsen upplåter vidare vissa rättigheter inom nationalparkerna med stöd av nationalparksförordningen.

Markupplåtelse för bostad

Markupplåtelse för bostad sker i huvudsak i enlighet med jordabalkens 7, 8 och 10 kapitel. I villkoren regleras förutom det som framgår av lagen följande,

Ny- eller tillbyggnad får inte ske utan länsstyrelsens tillstånd. Det ankommer dessutom på arrendatorn att ansöka om övriga tillstånd som kan krävas, exempelvis bygglov.

Markupplåtelse får överlåtas eller upplåtas i andra hand endast efter tillstånd från länsstyrelsen. Då arrendeavtalet upphört att gälla eller då upplåtelsen inte längre brukas enligt arrendeavtalet, skall arrendatorn tillse att byggnaderna bortförs och området återlämnas i städlat skick.

Arrendestället och närmaste omgivning skall hållas i väl vårdat skick. Huvudbyggnadens entré ska vara försedd med skylt, som anger arrendatorns namn och adress. Arrendatorn ansvarar för att nyttjandet av upplåtelsen inte orsakar olägenheter för renskötseln. Arrendestället får inte stänglas in.

Högsta tillåtna byggnadsyta beslutas vid upplåtelse tillfället och anges i arrendekontraktet. Den i arrendekontraktet angivna ytan får fördelas fritt av arrendatorn mellan ett bostadshus och ett uthus som får placeras högst 20 meter från bostadshuset. Uthuset får inte inredas för övernattningsändamål. Högsta tillåtna

byggnadsyta bestäms efter prövning från fall till fall. Om upplåtelsen avser nyuppförande av fritidsbostad är högsta tillåtna byggnadsyta 50 m².

Utöver vad som anges i arrendekontraktet får utan tillstånd från länsstyrelsen, uppföras en tillbyggnad av bostadshuset med högst 10 m² (utbyggnaden får dock inte vara mer än 50 % av den ursprungliga bostadsytan) och ett uthus om högst 10 m² som får placeras högst 20 meter från bostadshuset. Uthuset får inte inredas för övernattnig. Bygglov kan komma att krävas från kommunens byggnadsnämnd. En TC om 4 m² tillåts.

Restriktivitet ska tillämpas vid prövning av ansökan om ny- eller tillbyggnad utöver vad som ovan anges. Vid upplåtelse för permanentbostad kan större byggytor tillåtas.

För fjällägenheter eller byggnader med bevarandebintelse krävs tillstånd även för ombyggnad.

Markupplåtelse för lägenhet eller anläggning

Jordabalken

Markupplåtelse för lägenhet eller anläggning sker i huvudsak i enlighet med jordabalkens 7, 8 och 11 kapitel. I villkoren regleras förutom det som framgår av lagen följande:

Länsstyrelsens villkor

Uppsägning skall ske senast ett år före avtalstidens utgång, i annat fall förlängs avtalet för ytterligare en femårsperiod i sänder.

Svenska staten friskriver sig från arrendatorns rätt till ersättning vid frånträde eller villkorsändring i arrendeavtalet. Arrendatorn äger rätt att behålla byggnaden för borttransport vid frånträde av arrendet.

Markupplåtelsen får överlåtas eller upplåtas i andra hand endast efter tillstånd från länsstyrelsen. Vid upplåtelse i andra hand får den totala upplåtelseavgiften för underupplåtelseerna inte överstiga upplåtelseavgiften för grundkontraktet. Då arrendeavtalet upphört att gälla eller då upplåtelsen inte längre brukas enligt avtalet, ska arrendatorn utan ersättning tillse att byggnaden bortförs och området återlämnas i städad skick.

Arrendestället och närmaste omgivning skall hållas i väl vårdat skick. Byggnaden ska vara försedd med skylt, som anger arrendatorns namn och adress. Arrendatorn ansvarar för att nyttjandet av upplåtelsen inte orsakar olägenheter för renskötseln.

Arrendetiden sätts till 5 år och förlängs med ytterligare 5 års perioder om, såvida inte någon av parterna sagt upp avtalet senast 1 år före arrendeperiodens utgång. För anläggningsarrenden sätts arrendetiden till 25 år.

Markupplåtelse för nyttjanderätt

Markupplåtelse för nyttjanderätt sker i enlighet med jordabalkens 7 kapitel. I villkoren regleras förutom det som framgår av lagen följande,

Jaktkoja

Markupplåtelse för jaktkoja sker i form av avgiftsfri nyttjanderätt och kan beviljas en person i ett älgjaktlag så länge personen äger rätt att bedriva älgjakt i området eller för en tidsbegränsad period. Det särskilda skälet till avgiftsfrihet enligt 34 § rennäringslagen (1971:34) motiveras med att en avgiftsfri nyttjanderätt kan avvecklas då markupplåtelsen inte längre fyller sitt syfte, till skillnad från ett avgiftsbelagt bostadsarrende som ger arrendatorn ett betydligt starkare besittningsskydd enligt jordabalkens regler för bostadsarrende.

Storleken på byggnaden avgörs vid prövningen, men får inte överstiga 30 m². Byggnaden får inte hyras ut i andra hand utan tillstånd från länsstyrelsen. En TC om 4 m² tillåts.

Markupplåtelsen får inte överlåtas utan tillstånd från länsstyrelsen.

Den som har haft en avgiftsbelagd markupplåtelse för jaktkoja har rätt att efter anmälan till länsstyrelsen, utan särskild prövning, få arrendet utbytt mot en avgiftsfri nyttjanderätt i enlighet med dessa riktlinjer. Erlagda arrendeavgifter återbetalas inte i efterhand.

Jaktkoja tillåts inte bli fritidshus.

Renskötarbostad

Renskötande same har rätt att utan avgift uppföra och inneha renskötarbostad för permanent boende. Då en renskötarbostad ska överlåtas till person som inte är renskötande medlem i den sameby där byggnaden är belägen ska prövning ske innan bostadsarrende medges.

Fiskekoja

Upplåtelse för fiskekoja ska endast medges för licensierad yrkesfiskare.

Upplåtelsen är avgiftsfri.

Fiskekojan ska avlägnas så snart grunden för nyttjandet upphört.

Fiskekoja tillåts inte bli fritidshus, såvida inte kraven för prövning enligt de regler som gäller för bostadsarrende uppfyllts.

Markupplåtelse för tomträtt

Markupplåtelse med tomträtt för permanentbostad eller turistanläggning sker i huvudsak i enlighet med jordabalkens 7 och 13 kapitel. Tomträtt för permanentbostad eller turistanläggning tillämpas inte längre annat än undantagsvis. Länsstyrelsen tillstyrker i stället friköp i de fall tomträtt skulle kunnat beviljas.

Ändrad användning

Endast i upplåtelsekontrakt överenskommen användning av byggnad tillåts. Som exempel får inte båthus eller uthus byggas om för övernattnig.

Olovligt uppförda byggnader

Länsstyrelsen ska vara restriktiv med att i efterhand bevilja markupplåtelser för olovligt uppförda byggnader. För att upplåtelse överhuvudtaget ska kunna komma ifråga ska följande villkor uppfyllas,

Upplåtelse kan endast ges för äldre befintlig bebyggelse, som av länsstyrelsen prövats, inte vara olämplig ur allmän synpunkt.

Arkar som ställts upp vid stränderna och med tiden blivit permanenta fritidshus kan inte accepteras oavsett hur länge byggnaden stått på platsen. I de fall markupplåtelse beviljas uttages en retroaktiv avgift de sista fem åren. I de fall beslut om avlägsnande av olovligt uppförd byggnad ingivits till kronofogdemyndigheten för verkställighet och ärendet återkallats på grund av att markupplåtelse beviljats, uttages förutom retroaktiv avgift, även ersättning för länsstyrelsens kostnader i ärendet.

Avgifter

Länsstyrelsen tillämpar indexuppräknig av arrendeavgifter med konsumentpris index. Arrendeavgiftens storlek fastställs årligen, med konsumentprisindex. Beslut om förändring av grundavgiftens storlek fastställs av rennäringsdelegation.